

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
REPUBLIC OF BULGARIA

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
NATIONAL STATISTICAL INSTITUTE

Околна среда 2009
Environment 2009

СОФИЯ 2011
SOFIA 2011

ПРЕДГОВОР

Публикацията съдържа данни от статистическите изследвания на НСИ, свързани с околната среда, през 2009 година. Представени са и данни по основни показатели за периода 2005 - 2009 година. Информацията е систематизирана в следните теми:

- Емисии на вредни вещества в атмосферата
- Водовземане, водоснабдяване, водопотребление, отпадъчни води, пречиствателни станции
- Отпадъци
- Разходи за придобиване на дълготрайни активи с екологично предназначение и за тяхното поддържане
- Дълготрайни материални активи с екологично предназначение
- Шумово натоварване
- Защитени територии и обекти
- Наказани престъпления, свързани с околната среда, и осъдени лица.

Данните са агрегирани на отраслово, административно-териториално и природо-географско ниво. Информацията е представена в таблици, графики и тематични карти. Изданието представлява интерес за широката общественост, органите за държавно управление, еколозите и икономистите.

Административно-териториалните единици „области” са представени съгласно Закона за административно-териториалното деление на Република България, а териториалните единици за статистически цели „статистически зони” и „статистически райони” - съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България, която кореспондира с Класификацията NUTS на Евростат.

PREFACE

The publication contains environmental data from NSI statistical surveys in 2009. The main indicators are presented for the 2005 - 2009 period. The information is systematized in the following items:

- Emissions in the air
- Water abstraction, water supply, water use, wastewaters, sewage treatment plants
- Waste
- Expenditure on acquisition and maintenance of tangible fixed assets with ecological use
- Tangible fixed assets with ecological use
- Noise
- Protected natural scenery
- Crimes against environment with penalties imposed and convicted persons

Data are aggregated by economic activity, by territorial-administrative and spatial level. Information is presented in tables, graphs and thematic maps. The publication is of interest to the broad public, the Government authorities, ecologists and economists.

The administrative-territorial units ‘districts’ are presented according to the Law of the Administrative Territorial Structure of the Republic of Bulgaria while the territorial units for statistical purposes, i.e. ‘Statistical zones’ and ‘Statistical regions’, are presented according to the Classification of Territorial Units for Statistics in Bulgaria that corresponds to Eurostat NUTS classification.

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор.....	2
Съкращения и знаци.....	7
Основни показатели.....	8
1. Територия на Република България.....	8
2. Население и брутен вътрешен продукт.....	8
I. ВЪЗДУХ	
Методологични бележки.....	9
Коментар към данните.....	9
1. Общи емисии на вредни вещества в атмосферата през 2009 година.....	14
2. Емисии на вредни вещества в атмосферата от индустриални горивни и производствени процеси в някои промишлени райони през 2009 година.....	15
II. ВОДА	
Методологични бележки.....	17
Коментар към данните.....	21
1. Пресни водни ресурси.....	27
2. Основни показатели за водоползването.....	28
3. Иззета вода по водоизточници и вид водоснабдяване.....	29
4. Събиране, пречистване и доставяне на води - обществено водоснабдяване и напоителни системи.....	31
5. Използвана вода по дейности и вид на водоснабдяването.....	33
6. Образувани и отведени отпадъчни води и води от охлаждане.....	36
7. Действащи селищни пречиствателни станции за отпадъчни води.....	38
8. Водопроводна и канализационна мрежа.....	39
9. Дял на населението в селища с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води.....	40
10. Иззета вода по статистически зони и статистически райони през 2009 година.....	41
11. Събиране, пречистване и доставяне на води - обществено водоснабдяване и напоителни системи по статистически зони, статистически райони и по области през 2009 година.....	42
12. Използвана вода постатистически зони, статистически райони и по области през 2009 година.....	44
13. Използвана питейна вода от домакинствата от общественото водоснабдяване (ВиК) по статистически зони, статистически райони и по области (средно на човек).....	46

CONTENTS

Preface.....	2
Abbreviations and symbols.....	7
Basic indicators.....	8
1. Territory of the Republic of Bulgaria.....	8
2. Population and Gross domestic product.....	8
I. AIR	
Methodological notes.....	9
Comments to the data.....	9
1. Total emissions in the air in 2009	14
2. Emissions of contaminants in the air from industrial combustible and production processes for some industrial regions in 2009.....	15
II. WATER	
Methodological notes.....	17
Comments to the data.....	21
1. Freshwater resources.....	27
2. Key water use indicators.....	28
3. Water abstraction by source and supply category	29
4. Collection, purification and water supply - public water supply and irrigation systems.....	31
5. Water used by activity and by supply category	33
6. Generation and discharge of wastewater and cooling water.....	36
7. Operating urban wastewater treatment plants.....	38
8. Water supply and sewage network.....	39
9. Share of population in settlements with public water supply, sewerage system and urban wastewater treatment plants.....	40
10. Freshwater abstraction by statistical zone and statistical region in 2009.....	41
11. Collection, purification and water supply – public water supply and irrigation systems by statistical zone, statistical region and by district in 2009.....	42
12. Water used by statistical zone, statistical region and by district in 2009.....	44
13. Water used by households from public water supply by statistical zone, statistical region and by district (average per capita).....	46

14. Отпадъчни води и води от охлаждане по статистически райони.....	47
15. Отведени отпадъчни води и води от охлаждане във водни обекти по статистически зони, статистически райони и по области през 2009 година.....	54
16. Дял на населението в селища с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води, по статистически зони, статистически райони и по области през 2009 година.....	56
17. Действащи селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по статистически зони, статистически райони и по области през 2009 година.....	58
18. Иззета вода по басейнови райони за управление на водите през 2009 година.....	60
19. Изполвана вода по дейности по басейнови райони за управление на водите през 2009 година.....	62
20. Отпадъчни води и води от охлаждане по басейнови райони за управление на водите през 2009 година.....	63
21. Действащи селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по басейнови райони за управление на водите през 2009 година.....	64
22. Дял на населението в селища с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по басейнови райони за управление на водите през 2009 година.....	65

III. ОТПАДЪЦИ

Методологични бележки.....	66
Коментар към данните.....	68
1. Образувани отпадъци от икономическата дейност.....	71
2. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2005 година.....	72
3. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2006 година.....	74
4. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2007 година.....	76
5. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2008 година.....	78
6. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2009 година.....	80
7. Отпадъци от дейността по икономически групи за периода 2005 – 2007 година.....	82
8. Отпадъци от дейността по икономически групи за периода 2008 – 2009 година.....	86
9. Битови отпадъци.....	90
10. Население, населени места, битови отпадъци и депа за битови отпадъци през 2009 година – общо.....	92

14. Wastewater and cooling water by statistical region.....	47
15. Wastewater and cooling water discharged into water body by statistical zone, statistical region and by district in 2009.....	54
16. Share of population connected to public water supply, sewerage system and urban wastewater treatment plants by statistical zone, statistical region and by district in 2009.....	56
17. Operating urban wastewater treatment plants by statistical zone, statistical region and by district in 2009.....	58
18. Freshwater abstraction by River Basin Districts in 2009.....	60
19. Water used by River Basin Districts in 2009.....	62
20. Wastewater and cooling water discharged into water body by River Basin Districts in 2009.....	63
21. Operating urban wastewater treatment plants by River Basin Districts in 2009.....	64
22. Share of population connected to public water supply, sewerage system and urban wastewater treatment plant by River Basin Districts in 2009.....	65

III. WASTE

Methodological notes.....	66
Comments to the data.....	68
1. Generated waste from economic activity.....	71
2. Waste from economic activity by type in 2005.....	72
3. Waste from economic activity by type in 2006.....	74
4. Waste from economic activity by type in 2007.....	76
5. Waste from economic activity by type in 2008.....	78
6. Waste from economic activity by type in 2009.....	80
7. Waste from activity by economic activity groupings 2005 – 2007.....	82
8. Waste from activity by economic activity groupings in 2008 – 2009.....	86
9. Municipal waste.....	90
10. Population, settlements, municipal waste and landfill sites for municipal waste in 2009–total.....	92

11. Образувани битови отпадъци по статистически зони, статистически райони, и по области и общини през 2009 година.....	93
12. Събрани битови отпадъци от населението в обслужваните населени места и депа за битови отпадъци по статистически зони, статистически райони, и по области и общини през 2009 година.....	100
13. Събрани твърди и течни отпадъци, приети сантинни води и баласт.....	109
14. Събрани твърди и течни отпадъци, приети сантинни води и баласт през 2009 година.....	109

IV. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ОБЕКТИ

Коментар към данните.....	110
1. Защитени територии.....	111
2. Защитени територии и обекти през 2009 година.....	112

V. ШУМ

Коментар към данните.....	113
1. Наблюдавани пунктове за регистриране на шума.....	114
2. Регистрирани шумови нива по области и градове през 2009 година.....	114

VI. РАЗХОДИ

Методологични бележки.....	116
Коментари към данните.....	117
1. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда.....	125
2. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по направления (2002 – 2005 година).....	126
3. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по направления (2006 - 2009 година).....	127
4. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда през 2009 година.....	128
5. Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение през 2009 година.....	129
6. Разходи за поддържане на дълготрайни материални активи с екологично предназначение и извършени мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда през 2009 година.....	130
7. Източници на средства за финансиране на разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение през 2009 година.....	132

11. Generated municipal waste by statistical zone, statistical region, district and by municipality in 2009.....	93
12. Collected municipal waste from the population in served settlements and landfill sites for municipal waste by statistical zone, statistical region, district and by municipality in 2009.....	100
13. Collected solid waste, liquid waste and ballast.....	109
14. Collected solid wastes, liquid waste and ballast in 2009.....	109

IV. PROTECTED NATURAL SCENERY

Comments to the data.....	110
1. Protected natural areas.....	111
2. Protected natural scenery in 2009.....	112

V. NOISE

Comments to the data.....	113
1. Surveyed points of noise registration.....	114
2. Registered noise levels by districts and towns in 2009.....	114

VI. EXPENDITURE

Methodological notes.....	116
Comments to the data.....	117
1. Expenditure on protection and restoration of the environment.....	125
2. Expenditure on protection and restoration of the environment by use (2002 - 2005).....	126
3. Expenditure on protection and restoration of the environment by use (2006 - 2009).....	127
4. Expenditure on protection and restoration of the environment in 2009.....	128
5. Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use in 2009.....	129
6. Expenditure on maintenance of tangible and intangible fixed assets with ecological use and activities on protection and restoration of the environment in 2009.....	130
7. Sources of financing of expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use by source in 2009.....	132

8. Източници на средства за финансиране на разходите за поддържане на дълготрайни материални активи с екологично предназначение и извършени мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда през 2009 година.....	134
9. Екологични глоби и санкции през 2009 година.....	136
10. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по икономически дейности през 2009 година.....	137
11. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по статистически зони и статистически райони през 2009 година.....	139

VII. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Методологични бележки.....	141
Коментар към данните.....	141
1. Наличност на дълготрайни материални активи с екологично предназначение в края на годината (2002 - 2005 година).....	143
2. Наличност на дълготрайните материални активи с екологично предназначение в края на годината (2006 - 2009 година).....	144
3. Наличност и движение на дълготрайните материални активи с екологично предназначение през 2009 година.....	145
4. Наличност и движение на дълготрайните материални активи с екологично предназначение по икономически дейности през 2009 година.....	146
5. Наличност и движение на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по статистически зони и статистически райони през 2009 година.....	151

VIII. НАКАЗАНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, И ОСЪДЕНИ ЛИЦА

Методологични бележки.....	155
Коментар към данните.....	155
1. Наказани престъпления, свързани с околната среда.....	156
2. Осъдени лица за извършени престъпления, свързани с околната среда.....	157
3. Наказани престъпления - общо и по някои членове от Наказателния кодекс, свързани с околната среда, през 2009 година.....	157
4. Осъдени лица - общо и по някои членове от Наказателния кодекс, свързани с околната среда, през 2009 година.....	158

8. Sources of financing expenditure on maintenance of tangible fixed assets with ecological use and activities on protection and restoration of the environment by source in 2009.....	134
9. Fines and sanctions referring to the environment in 2009.....	136
10. Expenditure on protection and restoration of the environment by economic activity grouping in 2009.....	137
11. Expenditure on protection and restoration of the environment by statistical zone and statistical region in 2009.....	139

VII. TANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE

Methodological notes.....	141
Comments to the data.....	141
1. Availability of the tangible fixed assets with ecological use at the end of the year (2002 - 2005).....	143
2. Availability of the tangible fixed assets with ecological use at the end of the year (2006 - 2009).....	144
3. Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use in 2009.....	145
4. Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by economic activity grouping in 2009.....	146
5. Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by statistical zone and statistical region in 2009.....	151

VIII. CRIMES AGAINST ENVIRONMENT WITH PENALTIES IMPOSED AND CONVICTED PERSONS

Methodological notes.....	155
Comments to the data.....	155
1. Crimes against environment with penalties imposed.....	156
2. Persons convicted for committed crimes against the environment.....	157
3. Crimes against the environment with penalties imposed in 2009 - total and by Penal Code article.....	157
4. Persons convicted for crimes against the environment in 2009 - total and by Penal Code article.....	158

СЪКРАЩЕНИЯ И ЗНАЦИ

АЕЦ	- атомна електроцентрала
БВП	- брутен вътрешен продукт
БПК	- биохимическа потребност от кислород
бр.	- брой
БРУВ	- Басейнови райони за управление на водите
ВЕЦ	- водноелектрическа централа
вкл.	- включително
дБ	- децибел
ДМА-ЕП	- дълготрайни материални активи с екологично предназначение
евро/м ³	- евро за кубичен метър
евро/чов.	- евро на човек
ЕКАТТЕ	- Единен класификатор на административно-териториалните единици
ИАОС	- Изпълнителна агенция по околна среда
кг/г.	- килограм за година
кг н.е.	- килограм нефтен еквивалент
кг/чов./г.	- килограм на човек за година
км ²	- квадратен километър
куб. м/г.	- кубически метър за година
л/ден.	- литър за денонощие
л/чов./ден.	- литър на човек за денонощие
лв./куб. м	- левове за кубически метър
м ³	- кубически метър
м ³ /MWh	- кубически метър на MWh
млн. м ³ /г.	- милиони кубически метри за година
м ³ /чов/г.	- кубически метър на човек за година
м ³ /чов/ден.	- кубически метър на човек за денонощие
мг/л	- милиграм на литър
мгО ₂ /л	- милиграм кислород на литър
МОСВ	- Министерство на околната среда и водите
НАСЕМ	- Национална автоматизирана система за екологичен мониторинг
н.д.	- неклаифицирани другаде
НМДА-ЕП	- нематериални дълготрайни активи с екологично предназначение
НСИ	- Национален статистически институт
ОВОС	- оценка на въздействието върху околната среда
ОС	- околна среда
ППСОВ.	- Производствена пречиствателна станция за отпадъчни води
ПСОВ	- Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПСПВ	- Пречиствателна станция за питейни води
ПУДООС	- Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
СПСОВ .	- Селищна пречиствателна станция за отпадъчни води
т	- тон
О ₂ /ден	- кислород за денонощие
ха	- хектар
хиляди м ³	- хиляди кубически метра
ХПК	- химическа потребност от кислород
щ.д.	- щатски долар
.	- липсват данни
-	- няма случай
*	- предварителни данни
0	- величина, по-малка от половината на употребената единица мярка
x	- поради естеството на данните не може да има случай

ABBREVIATIONS AND SYMBOLS

NPP	- nuclear power plant
GDP	- gross domestic product
BOD	- biochemical oxygen demand
Db	- decibel
HPP	- hydroelectric power plant
ExEA	- Executive Environmental Agency
EIE	- estimate on impact of environment
ЕМЕРА	- Enterprise for Management of the Environment Protection Activities
MOEW	- Ministry of Environment and Water
TFA	- tangible fixed assets
l/per capita/day	- litres per capita per day
м ³	- cubic meter
м ³ /day	- cubic meter per day
mill.m ³	- million cubic meter
kg/year per capita	- kilogram per capita yearly
lv./м ³	- Levs for cubic meter
ITFA	- intangible fixed assets
IWWTP	- Independent wastewater treatment plant
UWWTP	- Urban waste water treatment plant
DWTP	- Drinking water treatment plant
ha	- hectare
t	- ton
COD	- chemical oxygen demand
USD	- U. S. dollars
.	- data not available
-	- figures not applicable
*	- preliminary data
0	- less than half of unit employed
x	- category not applicable

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ BASIC INDICATORS

1. Територия на Република България¹ Territory of the Republic of Bulgaria¹

	Квадратни километри Square kilometres	
Общо	111001.9	Total area
Земеделски територии	63764.8	Agricultural
Горски територии	37157.5	Forestry
Населени места и други урбанизирани територии	4603.4	Settlements and other urbanized areas
Водни течения и водни площи	2010.4	Water flows and areas
Територии за добив на полезни изкопаеми	2710.9	Territory of mining and quarrying raw materials
Територии за транспорт и инфраструктура	754.9	Transport and infrastructure territory

¹ Източник: Агенция по геодезия, картография и кадастър към МРРБ - "Баланс на територията на Република България към 31.12.2000 г."

¹ Source: The Geodesy, Cartography and Cadastre Agency Ministry of Regional Development and Public Works - rial balance of the Republic of Bulgaria as of 31.12.2000'.

2. Население и брутен вътрешен продукт Population and Gross Domestic Product

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Население към 31.12. - хиляди	7761.0	7718.8	7679.3	7640.2	7606.6	7563.7	Population as of 31 December - thousand
Средногодишно население - хиляди	7781.2	7739.9	7699.0	7659.8	7623.3	7585.1	Average annual population - thousand
Гъстота на населението на км ²	69.9	69.5	69.3	68.9	68.6	68.3	Population density per sq. km
Брутен вътрешен продукт по пазарни цени - текущи цени, милиони левове ¹	39824	45484	51783	60185	69295	68537	Gross Domestic Product at market prices – (current prices), million BGN ¹
Брутна добавена стойност по базисни цени - общо за икономиката - текущи цени, милиони левове ¹	33881	38494	43424	50575	57733	58864	Gross Value Added at current prices, million BGN ¹
Аграрен	3635	3491	3339	3027	3990	3313	Agriculture
Индустрия	9239	11158	13274	16309	17558	17843	Industry
Услуги	21007	23845	26811	31239	36185	37707	Services

¹ - За 2009 година - предварителни данни.

¹ - For 2009 - preliminary data.

I. ВЪЗДУХ

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Таблицата за емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух е структурирана въз основа на информация от Националния статистически институт и Изпълнителната агенция по околна среда към Министерството на околната среда и водите.

Данните за емисиите по промишлени райони, в които са съсредоточени основните източници на замърсяване, включват данни само за индустриалните горивни (вкл. отопление на обществени и заводски сгради) и производствени процеси.

За събиране на първичната информация и изчисляване на емисиите на вредни вещества е използвана методика на НСИ и МОСВ, хармонизирана с методиката CORINAIR, която е разработка на Европейския съюз. Използван е последният актуализиран през 2007 г. вариант на методиката. Емисиите са определени по разчетен метод на основата на консумирано гориво, съдържание на сяра, топлотворна способност, количество произведена продукция и вложени суровини, както и емисионни фактори за съответните замърсители.

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

Емисиите в атмосферата са пряк резултат от стопанската активност в страната. Размерът на емитираните вредни вещества зависи както от количеството на употребените горива и произведената продукция, така и от равнището на използваните технологии. Най-общата характеристика на връзката икономика - околна среда се съдържа в показателя „емисия на единица БВП“. Отнесени към произведения брутен вътрешен продукт, емисиите характеризират неговата ресурсоемкост (енергоемкост) и структура. Големият разход на енергия за производството на единица БВП се съпътства и с големи емисии на единица БВП и обратно.

I. AIR

METHODOLOGICAL NOTES

The table on emissions of harmful substances in the air is based on information from the National Statistical Institute and the Executive Environmental Agency at the Ministry of Environment and Water.

Data on emissions by industrial regions, in which the major sources of pollution are concentrated, include data referring only to industrial combustible (incl. heating of public and factory buildings) and industrial processes.

For collecting primary information and calculation of emissions of harmful substances, methods of NSI and Ministry of Environment and Water are used, harmonized with the CORINAIR methodology developed by the European Union. The latest, updated in 2007 variant of the methodology was used. Emissions are estimated using calculation method based on the following parameters: fuels consumed, sulphur content, calorific value, quantity of produced output and input raw materials as well as emission factors applicable for the respective pollutants.

COMMENTS TO THE DATA

The emissions into the air are a direct result of the economic activity in the country. The amount of the emitted harmful substances depends both on the quantities of consumed fuels and produced output, and the level of technology used. The most common characteristic of the relation "economy - environment" is contained in the indicator "emission per unit of GDP". Related to the produced GDP emissions characterize its input use (energy intensity) and structure. The large energy consumption for unit of GDP production is accompanied with high emissions per unit of GDP and vice versa.

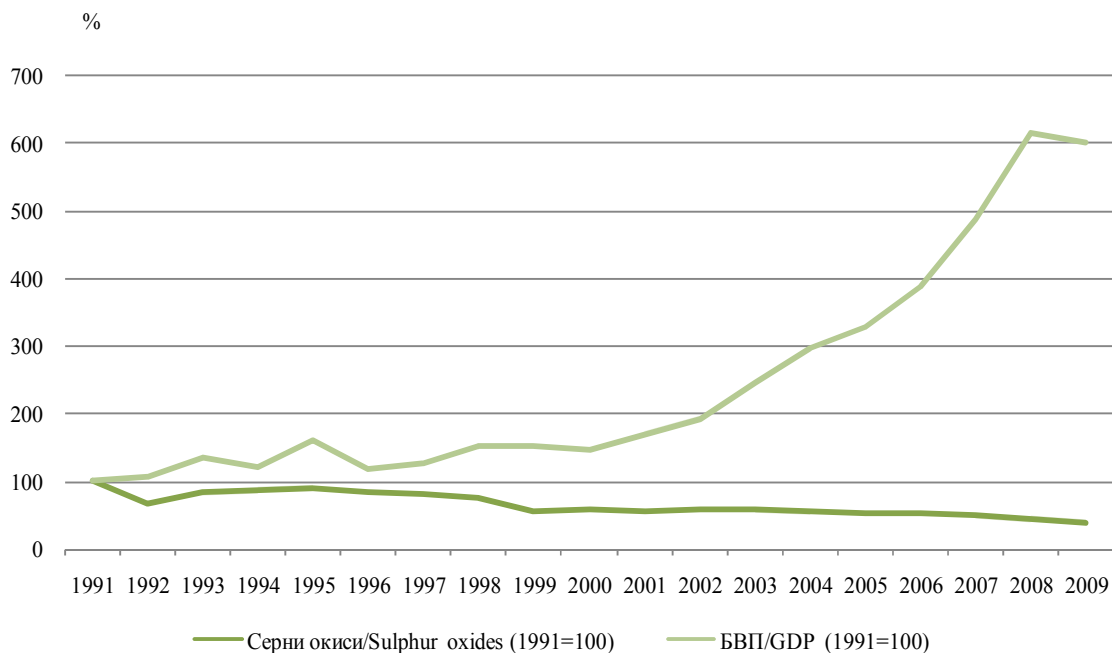
В дългосрочен план намаляването на емисиите на единица БВП може да се дължи на промени в технологическите процеси - използване на ресурсоспестяващи технологии, пречистване на отпадъчните газове и производство на високотехнологична продукция. В краткосрочен план промените в емисиите на единица БВП се дължат най-вече на промени в структурата на БВП – например увеличаване на относителния дял на услугите за сметка на индустрията. Също така влияние оказва и международната конюнктура.

След 1999 г. съществува тенденция за намаляване на емисиите в атмосферата. Тази тенденция може да се илюстрира с емисията на серни окиси през 2009 г., която е намалела в сравнение с 2008 г. с 10%. Намаляват и емисиите на повечето от останалите замърсители. Изключение са емисиите от двуазотен окис, които са нараснали с 22% вследствие на увеличението на площите на едногодишните насаждения в селското стопанство. Следващата графика илюстрира тенденцията към намаляване на емисиите от серни окиси на фона на нарастващия БВП.

In a long-term perspective reduction of emissions per unit of GDP could be due to changes in technological processes - use of resource-saving technology, waste gases' purification and production of high-tech output. In a short term, changes in emissions per unit of GDP are mostly due to changes in the structure of GDP - for example, increasing the relative share of services on behalf of the industry. They are also influenced by the international situation.

After 1999 there is a tendency to reduce emissions into the atmosphere. This trend can be illustrated by the emission of sulphur oxides in 2009, which has decreased by 10% compared to 2008. Emissions of the most other pollutants also reduce. The exceptions are the emissions of dinitrogen oxide, which are increased by 22% due to increase in areas of annual crops in agriculture. The following graph illustrates the trend towards reducing emissions of sulphur oxides in the context of increasing GDP.

Фиг. 1.1. Емисии на серни окиси и БВП (1991 = 100)
Figure 1.1. Emissions of Sulphur oxides and GDP (1991 = 100)

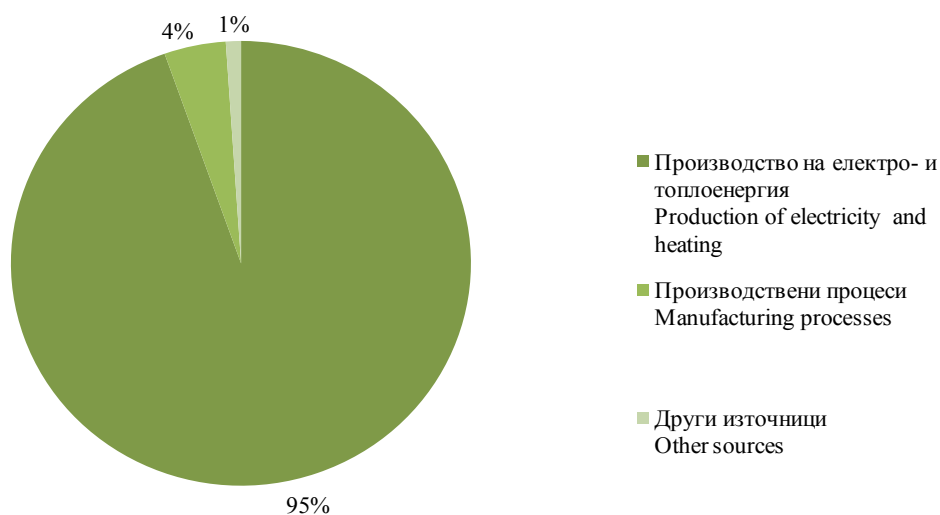
Емисиите на серни окиси през 2009 г. са по-малко от половината на тези през 1991 г., докато БВП нараства почти шест пъти (по цени за годината в щ.д.).

В структурата на емисиите от серни окиси най-голям дял имат процесите на изгаряне на горива за добив на енергия - 95%, следват „други източници“ и производствени процеси, съответно 1 и 4 % (фиг. 1.2).

Emissions of sulphur oxides in 2009 are less than half of those in 1991, while GDP grew almost 6 times (at current year prices in USD).

In the structure of emissions of sulphur oxides, the biggest share is that of the processes of combusting fuels for energy production - 95%, followed by "Other sources" and industrial processes, respectively 1 and 4% (Fig.1.2.).

Фиг. 1.2. Структура на емисиите от серни окиси от основните групи източници през 2009 година
Figure 1.2. Structure of emission of Sulphur oxides by the major groups of sources in 2009

Добивът на електроенергия и топлоенергия формира 78% от емисията на въглероден двуокис.

Производствените процеси имат сравнително малък дял от общите емисии на серни окиси, но формират 79% от емисиите на неметанови летливи органични съединения. Групата „други източници“, която включва битовото изгаряне, транспорта, селското стопанство и природата, формира 96% от емисията на въглеродния окис, 95% от емисията на метан и 88% от емисията на двуазотен окис. Големи източници на метан са природата, газопреносната мрежа и транспорта.

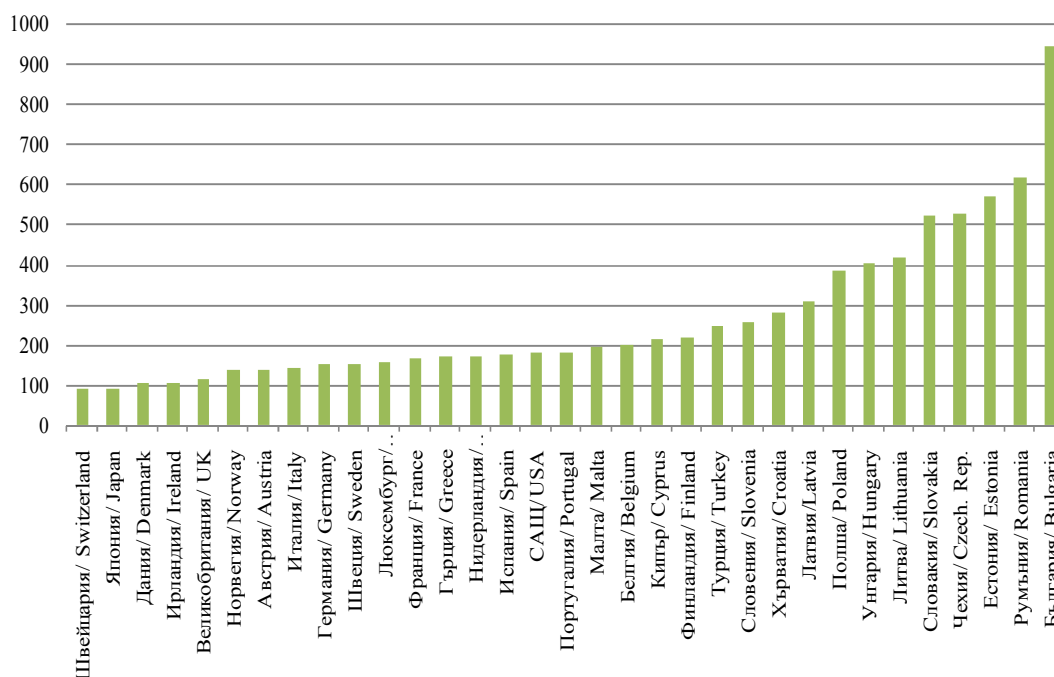
The production of electricity and heat generates 78% of the emission of carbon dioxide.

Industrial processes have a relatively small share of total emissions of sulphur oxides, but form 79% of emissions of non-methane volatile organic compounds. The group "Other sources", which includes household heating, transport, agriculture and nature, forms 96% of the emission of carbon monoxide, 95% of methane emissions and 88 per cent of the emission of dinitrogen oxide. Major sources of methane are the nature, gas-pipe network and transport.

Съпоставката на емисиите с БВП показва устойчива тенденция към намаление на замърсяването на единица произведен БВП. В сравнение с 2005 г. през 2009 г. емисиите от серни окиси на 1 000 щ. д. БВП намаляват над два и половина пъти - от 0.034 на 0.014 тона. Въпреки това по отношение на показателя „изразходвана енергия” (килограми нефтен еквивалент) за производството на 1 000 евро БВП България изостава значително от други държави (фиг. 1.3).

A comparison of emissions to GDP shows a steady downward trend in pollution per unit of GDP. Compared with 2005, in 2009, emissions of sulphur oxides per 1 000 USD of GDP decreased over two and a half times - from 0.034 to 0.014 tons. However, in respect of the "energy consumed" indicator (kg oil equivalent) for the production of € 1000 of GDP Bulgaria lags far behind other countries (Fig. 1.3).

Фиг. 1.3. Енергиен интензитет - разход на гориво (кг. н.е.) за 1 000 евро БВП, 2008 година
Figure 1.3. Energy intensity - conditional fuel consumed (kg oil equivalent) per 1000 euro of GDP in 2008

От фиг. 1.3 се вижда, че България изразходва над десет пъти повече гориво от Швейцария за производството на 1 000 евро БВП (89 срещу 944 кг н.е.).

Figure 1.3 shows that Bulgaria consumes over 10 times more fuel than Switzerland for production of 1 000 euro GDP (89 against 944 kg oil equivalent).

Териториално индустрията в страната е концентрирана във и около гъсто населени райони. Така се формират промишлени райони, за които е характерно относително по-високо ниво на емисиите в сравнение с останалата част от страната и едновременно замърсяване на въздуха с няколко вида вредни вещества.

In a spatial aspect industry in the country is concentrated in and around areas with high density of population. In this way, industrial regions are formed, which are characterized by a relatively higher level of emissions compared to the rest of the country and simultaneously by air pollution with several types of harmful substances.

През 2009 г. най-значително продължава да бъде замърсяването на въздуха от района на СМЕК „Марица - изток“. Емитирани са около 70% от общо отделените серни окиси. Високи са и количествата на емитираните вредни вещества в района на Перник - 40% от въглеродния окис.

Средно за територията на страната през 2009 г. емисията на серни окиси на квадратен километър е 5.9 т (6.6 т през 2008 г.) и средно на човек от населението - 87 кг (96 кг през 2008 г.). В сравнение с 1991 г. емисиите от серни окиси са намалели с 61%, а населението - с 12%.

In 2009, the most significant remains the air pollution in the region of Mining and Energy Works "Maritsa-Iztok". About 70% of the total emitted sulphur oxides were emitted from this region. Also high are the quantities of the emitted harmful substances in the region of Pernik - 40% of the carbon monoxide.

Average for the country's territory in 2009, emission of sulphur oxides per square kilometre amounts to 5.9 tons (6.6 tons in 2008) and average per capita - to 87 kilograms (96 kg in 2008). Compared to 1991 emissions of sulphur oxides have decreased by 61%, while the population - by 12%.

1. Общи емисии на вредни вещества в атмосферата през 2009 година
Total emissions in the air in 2009

Източник на емисии	Общо Total	Производство на топло- и електроенергия и отопление на обществени сгради Power stations and industrial fuel combustion and public heating	Производствени процеси Industrial processes	Битово горене Household heating	Пътен транспорт Road transport	Друг транспорт Other mobile sources	Обработка и складиране на твърди отпадъци Solid wastes treatment and landfill	Селско стопанство Agriculture	Природни източници Nature	(Тонове)
										(Tons)
										Source of emissions
Серни окиси	658686	623153	28543	6716	206	67	2	-	-	Sulphur oxides
Азотни окиси	146596	52066	22779	2972	63030	1487	66	3840	357	Nitrogen oxides
Метан	471504	352	371467	-	-	-	-	94210	5474	Methane
Неметанови летливи органични съединения	303774	67	16190	28564	37304	135	332	35374	185807	Non-methane volatile organic compounds
Въглероден окис	399094	1100	13791	175742	189069	1202	3	1997	16191	Carbon oxide
Въглероден двуокис	39179618	30723066	3562335	-	-	-	-	4608497	285720	Carbon dioxide
Двуазотен окис	48419	5919	94	-	-	-	-	27696	14709	Dinitrogen oxide
Амоняк	51137	0	1085	106	717	0	10947	38282	-	Ammonia

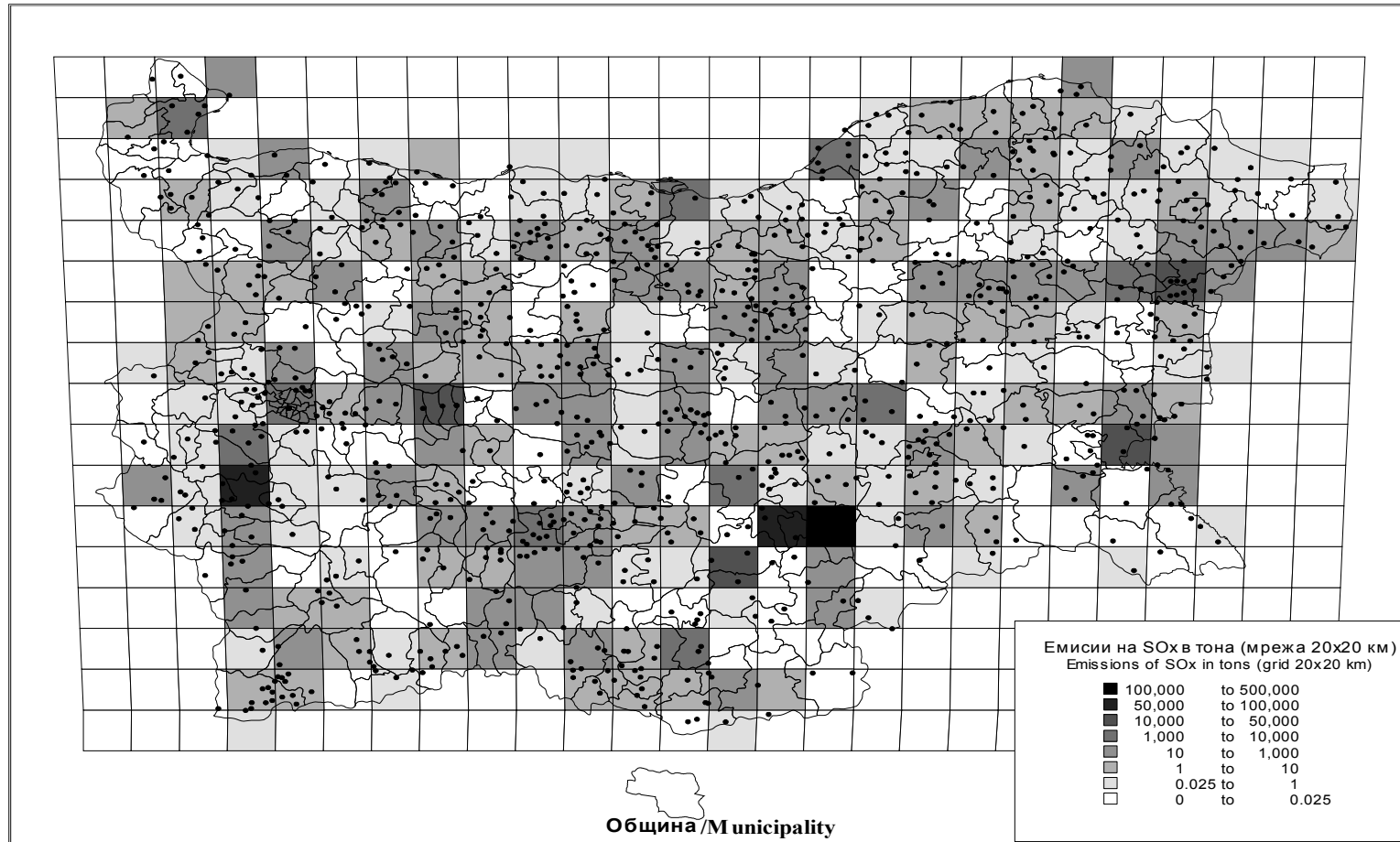
2. Емисии на вредни вещества в атмосферата от индустриални горивни и производствени процеси в някои промишлени райони през 2009 година

Emissions of contaminants in the air from industrial combustible and production processes for some industrial regions in 2009

(Тонове)
(Tons)

Промислени райони	Серни окиси Sulphur oxides	Азотни окиси Nitrogen oxides	Метан Methane	Неметанови летливи органични съединения Non-methane volatile organic compounds	Въглероден окис Carbon oxide	Въглероден двуокис Carbon dioxide	Двуазотен окис Dinitrogen oxide	Амоняк Ammonia	Industrial regions
Общо	651696	74845	371819	16258	14891	34285401	6014	1085	Total
Кремиковци	188	182	1373	78	2978	112991	4	-	Kremikovtsi
Перник	8424	816	2667	90	5909	522126	87	-	Pernik
Пловдив	235	469	6638	809	106	242507	8	-	Plovdiv
Димитровград	28582	9018	574	564	997	1377807	241	509	Dimitrovgrad
Стара Загора	1215	391	835	280	34	539745	3	-	Stara Zagora
Марица-изток	458238	15898	23941	27	321	15949463	4379	-	Maritsa-east
Бургас	10764	2151	6189	5869	256	662371	13	-	Burgas
Варна	127	381	1311	415	16	299578	12	-	Varna
Девня	4864	13781	3739	582	1535	1797379	103	575	Devnya
Русе	2759	4259	623	214	139	1202129	107	-	Ruse
Свищов	8372	3795	28	63	76	917227	77	0	Svishtov
Други	127928	23704	323901	7268	2523	10662077	979	1	Others

Емисии на серни окиси от индустриални горивни и производствени процеси през 2009 година
Emissions of Sulphur oxides from industrial combustibles and production processes in 2009

II. ВОДА

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Източник на данни

Информацията за водоползването се осигурява чрез провеждането на следните годишни статистически наблюдения:

- **„Водоснабдяване, канализация и пречистване”** - изчерпателно наблюдение. Данните се събират от дружествата за събиране, пречистване, доставяне на води и събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води, обществено водоснабдяване (ВиК/оператори на СПСОВ и напоителни системи).

- **„Водопотребление”** - частично статистическо наблюдение, съсредоточено върху по-големите водоползватели. Критерий за обхват - предприятия, за чиято дейност постъпват над 36 хил. м³ вода годишно. Доброволно представят данни и предприятия под този критерий. Наблюдението обхваща и ВЕЦ/ПАВЕЦ. Не се наблюдава водовземаването от физически лица.

В представените данни и коментари не се включва водата за производство на хидроенергия.

Представените резултати са изчислени на базата на отчетените статистически данни, пропорции и оценки. Данните по икономически дейности за 2008 и 2009 г. са агрегирани по КИД 2008 (NACE, Rev. 2).

Регионални данни

Данните за водоползването са представени на равнище административни области и статистически райони. За първи път НСИ представя и информация, агрегирана на ниво басейнови райони за управление на водите. За агрегирането на данните е използван "Списък на населени места по речни басейни", в който всяко населено място от регистър ЕКАТТЕ е отнесено към определено поречие (подбасейнов район). Представените резултати са изчислени на базата на отчетените статистически данни, пропорции и оценки. Като цяло подходите за агрегация на ниво басейнови райони подлежат на бъдещо развитие и усъвършенстване.

II. WATER

METHODOLOGICAL NOTES

Data Source

Information on water use is ensured by conducting the following annual statistical surveys:

- **Survey on water supply, sewage - exhaustive survey.** Data is collected from public water supply companies dealing with water collection, treatment, water supply and wastewater collection, discharge and treatment (water supply companies/UWWTP operators and irrigation systems).

- **Survey on water use** - partial statistical survey focused on the larger water users. Criterion for coverage is the usage by enterprises of more than 36 thousand m³ of water annually for their activity. Enterprises below this criterion submit data on a voluntary basis. The survey includes WPPs and /PAWPPs. Abstraction by physical entities is not observed.

The presented data and comments don't include water for hydropower production.

The presented results are calculated based on reported statistical data, proportions and estimates. Data on economic activities for 2008 and 2009 were aggregated at NACE - BG 2008 (NACE, Rev. 2).

Regional data

Data on water use are presented at the levels of 'administrative districts' and 'statistical regions'. For the first time NSI also presents information aggregated at River Basin Districts for water management (RBD) level. 'List of settlements by river basins' is used for data aggregation. In it each settlement from the 'Unified Classifier of administrative-territorial and territorial units' is assigned to unique Sub-RBD. The presented results are calculated on the basis of reported statistical data, proportions and estimations. As a whole, the approaches for aggregation at the RBD level are subject to future development and improvement.

Измерване на водните количества

Респондентите отчитат водните обеми чрез водомери, а при липса на такива - чрез капацитет на помпите, умножен по времето за тяхната работа; потреблението на енергия от помпите, специфичен фактор или други. Използването на водомери (особено през последните години), предполага подобряване на точността на данните. Проблем е измерването на канализационните/отпадъчните води, особено при отсъствие на пречиствателни станции.

Показатели	Дефиниция
Пресни повърхностни и подземни води	Към пресните повърхностни води са отнесени водите на сушата, а към подземните - всички води, намиращи се под повърхността на земята във водонаситената зона, в пряк контакт със земните пластове.
Непресни води	Непресни са морските и преходните води. От 2006 г. към тях са включени само морските, тъй като съгласно Класификацията за характеризирани на повърхностни типове водни обекти по Рамковата директива за водите в България не бяха идентифицирани преходни води.
Иззета прясна вода, бруто	Изчислена е като сума от пресните води, иззети за водоснабдяване и чрез собственото снабдяване на предприятията (вкл. за охлаждане в АЕЦ). Не е включена водата за хидроенергетика и собственото снабдяване на домакинствата.
Възвратна вода	Добитата от пресен водоизточник вода и върната обратно в него, без да бъде използвана (предимно при добивната и строителната дейност).
Иззета прясна вода, нето	Брутното иззетата прясна вода минус възвратните води
ВЕЦ/ПАВЕЦ	Количествата за хидроенергетиката не са включени в таблиците за иззетите и използваните води, а са поместени в отделна таблица.

Measuring water quantity

Respondents report water volumes through water meters, and at the lack of these - through the pump capacity multiplied by the time of their work; the energy consumption of pumps, specific factor or others. The use of meters, especially in the recent years implies improving data accuracy. Problem is the measurement of sewage/ wastewater, especially in the absence of wastewater treatment plants.

Indicators	Definition
Fresh surface water and groundwater	To fresh surface waters are assigned waters at the land, and to the underground - all water located beneath the ground in the saturation zone and in direct contact with earth layers.
Non-fresh water	Non-fresh are sea and transitional waters. Since 2006 only sea water is included to non-fresh waters as according to the Classification for characterization of surface types' water bodies under the Water Framework Directive, transitional waters are not identified in Bulgaria.
Gross fresh water abstraction	It is calculated as a sum of fresh water abstracted for water supply and that abstracted by self-supply of the enterprises (including cooling water in the Nuclear power plant). Water for production of hydropower and that from self-supply of households is excluded.
Returned water	The water abstracted from any fresh water source and discharged back into it without use (primarily at mining and quarrying, and construction activities).
Fresh water net abstraction	The fresh water gross abstraction minus returned water.
WPP/PAWPP	The amounts for hydropower production are not included in the tables on water abstraction and water use, and are placed in a separate table.

Използвана вода	Изчислена е като сума от количествата, получени чрез следните категории водоснабдяване: <ul style="list-style-type: none"> • Собствено водоснабдяване • Доставена вода от ВиК и напоителни системи • Друго водоснабдяване: получена сурова и повторно използвана (отпадъчна) вода от други потребители. Разпределението по индустриални дейности се основава на отчетените данни, пропорции и оценки.
Образувани води от точкови източници	Водите от точкови източници, които след употреба се отвеждат в обществената канализация и водните обекти. Данните са събрани чрез статистическото наблюдение за водопотреблението, обхващащо по - значимите водоползватели. Отпадъчните води от домакинствата са изчислени (90% от доставената за домакинствата вода от ВиК). Разграничени са две категории - отпадъчни води и води от охлаждащи процеси.
Отведени третиранни отпадъчни води	Сума от отпадъчните води, отведени от пречиствателни станции на предприятията и заустените води в канализационна система със СПСОВ. Отпадъчните води на домакинствата със собствено/независимо пречистване също се считат за третиранни.
Отведени води във водни обекти	Изчислени са като сума от заустените от наблюдаваните предприятия, обществена канализация/СПСОВ и домакинствата със собствено/независимо третиране.

Water used	It is calculated as a sum of the quantities delivered by the following categories of water supply: <ul style="list-style-type: none"> • Self-supply • Water supplied by operators of Public water supply and irrigation systems • Other water supply: received raw and reused water by other users (wastewater). The distribution by industrial activities is based on reported data, proportions and estimates.
Water generated from point sources	Water generated from point sources, which is discharged after usage into the public sewerage and water bodies. Data is collected through statistical survey on water use, covering more significant water users. Wastewater generated by the households was calculated as 90% of the water supplied to the households by public water supply. Two categories are distinguished - wastewater and water from cooling processes.
Wastewater discharged after treatment	Amount of wastewater discharged from wastewater treatment plants of the enterprises, and water discharged into sewage system with UWWTP. Wastewater of households with independent treatment is also considered treated.
Water discharged into water bodies	Calculated as a sum of water discharged by the surveyed enterprises, public sewerage/UWWTP and households with independent treatment.

Събрани отпадъчни води в обществената канализация	Изчисленията се основават на отчетените данни от ВиК/СПСОВ, оценки и пропорции. Включени са и отчетените количества от неточкови източници (дъждовни, дренажни и други неразпределени води).
Селищни пречиствателни станции за отпадъчни води (СПСОВ)	Данните се отнасят за действащите станции, които пречистват отпадъчните води на населените места по поръчка на държавното управление (обществени услуги). Пречиствателните станции на предприятия, хотели и др. са отделна категория.
Проектен капацитет БПК5 СПСОВ (т O ₂ /ден.)	Данните са изчислени посредством отчетените от операторите проектни характеристики на станцията - капацитет (воден обем) и БПК5 (мг O ₂ /л).
Население, свързано с обществено водоснабдяване, обществена канализация и СПСОВ	Изчисленията се основават на отчетени данни от ВиК. Ако за селището е извършена водна услуга (снабдяване, събиране, пречистване на отпадъчни води), то за свързано се приема цялото население. Делът на населението е надценен за селищата с частично изградена водопроводна /канализационна мрежа, при което са свързани само част от домакинствата. Населението с независимо собствено третиране на отпадъчните води (чрез септични, изгребни ями и др.) е изчислено като разлика между общото население и населението с обществена канализация.

Collected wastewater into public sewerage	Calculations are based on data reported by the operators of public sewage / UWWTP, estimates and proportions. The quantities from non-point sources (rain-off, drainage and other unallocated water) are also included.
Urban wastewater treatment plants (UWWTP)	Data refer to the active plants treating wastewater from settlements upon public bodies' orders (public services). Wastewater treatment plants at enterprises, hotels, etc. are referred to a separate category.
Design capacity BOD5 of UWWTP (tons O ₂ /day)	The data are calculated using reported by operators design characteristics of the plant such as capacity (water volume) and BOD5 (mg O ₂ /l).
Population connected to public water supply/public sewerage and UWWTP	Calculations are based on data reported by public water supply partnerships. If the settlement is a subject of carried out water services (supply, collection, wastewater treatment), the whole population is considered connected. The share of the population is overestimated for the settlements with partially built water/sewerage network, which connect only part of households. Population with independent own wastewater treatment (via septic tanks, cesspools, etc.) is calculated as a difference between the total population and population with a public sewage system. UWWTPs).

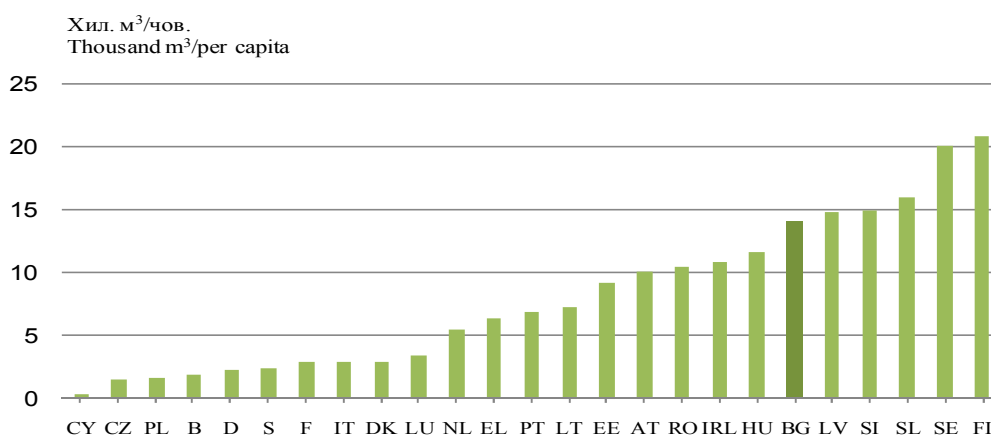
КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

Общите пресни водни ресурси на страната (вкл. води от р. Дунав) са оценени на 107.2 м³ (дългосрочна средногодишна), което е 14.1 хил. м³ средно на човек от населението. Сравнението с други европейски страни показва, че по този показател България е в относително благоприятно положение.

COMMENTS TO THE DATA

Total fresh water resources of the country (including the waters of the Danube River) are estimated at 107.2 m³ (long-term average annual), which constitutes 14.1 thousand m³ per capita. Comparison with other European countries shows that on this indicator Bulgaria is in a relatively favorable position.

Фиг. 2.1. Пресни водни ресурси на човек от населението за някои европейски страни¹
Figure 2.1. Fresh water resources per capita for some European countries¹

¹ Източник: Евростат.

¹ Data Source: Eurostat.

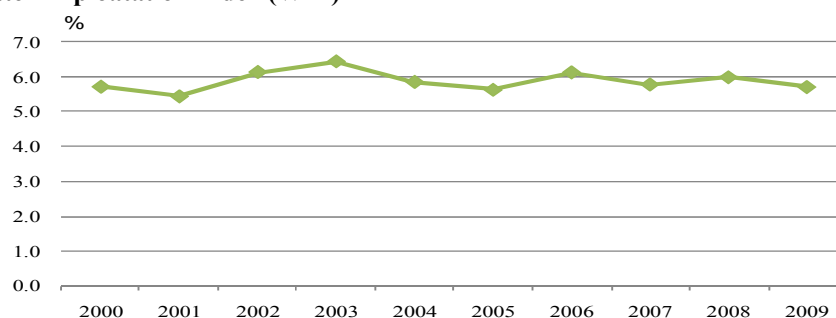
Иззета вода

През 2009 г. общо иззетата прясна вода за икономиката се оценява на 6 121 млн. м³, което съставлява около 5.7% от пресните водни ресурси на страната. Съотношението определя индекса на експлоатация на водите. За периода 2000 - 2009 г. индексът е оценен в интервала 5.4 - 6.5%. България е сред европейските страни с относително нисък индекс на експлоатация.

Water abstracted

In 2009, the total abstracted fresh water for economy is estimated at 6 121 million m³, which represents around 5.7% of fresh water resources of the country. The ratio determines the water exploitation index. For the period 2000 - 2009, the index is estimated in the range 5.4 - 6.5%. Bulgaria is among the European countries with relatively low exploitation index.

Фиг. 2.2. Индекс на експлоатация на водите
Figure 2.2. Water Exploitation Index (WEI)

През 2009 г. водоземането от повърхностни и подземни води намалява и достига 95% от равнището на 2008 година.

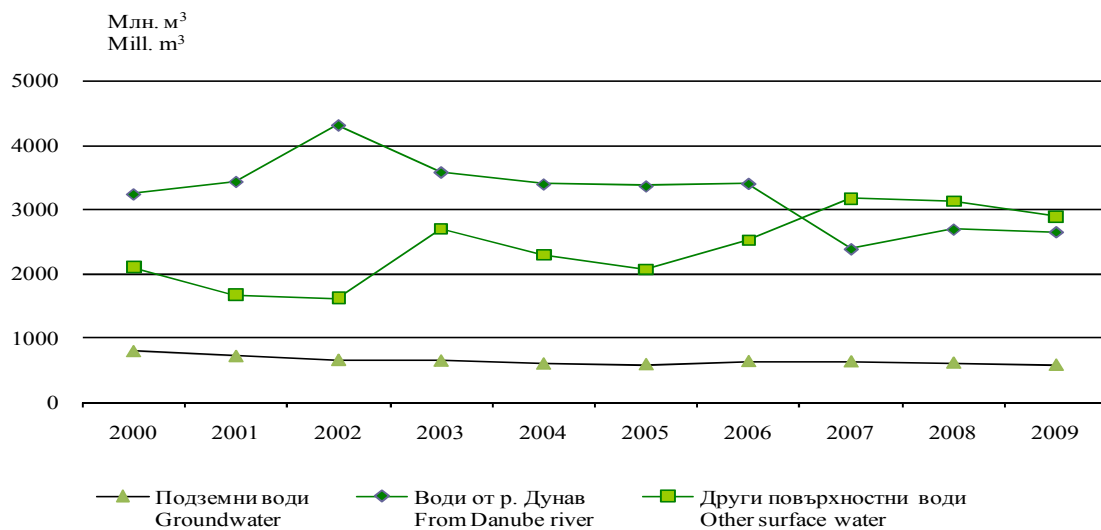
In 2009, the abstraction of surface and groundwater decreases and reaches 95% of the level of 2008.

Около 43% от пресните води през 2009 г. са от р. Дунав, използвани предимно за охлаждане в енергетиката. След 2006 г. водоползването от р. Дунав намалява и се компенсира с язовирни и други повърхностни води.

About 43% of fresh waters in 2009 are from the Danube River and used mainly for cooling in the energy industry. Since 2006 water use from the Danube River reduced and was compensated by dams' water and other surface waters.

Фиг. 2.3. Иззети пресни води по вид на водоизточника

Figure 2.3. Water abstraction by type of source

Водоснабдяване

Намаление спрямо 2008 г. се регистрира както при собственото водоснабдяване, така и при водоснабдителния сектор. Иззетите води чрез самостоятелно снабдяване на потребителите са около 4 181 млн.м³, което е 95% от равнището на 2008 година.

Water supply

Decrease compared to 2008 is recorded both at self-supply and in water supply sector. Waters abstracted through self-supply of users amount to about 4 181 million m³, which is 95% of the level of 2008.

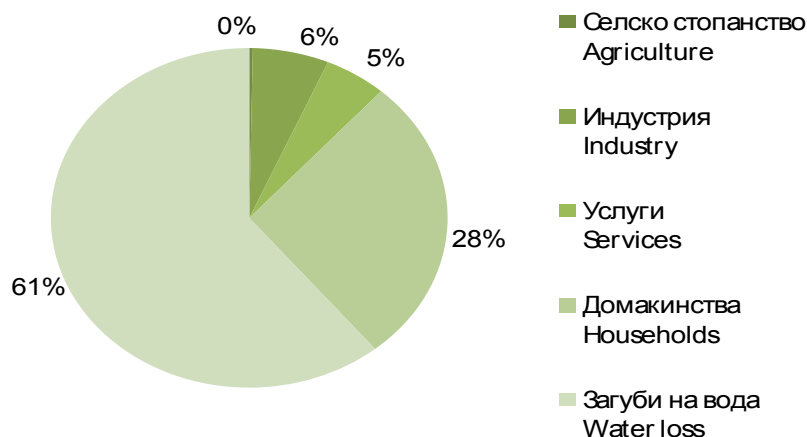
Общо подадената от ВиК вода през 2009 г. се оценява на 987 млн. м³, а от напоителни системи - 962 млн. кубически метри. Намалението спрямо 2008 г. е съответно 3.7% и 2.7%. Една част от подадената вода се доставя на крайните потребители (домакинства, услуги, индустрия и селско стопанство), а другата част се губи при транспорта на водата (течове и изпарения). През 2009 г. отчетените от водоснабдителния сектор

Total water entered water supply system by the Public water supply partnerships in 2009 is estimated at 987 million m³, and by the irrigation systems - 962 million m³. Decrease compared to 2008 was respectively 3.7% and 2.7%. One part of the entered water is delivered to end users (households, services, industry and agriculture) and the rest is lost at the transport of water (leakage and evaporation). In 2009, losses at transport as

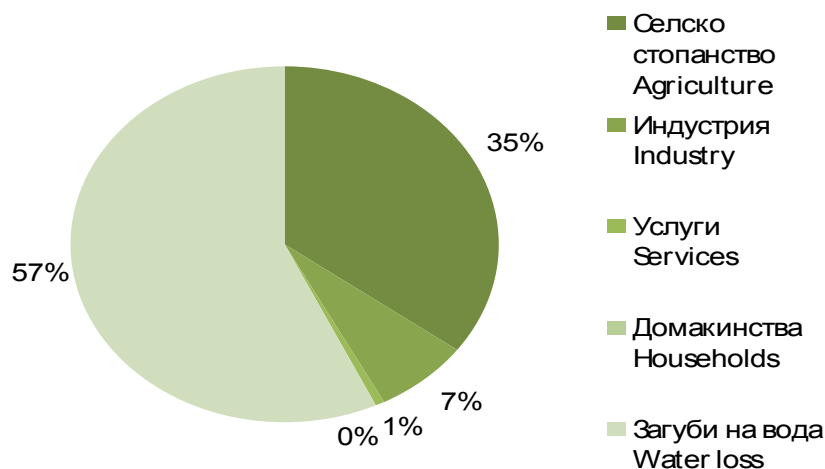
загуби при транспорта са 1 071 млн. м³, което е 59.2% от постъпилите във водопреносната система количества. През 2008 г. те са оценени на 60.5%.

reported by the water supply sector, are 1 071 million m³, which is 59.2% of the water quantities entered the water supply system. In 2008 they were estimated at 60.5%.

Фиг. 2.4. Подадена вода от ВиК през 2009 година
Figure 2.4. Water entered public supply in 2009

Фиг. 2.5 Подадена вода от напоителни системи през 2009 година
Figure 2.5 Water entered water supply irrigation system in 2009

Използвана вода

Общо използваните от доставка и собствено снабдяване води през 2009 г. са оценени на 4 911 млн. м³ или 95% от равнището на предходната година. Спадът се дължи основно на индустриалното водоползване - добивна, преработваща индустрия, енергетика, както и на сектора на услугите.

Water used

The total used waters from delivery and self-supply in 2009 are estimated at 4 911 million m³ or 95% of the level of the previous year. The decrease is mainly due to industrial water use - mining and quarrying, manufacturing industry, energy, and the service sector.

Нарастват използваните води за напояване и през 2009 г. достигат най-високото равнище за последните десет години.

С най-голям дял в общо използваните количества са водите за охлаждане в енергетиката – 77 % от общо използваната вода, следват водите за други индустриални процеси - 14%.

Water used for irrigation are increasing and in 2009 it reached the highest level for the past ten years.

The largest share in the total quantities used is that of cooling water in energy industry - 77% of the total water used, followed by water for other industrial processes - 14%.

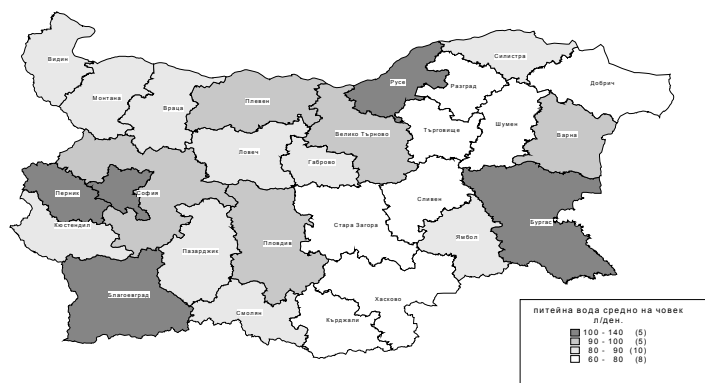
Фиг. 2.6. Използвана вода по предназначение
Figure 2.6. Water used by purposes

Относително постоянно е потреблението на питейна вода от домакинствата - средно 99 л/ден. на човек. Най-много питейна вода потребява населението в област София - столица - 140 л/чов./ден., а най-малко - в област Търговище - 60 литра.

Relatively constant is the consumption of drinking water by the households - on average 99 l/day/per capita. Most drinking water is consumed by the population in the district of Sofia (capital) - 140 l/day/per capita, and least - in the district of Targovishte - 60 liters.

Фиг. 2.7. Използвана питейна вода от домакинствата средно на човек по области през 2009 година
Figure 2.7. Drinking water used by households average per capita by district in 2009

Водопроводната мрежа обхваща около 99% от населението на страната. Отбелязва се тенденция на намаление на населението с режим на водоснабдяване – от 21.8% през 2000 г. на 3.3% през 2009 година.

Water supply system covers about 99% of the population. Downward trend is registered with regard to the population with water supply regime (from 21.8% in 2000 to 3.3% in 2009).

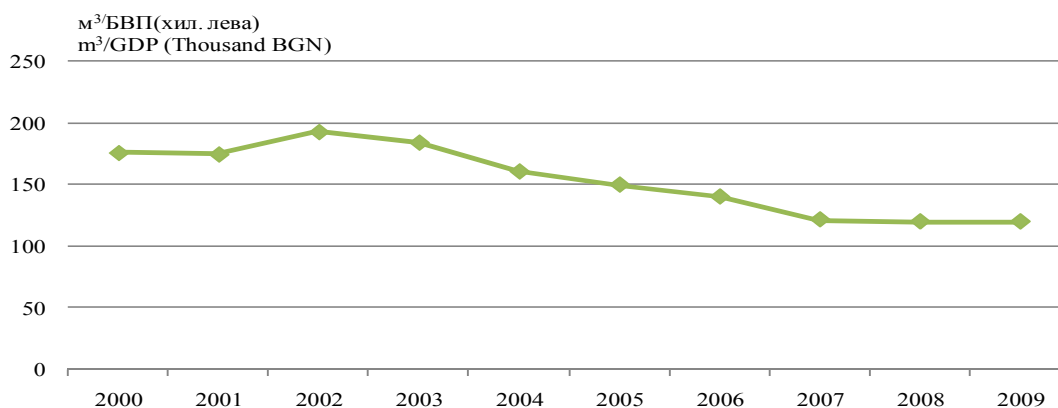
Интензивност на водоползването

Чрез този показател се изразява въздействието на икономиката върху водните ресурси. Определя се като съотношение на използваната вода за икономиката и произведения БВП. През периода 2000 - 2009 г. се отчита тенденция на намаление на интензивността на водоползването. За производството на 1 000 лв. БВП (по съпоставими цени на 2000 г.) през 2009 г. са използвани около 120 м³ вода, което е с 32% по-малко спрямо 2000 година.

Water use intensity

By this indicator is expressed the impact of economy on water resources. It is defined as a ratio of water used for the economy and GDP produced. During the period 2000 - 2009 a trend of decreasing water use intensity was reported. For the production of BGN 1 000 GDP (in constant prices of 2000) in 2009 were used about 120 m³ of water, which is 32% less than in 2000.

Фиг. 2.8. Интензивност на водоползването
Figure 2.8. Water use intensity

Отведени води

През 2009 г. във водни обекти са отведени около 3 308 млн. м³ води от охлаждащи процеси и около 757 млн. м³ отпадъчни води (вкл. от неточкови източници).

Близо 65% от отпадъчните води са отведени след пречистване в селищни и производствени станции с преобладаващо вто-рично третиране.

През 2009 г. са регистрирани 5 нови селищни пречиствателни станции за отпадъчни води с вторично пречистване, с които относителният дял на населението, свързано със СПСОВ, достига 45.2% (43.8% за 2008).

Discharged water

In 2009, around 3 308 million m³ of water from cooling processes and about 757 million m³ of wastewater (including from non-point sources). were discharged into water bodies.

Nearly 65% of wastewater is discharged after treatment in urban and industrial treatment plants with a predominantly secondary treatment.

In 2009, 5 new urban wastewater treatment plants with secondary treatment were registered by which the share of population connected to the UWWTP reached 45.2% (43.8% in 2008).

Фиг. 2.9. Население в селища свързани с обществена канализация и СПСОВ
Figure 2.9. Population in settlements connected to urban wastewater collecting system and UWWTP

Към 2009 г. са действали общо 73 СПСОВ, към които са свързани 91 селища и селищни образувания. Без пречиствателни станции за битови води са 46 града с над 10 000 души население.

As of 2009 operated a total of 73 UWWTPs, to which 91 settlements and village structures were connected. Without treatment plants for municipal water are 46 cities with over 10 000 people.

1. Пресни водни ресурси Freshwater resources

(Млн. куб. м)
(Mill. m³)

	Дългосрочна средногодишна ¹ Long term annual ¹ average (LTAA)	
Валежи ²	68598	Precipitation ²
Действителна евапотранспирация	50513	Actual evapotranspiration
Вътрешен отток	18085	Internal Flow
Действителен външен приток	89141	Actual external inflow
в т.ч. р. Дунав ³	88679	of which: the Danube River ³
Общ действителен отток	108544	Total actual outflow
В морето	3035	Into the sea
Към съседни територии	105509	Into neighbouring territories
в т.ч. р. Дунав ⁴	90459	of which: the Danube River ⁴
Общо пресни водни ресурси	107226	Total fresh water resources
Подхранване във водоносния слой	6022	Recharge into the Aquifer
Налични подземни води, достъпни за годишно използване	3404	Groundwater available for annual abstraction
Постоянни ресурси от прясна вода (95% обезпеченост) ⁵	71245	Freshwater resources 95 % of years ⁵

¹ Източник: Министерство на околната среда и водите.

² Данните за валежите са за периода 1974 - 2006 година.

³ Данните са за притока на р. Дунав към створа на държавната граница при Ново село (1974 - 2008).

⁴ Данните са за оттока на р. Дунав към створа на държавната граница при Силистра, с приспадат отток на Дунавски реки (1974 - 2008).

⁵ Дългосрочна средногодишна за периода 1974 – 2006 година.

¹ Source: Ministry of Environment and Water.

² Data refer to the period from 1974 to 2006.

³ Data for the Danube River inflow refer to the state border range at Novo Selo (1974 - 2008).

⁴ Data for the Danube River outflow refer to state border range at Silistra with subtracting outflow of the rivers run into the Danube River (1974 - 2008).

⁵ Long term annual average (LTAA) for the 1974 – 2006 period.

2. Основни показатели за водоползването

Key water use indicators

(Млн. куб. м/г.)
(Mill. m³/year)

	2005	2006	2007	2008	2009	
Общо иззета прясна вода - бруто	6035.50	6577.29	6201.78	6425.39	6120.73	Total gross fresh water abstraction
Повърхностни водоизточници	5438.81	5929.89	5560.02	5809.64	5536.46	Fresh surface water of which: from the Danube River
в т.ч. от р. Дунав	3359.54	3398.83	2382.21	2689.38	2647.89	
Подземни водоизточници	596.69	647.40	641.77	615.75	584.27	Fresh groundwater
Възвратна вода	2.65	1.10	1.86	29.58	5.57	Returned water
Иззета прясна вода (нето)	6032.85	6576.19	6199.92	6395.82	6115.16	Net fresh water abstraction
Иззета непрясна вода¹	389.75	1.69	2.36	0.56	0.40	Non fresh water abstraction¹
Загуби на вода - общо	941.40	1249.78	1211.91	1145.77	1070.73	Losses during transport, total
Използвана вода - общо	5365.87	5343.23	4932.95	5168.02	4910.62	Total water used
Селско, горско и рибно стопанство	152.87	177.98	258.02	290.96	326.29	Agriculture, forestry, fishing of which for: Irrigation purposes
в т.ч. за напояване	144.31	165.87	241.68	272.34	295.85	
Индустрия	4880.75	4821.51	4323.46	4529.61	4245.38	Industry of which for: cooling water from selfsupply
в т.ч. за охлаждане от собствено снабдяване	4286.20	4287.41	3612.43	3848.48	3623.83	
Услуги	74.13	75.45	74.47	76.08	67.92	Services
Домакинства	258.13	268.29	277.00	271.37	271.04	Private households
Общо отведени отпадъчни води²	727.81	775.82	799.36	793.09	756.68	Total wastewater discharged²
Отведени във вътрешни води	710.15	757.00	783.13	776.26	741.22	Discharged to inland waters
Отведени в морето	17.66	18.82	16.23	16.83	15.46	Discharge to marine waters
Общо отведени води от охлаждане	3679.57	3723.78	3332.11	3550.35	3307.74	Total cooling water discharged
Отведени във вътрешни води	3678.28	3723.78	3332.11	3550.35	3307.74	Discharged to inland waters
Отведени в морето	1.30	0	0	0	0	Discharge to marine waters

¹ Непресни са морските и преходните води. От 2006 г. към непресните води са включени само морските, тъй като съгласно Класификацията за характеризирание на повърхностни типове водни обекти по Рамковата директива за водите в България не бяха идентифицирани преходни води.

² Прирастът за 2003 и 2004 г. се дължи на отведените отпадъчни води, съхранявани в хвостохранилища от минали периоди.

¹ Non fresh are sea and transitional waters. Since 2006 only sea water was included to non fresh waters as according to the Classification for characterization of surface types' water bodies in conformity with the Frame Water Directive transitional waters are not identified in Bulgaria.

² Growth for 2003 and 2004 was due to wastewater discharged after storing in sludge reservoirs from past period.

3. Иззета вода по водоизточници и вид водоснабдяване Water abstraction by source and supply category

(Млн. куб. м/г.)
(Mill. m³/year)

	2005	2006	2007	2008	2009	
Общо иззета прясна вода - бруто	6035.50	6577.29	6201.78	6425.39	6120.73	Total gross fresh water abstraction
Повърхностни водоизточници	5438.81	5929.89	5560.02	5809.64	5536.46	Fresh surface water of which: From the Danube River
в т.ч. от р. Дунав	3359.54	3398.83	2382.21	2689.38	2647.89	
Подземни водоизточници	596.69	647.40	641.77	615.75	584.27	Fresh groundwater
Възвратна вода	2.65	1.10	1.86	29.58	5.57	Returned water
Иззета прясна вода (нето)	6032.85	6576.19	6199.92	6395.82	6115.16	Net fresh water abstraction
Иззета непрясна вода¹	389.75	1.69	2.36	0.56	0.40	Non fresh water abstraction¹
Иззети води по водоизточници и по дейности						Water abstraction by source and by activity
Иззета прясна вода - бруто	6035.50	6577.29	6201.78	6425.39	6120.73	Total gross fresh water abstraction
Обществено водоснабдяване (ВиК)	981.33	1026.38	1026.36	1016.21	978.36	Public water supply
Напоителни системи	690.56	861.84	997.81	987.99	961.76	Irrigation systems
Селско, горско и рибно стопанство	10.91	14.05	17.45	21.13	34.51	Agriculture, forestry and fishing
Индустрия	4342.62	4663.04	4148.76	4386.96	4133.73	Industry
Добивна промишленост	27.26	27.16	27.75	25.92	19.86	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	232.70	237.27	228.04	218.38	164.50	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	4081.29	4397.06	3891.62	4141.20	3936.48	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
в т.ч. за охлаждане	3787.90	4159.48	3497.82	3749.46	3559.33	of which: For cooling
Строителство	1.37	1.52	1.36	0.84	1.52	Construction
Други	-	0.03	-	0.62	11.38	Other activities
Услуги	10.08	11.97	11.39	13.10	12.37	Services
Повърхностни водоизточници	5438.81	5929.89	5560.02	5809.64	5536.46	Surface water sources
Обществено водоснабдяване (ВиК)	525.80	539.90	537.31	547.33	517.18	Public water supply
Напоителни системи	686.76	857.79	994.19	983.96	957.73	Irrigation systems
Селско, горско и рибно стопанство	5.35	8.23	9.18	11.13	23.28	Agriculture, forestry, fishing
Индустрия	4220.77	4522.54	4017.76	4264.55	4036.01	Industry
Добивна промишленост	13.78	13.58	15.01	13.59	11.07	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	135.46	133.98	121.59	118.49	89.68	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	4071.14	4374.44	3880.19	4132.00	3926.39	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
в т.ч. за охлаждане	3785.37	4140.66	3490.01	3740.26	3549.24	of which: For cooling
Строителство	0.39	0.55	0.98	0.48	0.85	Construction
Други	-	-	-	-	8.02	Other activities
Услуги	0.13	1.43	1.56	2.67	2.27	Services
Подземни водоизточници	596.69	647.40	641.77	615.75	584.27	Groundwater sources
Обществено водоснабдяване (ВиК)	455.53	486.48	489.05	468.89	461.18	Public water supply
Напоителни системи	3.80	4.06	3.62	4.03	4.03	Irrigation systems
Селско, горско и рибно стопанство	5.56	5.83	8.27	10.00	11.24	Agriculture, forestry, fishing
Индустрия	121.85	140.50	131.00	122.41	97.72	Industry
Добивна промишленост	13.48	13.58	12.75	12.34	8.79	Mining and quarrying

Преработваща промишленост	97.24	103.29	106.45	99.89	74.81	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ в т.ч. за охлаждане	10.15	22.62	11.42	9.19	10.09	Electricity, gas, steam and air conditioning supply of which: for cooling
Строителство	0.98	0.97	0.38	0.36	0.67	Construction
Други	-	0.03	-	0.62	3.36	Other activities
Услуги	9.94	10.54	9.83	10.43	10.10	Services
Непрясна вода	389.75	1.69	2.36	0.56	0.40	Non fresh water sources Agriculture, forestry, fishing
Селско, горско и рибно стопанство	-	-	-	-	-	- fishing
Индустрия	389.72	1.66	2.32	0.52	0.36	Industry
Добивна промишленост	-	1.66	1.85	0.02	0.02	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	0.40	-	0.47	0.51	0.34	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ в т.ч. за охлаждане	389.32	-	-	-	-	Electricity, gas, steam and air conditioning supply of which: For cooling
Строителство	-	-	-	-	-	Construction
Други	-	-	-	-	-	Other activities
Услуги	0.03	0.03	0.03	0.03	0.04	Services

¹ Непресни са морските и преходните води. От 2006 г. към непресните води са включени само морските, тъй като съгласно Класификацията за характеризирание на повърхностни типове водни обекти по Рамковата директива за водите в България не бяха идентифицирани преходни води.

¹ Non fresh are sea and transitional waters. Since 2006 only sea water was included to non fresh waters as according to the Classification for characterization of surface types water bodies in conformity with the Framework Water Directive transitional waters are not identified in Bulgaria.

4. Събиране, пречистване и доставяне на води - обществено водоснабдяване и напоителни системи
Collection, purification and water supply - public water supply and irrigation systems

(Млн. куб. м/г.)
(Mill. m³/year)

	2007			2008			2009			
	общо Total	обществено водо- снабдяване (ВиК) Public water supply	напоителни системи Irrigation systems	общо Total	обществено водо- снабдяване (ВиК) Public water supply	напоителни системи Irrigation systems	общо Total	обществено водо- снабдяване (ВиК) Public water supply	напоителн и системи Irrigation systems	
Иззета прясна вода - общо	2024.17	1026.36	997.81	2004.21	1016.21	987.99	1940.12	978.36	961.76	Total fresh water abstraction
Повърхностни водоизточници	1531.51	537.31	994.19	1531.29	547.33	983.96	1474.90	517.18	957.73	Fresh surface water
в това число:										of which:
Вътрешни реки	173.83	85.08	88.74	191.73	82.02	109.72	172.82	58.37	114.45	Inland rivers
Язовири	1357.19	452.23	904.96	1339.09	465.31	873.78	1301.71	458.81	842.90	Dams
Подземни водоизточници	492.66	489.05	3.62	472.92	468.89	4.03	465.21	461.18	4.03	Fresh groundwater
Подадена вода на други водоснабдителни дружества	255.16	97.47	157.69	263.10	102.85	160.25	295.68	96.28	199.40	Water sent to other public water works
Постъпила вода от други водоснабдителни дружества	178.98	113.74	65.23	153.79	110.69	43.11	165.60	104.44	61.16	Water received from other public water works
Постъпила (подадена) вода във водопреносната система - общо¹	1947.99	1042.63	905.36	1894.90	1024.04	870.85	1810.03	986.52	823.51	Water entered water supply system - total¹
Доставена вода - общо	736.08	401.71	334.37	749.13	397.88	351.25	739.30	385.21	354.09	Water supplied - total
в т.ч. питейна	392.40	392.40	-	387.14	387.14	-	375.92	375.92	-	of which: drinking
Третирана питейна вода чрез:										Drinking water treated by:
Дезинфекция	214.90	214.90	-	213.89	213.89	-	209.73	209.73	-	Disinfection
Утаяване и дезинфекция	5.57	5.57	-	5.66	5.66	-	4.01	4.01	-	Precipitation and disinfection
Пречиствателни станции за питейни води	171.94	171.94	-	167.59	167.59	-	162.17	162.17	-	Purification plants
Доставена вода по основни дейности										Water supplied by main activity
Селско, горско и рибно стопанство	240.38	2.77	237.61	269.26	2.94	266.33	291.85	2.86	288.99	Agriculture, forestry and fishing

в това число:									of which:
Питейна	2.69	2.69	-	2.87	2.87	-	2.80	2.80	- Drinking
За напояване	236.28	0.07	236.21	265.46	0.07	265.39	287.21	0.06	287.15 For irrigation
Индустрия	155.62	66.56	89.07	145.70	67.23	78.47	120.61	61.23	59.37 Industry
в т.ч. питейна	57.32	57.32	-	56.56	56.56	-	52.00	52.00	- of which: Drinking
Други дейности (услуги)	63.08	55.40	7.68	62.79	56.35	6.45	55.80	50.07	5.73 Other activities (services)
в т.ч. питейна	55.39	55.39	-	56.35	56.35	-	50.07	50.07	- of which: Drinking
Домакинства	277.00	276.99	0.01	271.37	271.37	0.01	271.04	271.04	- Households
в т.ч. питейна	276.99	276.99	-	271.37	271.37	-	271.04	271.04	- of which: Drinking
Загуби при транспорта на вода - общо	1211.91	640.92	570.99	1145.77	626.16	519.61	1070.73	601.31	469.43 Water loss during transport – total
Дял на загубите на вода от постъпилата в системата - %	62.2	61.5	63.1	60.5	61.1	59.7	59.2	61.0	57.0 Share of water loss from water in the network - %
Подадена вода от общественото водоснабдяване (ВиК) средно на човек - л/ден. ¹	-	373	-	-	368	-	-	356.33	- Average volume of water in water supply system per capita (l/day) ¹

¹ Подадената за разпределение вода във водопреносната/водопроводната мрежа е изчислена като сума от отчетените данни за фактически доставения обем на потребителите (домакинства, индустрия, услуги и др.) и загубите при транспорта на водата.

¹ Water entered water supply system for distribution includes water volume actually delivered to the customers (households, industry, services, etc.) and water loss at transport.

5. Използвана вода по дейности и вид на водоснабдяването
Water used by activity and by supply category

(Млн. куб. м/г.)
(Mill. m³/year)

	КИД - 2008 NACE,(Rev.2)	2005	2006	2007	2008	2009	
Използвана вода - общо		5365.87	5343.23	4932.95	5168.02	4910.62	Water used - total
Селско, горско и рибно стопанство	(01 - 03)	152.87	177.98	258.02	290.96	326.29	Agriculture, forestry, fishing
в т.ч. за напояване		144.31	165.87	241.68	272.34	295.85	of which for : Irrigation purposes
Индустрия	(05 - 43)	4880.75	4821.51	4323.46	4529.61	4245.38	Industry
Добивна промишленост	(05 - 09)	39.60	40.81	41.64	55.08	21.31	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	(10 - 33)	339.57	353.65	353.52	327.58	239.24	Manufacturing industry
Производство на хранителни продукти, напитки	(10 - 11)	48.70	58.67	55.78	49.83	39.16	Food processing industry
Производство на основни метали	(24)	84.07	79.55	81.07	69.60	55.40	Basic metals
Производство на превозни средства	(29 - 30)	2.32	2.40	2.58	2.57	2.41	Motor vehicles and transport equipment
Производство на текстил, облекло, обувки и други изделия от обработени кожи без косъм; обработка на кожи	(13 - 15)	9.35	9.37	8.98	7.86	5.79	Textiles
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	(17)	38.78	37.00	40.46	32.62	15.91	Paper and paper products
Производство на кокс, рафинирани нефтопродукти, химични продукти, лекарствени вещества и продукти	(19 - 21)	101.39	101.93	100.91	106.98	74.07	Chemicals, refined petroleum, etc. Other manufacturing industry
Други		54.95	64.73	63.74	58.13	46.51	n.e.c.
в т.ч. използвана за охлаждане в преработващата индустрия		175.62	184.78	182.30	167.12	110.71	of which: for cooling purposes in all manufact. Industries
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	(35)	4499.04	4424.27	3925.15	4143.13	3964.29	Production & distribution of electricity, hot and gas
в т.ч. за охлаждане		4181.44	4169.15	3511.39	3757.82	3569.62	of which: for cooling purposes
Строителство	(41 - 43)	2.54	2.75	3.14	2.81	3.62	Construction
Други индустриални дейности		-	0.03	-	1.01	16.92	Other industrial activities
Услуги	(45 - 96)	74.13	75.45	74.47	76.08	67.92	Services

Домакинства		258.13	268.29	277.00	271.37	271.04	Private households
Използвана вода по дейности и вид на водоснабдяване							Water used by supply category and user
Собствено водоснабдяване - общо		4731.85	4669.72	4157.78	4373.68	4157.63	Self-supply - total
Селско, горско и рибно стопанство	(01 - 03)	10.90	14.00	17.38	21.02	34.40	Agriculture, forestry, fishing
в т.ч. за напояване		5.37	5.45	5.35	6.55	8.61	of which for : Irrigation purposes
Индустрия	(05 - 43)	4711.10	4643.96	4129.35	4339.79	4111.23	Industry
Добивна промишленост	(05 - 09)	24.98	27.95	28.05	24.38	18.25	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	(10 - 33)	223.42	226.37	218.22	210.28	151.67	Manufacturing industry
Производство на хранителни продукти, напитки	(10 - 11)	23.17	27.06	28.53	36.20	28.35	Food processing industry
Производство на основни метали	(24)	55.62	53.16	50.80	41.52	36.21	Basic metals
Производство на превозни средства	(29 - 30)	1.09	1.24	1.20	0.79	0.49	Motor vehicles and transport equipment
Производство на текстил, облекло, обувки и други изделия от обработени кожи без косъм; обработка на кожи	(13 -15)	6.85	6.82	6.57	5.36	4.25	Textiles
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	(17)	33.54	30.14	32.87	24.26	13.11	Paper and paper products
Производство на кокс, рафинирани нефтопродукти, химични продукти, лекарствени вещества и продукти	(19 - 21)	61.41	59.22	53.80	60.18	42.89	Chemicals, refined petroleum, etc.
Други		41.74	48.73	44.46	41.97	26.36	Other manufacturing industry n.e.c.
в т.ч използвана за охлаждане в преработващата индустрия		118.47	127.76	114.51	102.31	67.80	of which: for cooling purposes
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	(35)	4461.33	4388.09	3881.71	4103.66	3928.61	Production & distribution of electricity, hot and gas
в т.ч. за охлаждане		4167.70	4159.48	3497.82	3745.88	3555.91	of which: for cooling purposes
Строителство	(41 - 43)	1.37	1.52	1.36	0.84	1.31	Construction
Други индустриални дейности	(36 - 39)	-	0.03	-	0.62	11.38	Other industrial activities
Услуги	(45 - 96)	9.86	11.77	11.05	12.87	11.99	Services
Домакинства		-	-	-	-	-	Private households
Обществено водоснабдяване (ВиК) - общо		384.71	399.18	401.71	397.88	385.21	Public water supply - total
Селско, горско и рибно стопанство	(01 - 03)	2.84	2.99	2.77	2.94	2.86	Agriculture, forestry, fishing
в т.ч. за напояване		0.94	0.09	0.07	0.07	0.06	of which for : Irrigation purposes

Индустрия	(05 - 43)	65.42	69.95	66.56	67.23	61.23	Industry
Услуги	(45 - 96)	58.34	57.95	55.40	56.35	50.07	Services
Домакинства		258.13	268.29	276.99	271.37	271.04	Private households
Напоителни системи - общо		226.06	238.21	334.37	351.25	354.09	Irrigation systems
Селско, горско и рибно стопанство	(01 - 03)	139.12	160.91	237.61	266.33	288.99	Agriculture, forestry, fishing
в т.ч. за напояване		137.99	160.25	236.21	265.39	287.15	of which for : Irrigation purposes
Индустрия	(05 - 43)	81.62	72.18	89.07	78.47	59.37	Industry
Услуги	(45 - 96)	5.32	5.12	7.68	6.45	5.73	Services
Домакинства		-	-	0.01	0.01	-	Private households
Друго водоснабдяване - общо		23.24	36.11	39.09	45.20	13.70	Other water supply - total
Селско, горско и рибно стопанство	(01 - 03)	0.01	0.09	0.27	0.67	0.04	Agriculture, forestry, fishing
в т.ч. за напояване		0.01	0.08	0.06	0.33	0.03	of which for : Irrigation purposes
Индустрия	(05 - 43)	22.62	35.42	38.49	44.11	13.54	Industry
Услуги	(45 - 96)	0.61	0.60	0.34	0.42	0.12	Services

Загуби на вода **941.40** **1249.78** **1211.91** **1145.77** **1070.73** **Losses during transport - total**

Използвана вода - средно на човек от населението

Използвана вода - общо - м ³ /чов./г.	693	701	651	678	647	Average water use per capita Water used - total - m ³ /per capita/year
Използвана вода от общественото водоснабдяване - общо - м ³ /чов./г.	50	52	52	52	51	Water used from public water supply - m ³ /year/per capita
Използвана питейна вода от домакинствата от общественото водоснабдяване - л/чов./ден.	92	96	100	99	99	Water used by household from public water supply l/day/per capita

6. Образувани и отведени отпадъчни води и води от охлаждане
Generation and discharge of wastewater and cooling water

(Млн. куб. м/г.)
(Mill. m³/year)

	КИД - 2008	2005	2006	2007	2008	2009	
Образувани отпадъчни води - точкови източници¹		441.61	501.66	503.27	490.44	462.79	Wastewater generated from point sources¹
Селско, горско и рибно стопанство	(01 - 03)	3.28	6.36	7.02	9.65	18.39	Agriculture, forestry, fishing
Индустрия	(05 - 43)	180.65	227.42	219.06	204.46	172.16	Industry
Добивна промишленост	(05 - 09)	16.66	21.81	22.91	19.33	15.80	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	(10 - 33)	125.36	145.49	150.26	135.45	99.45	Manufacturing industries
Производство на хранителни продукти, напитки	(10 - 11)	18.95	26.93	24.29	21.60	18.63	Foodprocessing industry
Производство на основни метали	(24)	27.77	16.29	20.25	19.33	15.75	Basic metals
Производство на превозни средства	(29 - 30)	0.59	0.88	1.25	0.93	0.65	Motor vehicles and transport equipment
Производство на текстил, облекло, обувки и други изделия от обработени кожи без косъм; обработка на кожи	(13 - 15)	6.63	6.97	6.75	5.56	3.93	Textiles etc.
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	(17)	38.09	38.48	40.92	30.94	14.07	Paper and paper products
Производство на кокс, рафинирани нефтопродукти, химични продукти, лекарствени вещества и продукти	(19 - 21)	18.15	35.30	34.56	35.53	28.36	Chemical products and refined petroleum
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	35	37.83	59.14	43.93	47.50	54.83	Production and distribution of electricity, hot and gas
Строителство	(41 - 43)	0.81	0.96	1.96	1.24	1.34	Construction
Битов сектор		257.68	267.88	277.20	276.33	272.25	Domestic sources
Услуги	(45 - 96)	25.37	26.42	27.90	32.10	28.63	Services
Домакинства ²		232.31	241.46	249.29	244.23	243.62	Private households ²
Пречистване и отвеждане на отпадъчни води							Treatment and discharge of wastewater
Образувани отпадъчни води - битов сектор		257.68	267.88	277.20	276.33	272.25	Wastewater generated by domestic sources

Отведени след третиране	185.84	193.93	203.46	204.88	201.47	Discharged after treatment
Отведени без третиране	71.85	73.94	73.74	71.45	70.78	Without treatment
Образувани отпадъчни води - индустрия	180.65	227.42	219.06	204.46	172.16	Total wastewater generated by industry
Отведени след третиране	111.00	134.70	135.19	122.88	92.51	Discharged after treatment
Отведени без третиране	69.65	92.72	83.86	81.58	79.65	Without treatment
Отпадъчни води, събрани в обществената канализация ³	510.86	516.07	542.44	545.83	521.49	Wastewater connected to urban wastewater collecting system ³
в т.ч. събрани в ПСОВ	410.76	403.23	390.40	419.79	426.09	of which: Connected to WWTP
Отведени отпадъчни води във водни обекти						Wastewater discharged into water body
Отпадъчни води, отведени без пречистване	168.57	205.41	235.57	214.21	196.91	Wastewater discharged without treatment
Отпадъчни води, отведени от пречиствателни станции (селищни и други)	500.73	507.95	498.92	515.69	494.12	Discharges of wastewater treatment plants
в т.ч.: поне с вторично пречистване	410.86	399.84	403.70	425.12	429.16	of which: At least secondary treatment
Отпадъчни води, отведени след собствено третиране ⁴	58.50	62.46	64.87	63.19	65.64	Discharges of independent treatment facilities ⁴
Общо отведени отпадъчни води	727.81	775.82	799.36	793.09	756.68	Total wastewater discharged
в т.ч. във вътрешни води	710.15	757.00	783.13	776.26	741.22	of which: To Inland waters
Образувани води от охлаждане	3691.64	3726.27	3336.51	3556.53	3312.40	Cooling water generated
в т.ч. отведени във водни обекти	3679.57	3723.78	3332.11	3550.35	3307.74	of which: Discharged

¹ Източник на данни е частично статистическо наблюдение, обхващащо по-значимите потребители на вода (с над 36 хил. м³/год.).

² Статистическа оценка.

³ Статистическа оценка, основаваща се на отчетените данни от операторите на канализационната мрежа (ВиК) и СПСОВ. Включени са и водите от неточкови източници (дъждовни и други).

⁴ Данните се отнасят за отпадъчните води от домакинствата със собствени/независими съоръжения и са резултат от оценка.

¹ Source of data is a partial statistical survey covering more significant consumers of water (using more than 36 m³ annually).

² Statistical estimate.

³ Statistical estimate based on data reported by the sewage network's operators (PWS companies) and UWWTPs. Water from non-point sources (rain-off, drainage) is also included.

⁴ Data are estimated and refer to independent treatment of households.

7. Действащи селищни пречиствателни станции за отпадъчни води¹

Operating urban wastewater treatment plants¹

	Мярка/Measure	2005	2006	2007	2008	2009	
СПСОВ - общо	бр./Number	56	59	62	68	73	UWWTP - Total
Проектен капацитет - воден обем	хил. м ³ /ден Thousand m ³ /day	1999.20	1990.15	2026.42	2106.32	2133.03	Design capacity – water volume
Проектен капацитет БПК5 ²	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day	415.10	416.96	419.85	430.96	434.03	Design capacity BOD5 ²
Първично пречистване							Primary treatment
СПСОВ	бр./Number	14	16	15	15	13	UWWTP
Проектен капацитет - воден обем	хил. м ³ /ден Thousand m ³ /day	161.98	161.71	161.15	161.15	148.96	Design capacity - water volume
Проектен капацитет БПК5	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day	39.29	37.08	36.89	36.89	30.72	Design capacity BOD5
Вторично пречистване							Secondary treatment
СПСОВ	бр./Number	42	43	46	52	59	UWWTP
Проектен капацитет - воден обем	хил. м ³ /ден Thousand m ³ /day	1837.22	1828.44	1845.16	1929.14	1968.04	Design capacity - water volume
Проектен капацитет БПК5	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day	375.81	379.88	375.23	387.92	397.16	Design capacity BOD5
Третично пречистване							Tertiary treatment
СПСОВ	бр./Number	-	-	1	1	1	UWWTP
Проектен капацитет - воден обем	хил. м ³ /ден Thousand m ³ /day	-	-	20	16	16	Design capacity - water volume
Проектен капацитет БПК5	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day	-	-	7.73	6.15	6.15	Design capacity BOD5
Образувани утайки от СПСОВ - сухо вещество³	хил. т/Thousand tons	41.72	37.99	39.92	42.85	39.37	Total sludge production - dry solid³
Обезвредени в това число:		24.42	28.27	27.25	29.04	25.34	Total sludge disposal of which:
Предадени за селскостопански цели		0	11.86	6.45	11.20	14.20	Agricultural use
Компостирани		0.12	-	-	-	-	Compost
Окончателно депонирани		23.35	16.40	20.77	17.83	11.12	Landfill
Други		0.95	0.01	0.03	0.01	0.01	Others

¹ Данните се отнасят за станциите, които пречистват отпадъчните води на населените места по поръчка на държавното управление (обществените услуги). Не са включени пречиствателните станции на предприятия, хотели и др., които се отнасят към друга категория.

² Данните са изчислени посредством отчетените от операторите проектни характеристики на станцията - капацитет (воден обем) и БПК5 (мг О₂/л).

³ Утайките в сухо вещество са изчислени на базата на отчетените данни от операторите - обем на утайките, плътност и процент на влажност.

¹ Data refer to wastewater treatment plants treating wastewater from settlements upon public bodies orders (public services). Wastewater treatment plants of enterprises, hotels, etc. referring to other category are not included.

² Data are calculated using plants' design characteristics reported by the operators, such as design capacity (water volume) and BOD5 (mg O₂/l).

³ Sludges in dry solid are calculated on the base of data reported by the operators - sludge's volume, consistence and percentage of moisture.

8. Водопроводна и канализационна мрежа

Water supply and sewage network

	2005	2006	2007	2008	2009	
Обща дължина на водопроводната мрежа към края на годината - км	73160	73549	73978	73955	73785	Length of water-supply network, total - km
Външна	25210	25230	25236	25245	25219	External
Вътрешна	47949	48318	48742	48710	48566	Internal
Новоизградена водопроводна мрежа през годината - км	213	96	126	94	97	Newly built water-supply network during the year - km
Външна	111	18	37	21	41	External
Вътрешна	102	78	89	73	56	Internal
Реконструирана/подменена водопроводна мрежа през годината - км	295	253	338	369	361	Reconstructed/changed water-supply network during the year - km
Външна	102	69	66	74	73	External
Вътрешна	193	184	272	295	288	Internal
Структура на мрежата по вид на водопроводните тръби - %	100.0	.	.	.	.	Structure of water-supply network by type of pipes - %
Етернитови тръби	72.3	.	.	.	.	Asbestos cement
Стоманени тръби	15.3	.	.	.	.	Steel pipes
Поцинковани тръби	3.0	.	.	.	.	Zinc-coated
РЕ (полиетиленови)	3.7	.	.	.	.	PE
PVC (поливинилхлорид)	0.3	.	.	.	.	PVC
Други	5.4	.	.	.	.	Others
Обща дължина на канализационната мрежа към края на годината - км	10206	10410	10466	10527	10196	Length of sewage network, total - km
Главни колектори	1728	1761	1765	1771	1793	Main sewer
Канализационна мрежа	8478	8650	8701	8756	8403	Sewage network
Новоизградена канализационна мрежа през годината - км	16	29	46	48	95	Newly built sewage network during the year - km
Главни колектори	0	3	1	5	20	Main sewer
Канализационна мрежа	16	26	45	43	75	Sewage network
Реконструирана/подменена канализационна мрежа през годината - км	4	5	3	3	10	Reconstructed/changed sewage network during the year - km
Главни колектори	0	1	0	0	0	Main sewer
Канализационна мрежа	3	4	3	3	10	Sewage network

9. Дял на населението в селища с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води¹

Share of population in settlements with public water supply, sewerage system and urban wastewater treatment plants¹

(Проценти)
(Per cent)

	2005	2006	2007	2008	2009	
Население, свързано с:						Population connected to:
Обществено водоснабдяване	98.9	98.9	99.0	99.0	99.0	Public water supply
Пречиствателни станции за питейни води	43.6	44.4	44.7	45.5	46.0	Drinking water purification plants
Население с режим на водоснабдяване	3.0	3.8	6.3	4.6	3.3	Population with water supply regime
Сезонен (под 180 дни)	1.1	2.0	4.3	4.6	3.2	Seasonal (below 180 days)
Целогодишен (над 180 дни)	2.0	1.9	2.0	0.1	0.1	All year (over 180 days)
Население, свързано със СПСОВ ²	40.7	41.2	42.2	43.8	45.2	Population connected to UWWTP ²
Първично пречистване	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6	Primary treatment
Вторично пречистване	38.1	38.6	39.0	40.7	42.0	Secondary treatment
Третично пречистване	-	-	0.5	0.5	0.5	Tertiary treatment
Население, свързано с други пречиствателни станции за отпадъчни води	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	Other WWTP
Население, свързано с:						Population connected to:
Канализация и пречистване на отпадъчни води	40.8	41.3	42.3	43.9	45.3	Wastewater collection with treatment
Канализация без пречистване на отпадъчни води	28.2	28.1	27.4	26.0	25.1	Urban wastewater collecting system without treatment
Обществена канализация	69.0	69.4	69.7	70.0	70.4	Public sewerage system
Собствено третиране на отпадъчни води ³	31.0	30.6	30.4	30.0	29.6	With independent wastewater treatment ³
Общо население с пречистване на отпадъчни води	71.8	71.9	72.6	74.0	74.9	Total population with wastewater treatment

¹ Данните се отнасят за населението, живеещо в селища със съответните водни услуги. Възможно е процентът на населението да бъде надценен за селища с частично изградена водопроводна, канализационна мрежа/СПСОВ. По-точен източник на данни може да бъде преброяването на населението.

² Данните се отнасят за станциите, които пречистват отпадъчните води на населените места по поръчка на държавното управление (обществени услуги). Пречиствателните станции на предприятия, хотели и др., пречистващи битови отпадъчни води от населените места, се отнасят към категорията "други". Не е включено населението, чиито води се извозват с цистерни в канализационна система или СПСОВ.

³ Населението, което използва собствени/независими съоръжения за пречистване (септични ями, изгребни ями и др.) е изчислено като разлика между общото население и населението с обществена канализация.

¹ Data refer to the population living in settlements with the relevant water services. It is possible that the percentage of the population to be overestimated for settlements with partially built water supply or sewerage network/UWWTP. More accurate data source can be population census.

² Data refer to wastewater treatment plants treating wastewater from settlements upon state government's orders (public services). To category "Other WWTP" are referred treatment plants belonging to enterprises, hotels, etc. treating domestic wastewater of the adjoining settlements. Population, whose waters are transported in tanks to the sewage system or UWWTP is not included.

³ Population with own/independent treatment facilities (septic tanks, cesspools, etc.) is calculated as a difference between the total population and population with public sewerage.

10. Иззета вода по статистически зони и статистически райони през 2009 година
Freshwater abstraction by statistical zone and statistical region in 2009

(Млн. куб. м/г.)
(Mill. m³/year)

Статистически зони Статистически райони	2009				Statistical zones Statistical regions
	иззети пресни води - бруто Water abstraction - total			непресни води Non fresh water	
	общо Total	повърхностни води Fresh surface water	подземни води Fresh groundwater		
Общо за страната	6120.73	5536.46	584.27	0.40	Total
Обществено водоснабдяване (ВиК)	978.36	517.18	461.18	-	- Public water supply
Напоителни системи	961.76	957.73	4.03	-	- Irrigation systems
Собствено снабдяване	4180.61	4061.56	119.06	0.40	Self-supply
Северна и Югоизточна България	4906.25	4565.25	341.01	0.40	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	2725.51	2656.24	69.27	-	North-West region
Обществено водоснабдяване (ВиК)	97.35	40.27	57.08	-	- Public water supply
Напоителни системи	6.28	6.28	-	-	- Irrigation systems
Собствено снабдяване	2621.87	2609.69	12.18	-	- Self-supply
Северен централен район	223.92	148.02	75.90	-	North Central region
Обществено водоснабдяване (ВиК)	115.07	52.55	62.52	-	- Public water supply
Напоителни системи	45.38	45.38	-	-	- Irrigation systems
Собствено снабдяване	63.46	50.08	13.38	-	- Self-supply
Североизточен район	515.77	419.28	96.49	0.34	North-East region
Обществено водоснабдяване (ВиК)	85.13	7.51	77.63	-	- Public water supply
Напоителни системи	128.17	124.13	4.03	-	- Irrigation systems
Собствено снабдяване	302.47	287.64	14.83	0.34	Self-supply
Югоизточен район	1441.06	1341.70	99.36	0.06	South-East region
Обществено водоснабдяване (ВиК)	204.32	117.43	86.89	-	- Public water supply
Напоителни системи	203.43	203.43	-	-	- Irrigation systems
Собствено снабдяване	1033.31	1020.84	12.47	0.06	Self-supply
Югозападна и Южна централна България	1214.48	971.21	243.26	-	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	419.26	358.47	60.80	-	South-West region
Обществено водоснабдяване (ВиК)	320.34	285.13	35.21	-	- Public water supply
Напоителни системи	41.15	41.15	-	-	- Irrigation systems
Собствено снабдяване	57.77	32.19	25.59	-	- Self-supply
Южен централен район	795.21	612.75	182.46	-	South Central region
Обществено водоснабдяване (ВиК)	156.13	14.28	141.85	-	- Public water supply
Напоителни системи	537.35	537.35	-	-	- Irrigation systems
Собствено снабдяване	101.73	61.12	40.61	-	- Self-supply

11. Събиране, пречистване и доставяне на води - обществено водоснабдяване и напоителни системи по статистически зони, статистически райони и по области през 2009 година
Collection, purification and water supply - public water supply and irrigation by statistical zone, statistical region and by district in 2009

Статистически зони Статистически райони Области	Постъпила вода във водопреносната система - общо (подадена вода) ² Water entered water-supply system (water passed) ²						загуби при транспорта на водата	Дял на загубите при транспорта на водата	Statistical zones, statistical regions and districts
	общо Total	доставена вода Water supplied			в т.ч. доставена за of which supplied for:				
		общо Total	в т.ч. питейна of which: Drinking water		домакинства Households	напоиване Irrigation			
			общо Total	в т.ч. третирана в пречиствателни станции of which: Water treated in water purifying plants					
млн. куб. м/г. Million m ³ /year						%			
Общо за страната¹	1810.03	739.30	375.92	162.17	271.04	287.21	1070.73	59.2	Total¹
Северна и Югоизточна България	866.03	288.24	185.48	68.84	129.30	61.89	577.79	66.7	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	103.69	43.47	39.01	11.23	29.21	2.08	60.22	58.1	North-West region
Видин	9.09	4.13	3.87	-	3.19	0.26	4.97	54.6	Vidin
Враца	29.06	10.02	9.27	7.93	6.37	0.32	19.04	65.5	Vratsa
Ловеч	17.09	7.05	7.05	0.47	4.85	-	10.03	58.7	Lovech
Монтана	17.43	6.41	5.98	2.82	4.78	0.36	11.01	63.2	Montana
Плевен	31.02	15.85	12.84	-	10.02	1.14	15.17	48.9	Pleven
Северен централен район	159.88	43.65	42.31	14.55	31.15	1.29	116.23	72.7	North Central region
Велико Търново	89.47	14.10	13.06	9.13	9.26	1.00	75.37	84.2	Veliko Tarnovo
Габрово	19.65	5.94	5.75	5.42	3.95	0.18	13.72	69.8	Gabrovo
Разград	17.05	5.52	5.51	-	4.40	-	11.53	67.6	Razgrad
Русе	23.37	13.31	13.20	-	9.78	0.11	10.06	43.1	Ruse

Силистра	10.34	4.78	4.78	-	3.76	-	5.56	53.8	Silistra
Североизточен район	230.72	84.70	44.53	14.16	29.93	6.35	146.02	63.3	North-East region
Варна	106.89	59.87	25.67	11.88	16.78	0.54	47.02	44.0	Varna
Добрич	40.17	9.97	7.87	-	5.54	2.10	30.20	75.2	Dobrich
Търговище	32.68	6.22	3.46	2.29	1.97	2.60	26.46	81.0	Targovishte
Шумен	50.99	8.65	7.53	-	5.64	1.12	42.34	83.0	Shumen
Югоизточен район	371.74	116.42	59.62	28.90	39.01	52.17	255.32	68.7	South-East region
Бургас	68.83	32.03	31.11	28.90	18.71	0.71	36.80	53.5	Burgas
Сливен	64.12	15.99	7.38	-	5.61	5.74	48.13	75.1	Sliven
Стара Загора	152.15	59.30	15.31	-	10.23	43.02	92.85	61.0	Stara Zagora
Ямбол	86.64	9.10	5.83	-	4.46	2.70	77.54	89.5	Yambol
Югозападна и Южна централна България	944.00	451.06	190.44	93.34	141.74	225.32	492.94	52.2	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	348.41	159.01	126.11	81.15	93.55	3.82	189.39	54.4	South-West region
Благоевград	41.07	19.72	16.85	7.25	12.18	2.84	21.35	52.0	Blagoevgrad
Кюстендил	28.77	12.55	5.36	2.46	4.27	0.22	16.22	56.4	Kyustendil
Перник	28.89	11.40	6.80	5.42	5.14	0.16	17.49	60.5	Pernik
София	34.72	25.83	11.39	1.75	8.36	0.59	8.88	25.6	Sofia
София (столица)	214.96	89.51	85.70	64.28	63.61	-	125.45	58.4	Sofia cap.
Южен централен район	595.59	292.04	64.33	12.19	48.19	221.50	303.55	51.0	South Central region
Кърджали	10.50	5.08	4.98	2.68	3.84	0.06	5.42	51.6	Kardzhali
Пазарджик	225.04	83.76	12.13	2.24	9.40	70.68	141.28	62.8	Pazardzhik
Пловдив	315.81	185.99	33.52	1.89	24.68	147.42	129.83	41.1	Plovdiv
Смолян	9.60	4.87	4.87	0.75	3.34	-	4.73	49.3	Smolyan
Хасково	34.63	12.34	8.85	4.63	6.94	3.35	22.29	64.4	Haskovo

¹ Данните характеризират дейността на водоснабдителните дружества и се отнасят за обслужваните от тях райони, които не съвпадат с административните граници. Регионалното разпределение е условно.

² Подадената за разпределение вода във водопроводната мрежа включва фактически доставения обем на потребителите (домакинства, индустрия, услуги и др.) и загубите при транспорта.

¹ Data characterize the activity of water supply companies and refer to regions served by them, which do not coincide with the administrative borders. The regional breaking down is conditional.

² Water entered water supply system for distribution includes water volume actually delivered to the customers (households, industry, services, etc.) and water loss at transport.

12. Използвана вода по статистически зони, статистически райони и по области през 2009 година
Water used by statistical zone, statistical region and by district in 2009

(Млн. куб. м/г.)
(Mill. m³/year)

Статистически зони Статистически райони Области	Използвана вода по дейности ¹						Statistical zones, statistical regions and districts
	Water used by activity ¹						
	общо Total	селско стопанство Agriculture		индустрия Industry	услуги Services	домакинства Households	
	общо Total	в т.ч. напояване of which: Irrigation					
Общо за страната	4910.62	326.29	295.85	4245.38	67.92	271.05	Total
Северна и Югоизточна България	4308.55	81.44	62.44	4061.15	37.07	128.88	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	2665.10	6.20	2.12	2621.31	8.38	29.21	North-West region
Видин	14.59	0.54	0.26	10.34	0.53	3.19	Vidin
Враца	2606.79	0.40	0.16	2598.53	1.48	6.37	Vratsa
Ловеч	16.55	3.52	0.26	4.98	3.19	4.86	Lovech
Монтана	9.47	0.38	0.36	3.79	0.53	4.78	Montana
Плевен	17.70	1.35	1.07	3.68	2.65	10.02	Pleven
Северен централен район	106.22	4.48	1.94	65.74	5.74	30.26	North Central region
Велико Търново	50.77	1.99	1.00	36.57	2.94	9.26	Veliko Tarnovo
Габрово	8.75	0.24	0.18	3.72	0.85	3.95	Gabrovo
Разград	7.45	0.59	0.42	2.97	0.42	3.47	Razgrad
Русе	29.83	1.28	0.17	17.89	0.85	9.82	Ruse
Силистра	9.42	0.38	0.17	4.60	0.68	3.76	Silistra
Североизточен район	389.86	8.86	6.17	340.61	9.58	30.82	North-East region
Варна	358.71	0.85	0.40	336.49	4.60	16.78	Varna
Добрич	12.07	3.29	2.35	0.54	2.70	5.54	Dobrich
Търговище	8.07	2.54	2.27	1.98	0.68	2.86	Targovishte
Шумен	11.02	2.17	1.15	1.60	1.61	5.64	Shumen
Югоизточен район	1147.36	61.91	52.22	1033.48	13.38	38.60	South-East region
Бургас	57.12	2.00	0.71	27.00	9.42	18.71	Burgas
Сливен	18.57	6.11	5.74	5.73	1.12	5.61	Sliven
Стара Загора	1061.30	50.44	43.02	998.68	2.36	9.82	Stara Zagora
Ямбол	10.37	3.36	2.75	2.07	0.47	4.46	Yambol
Югозападна и Южна централна България	602.08	244.85	233.41	184.23	30.84	142.16	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	216.35	13.30	4.57	92.80	16.70	93.55	South-West region
Благоевград	31.69	7.61	3.48	7.78	4.11	12.18	Blagoevgrad
Кюстендил	25.57	4.01	0.27	14.74	2.55	4.27	Kyustendil
Перник	14.28	0.05	0.05	8.04	1.05	5.14	Pernik
София	26.06	1.15	0.46	13.96	2.60	8.36	Sofia
София (столица)	118.76	0.48	0.32	48.28	6.39	63.61	Sofia cap.
Южен централен район	385.72	231.54	228.84	91.43	14.14	48.61	South Central region
Кърджали	21.93	0.79	0.79	16.38	0.93	3.84	Kardzhali
Пазарджик	82.51	54.81	54.21	16.81	1.49	9.40	Pazardzhik
Пловдив	231.28	171.92	171.13	25.43	9.27	24.68	Plovdiv

Смолян	20.83	1.24	0	14.61	1.63	3.34	Smolyan
Хасково	29.18	2.78	2.72	18.20	0.83	7.36	Haskovo

¹ Използваната вода е изчислена като сума от доставената вода (от водоснабдителните дружества и други предприятия) и собственото снабдяване. Източник на данни за доставената вода е изчерпателното наблюдение за водоснабдяването (напоителни системи и обществено водоснабдяване - ВиК), а за собственото снабдяване - частичното статистическо наблюдение, обхващащо по-значимите потребители на вода (с над 36 хил. м³/год.). Не е включена водата за хидроенергетиката и собственото снабдяване на домакинствата. Разпределението по индустриални дейности се основава на отчетените данни и балансови изчисления.

¹ The water used is calculated as a sum of the supplied water (by water supply companies and other companies) and self-supply. Source of data on supplied water is a comprehensive survey on water supply (irrigation and public water supply) and on self supply - partial statistical survey covering the major users of water (over 36 thousand m³/year). Water for hydropower and self supply of households is not included. The allocation by industrial activities is based on reported data and balance calculations.

13. Използвана питейна вода от домакинствата от общественото водоснабдяване (ВиК) по статистически зони, статистически райони и по области (средно на човек)
Water used by households from public water supply by statistical zone, statistical region and by district (average per capita)

(Л/чов./ден.)
(L/day/per capita)

Статистически зони Статистически райони Области	2005	2006	2007	2008	2009	Statistical zones, statistical regions and districts
Общо за страната	92	96	100	99	99	Total
Северна и Югоизточна България	82	87	92	89	90	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	82	87	89	90	89	North-West region
Видин	74	79	83	82	81	Vidin
Враца	80	87	87	90	88	Vratsa
Ловеч	78	84	87	89	88	Lovech
Монтана	76	81	85	87	86	Montana
Плевен	90	96	95	94	94	Pleven
Северен централен район	80	87	91	90	91	North Central region
Велико Търново	81	87	94	93	92	Veliko Tarnovo
Габрово	76	79	83	84	84	Gabrovo
Разград	64	71	74	71	73	Razgrad
Русе	97	103	108	105	108	Ruse
Силистра	67	77	78	76	80	Silistra
Североизточен район	78	85	89	86	85	North-East region
Варна	90	96	99	99	99	Varna
Добрич	77	82	94	84	76	Dobrich
Търговище	51	61	59	60	60	Targovishte
Шумен	70	77	79	77	79	Shumen
Югоизточен район	87	90	97	91	95	South-East region
Бургас	104	113	122	107	122	Burgas
Сливен	81	73	94	90	75	Sliven
Стара Загора	74	76	77	77	77	Stara Zagora
Ямбол	78	81	83	82	88	Yambol
Югозападна и Южна централна България	104	107	109	109	109	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	120	123	126	124	123	South-West region
Благоевград	97	102	107	108	106	Blagoevgrad
Кюстендил	79	75	78	82	80	Kyustendil
Перник	93	99	104	106	105	Pernik
София	86	91	93	94	91	Sofia
София (столица)	141	143	146	141	140	Sofia cap.
Южен централен район	83	85	86	88	89	South Central region
Кърджали	70	73	77	79	79	Kardzhali
Пазарджик	81	86	88	89	89	Pazardzhik
Пловдив	93	93	94	95	96	Plovdiv
Смолян	68	70	73	76	80	Smolyan
Хасково	74	74	77	79	79	Haskovo

14. Отпадъчни води и води от охлаждане по статистически райони
Wastewater and cooling water by statistical region

(Млн. куб. м/г.)
(Mill. m³/year)

Статисти-чески райони	2006	2007	2008	2009		Statistical regions	
Общо за страната	Образувани отпадъчни води - точкови източници¹	501.66	503.27	490.44	462.79	Wastewater generated from point sources¹	Total
	Селско, горско и рибно стопанство	6.36	7.02	9.65	18.39	Agriculture, forestry, fishing	
	Индустрия	227.42	219.06	204.46	172.16	All industrial activities	
	Услуги	26.42	27.90	32.10	28.63	Services	
	Домакинства ²	241.46	249.29	244.23	243.62	Private households ²	
	Отпадъчни води, събрани в обществената канализация ³	516.07	542.44	545.83	521.49	Wastewater connected to urban wastewater collecting system ³	
	в т.ч. събрани в ПСОВ	403.23	390.40	419.79	426.09	of which: connected to WWTP (urban or other)	
	Отведени отпадъчни води във водни обекти					Wastewater discharged into water body	
	Отпадъчни води, отведени без пречистване	205.41	235.57	214.21	196.91	Total wastewater discharged without treatment	
	Отпадъчни води, отведени от пречиствателни станции (селищни и други)	507.95	498.92	515.69	494.12	Effluents of WWTP	
	в т.ч. с поне вторично пречистване	399.84	403.70	425.12	429.16	of which: at least secondary treatment	
	Отпадъчни води, отведени след собствено третиране ⁴	62.46	64.87	63.19	65.64	Discharges of independent treatment facilities ⁴	
	Общо отведени във водни обекти	775.82	799.36	793.09	756.68	Total discharged	
	Образувани води от охлаждане	3726.27	3336.51	3556.53	3312.40	Cooling water generated	
в т.ч. отведени във водни обекти	3723.78	3332.11	3550.35	3307.74	of which: discharged		

Северозападен район	Образувани отпадъчни води - точкови източници¹	49.52	50.28	53.64	53.77	Wastewater generated from point sources¹
	Селско, горско и рибно стопанство	0.52	3.64	4.14	3.64	Agriculture, forestry, fishing
	Индустрия	19.75	16.66	19.30	20.42	All industrial activities
	Услуги	2.18	2.94	3.25	3.43	Services
	Домакинства ²	27.07	27.04	26.94	26.27	Private households ²
	Отпадъчни води, събрани в обществената канализация ³	49.35	49.09	47.85	45.16	Wastewater connected to urban wastewater collecting system ³
	в т.ч. събрани в ПСОВ	38.21	37.58	36.56	33.88	of which: Connected to WWTP (urban or other)
	Отведени отпадъчни води във водни обекти					Wastewater discharged into water body
	Отпадъчни води, отведени без пречистване	24.04	23.21	27.47	32.25	Total wastewater discharged without treatment
	Отпадъчни води, отведени от пречиствателни станции (селищни и други)	41.71	41.06	39.71	34.15	Effluents of WWTP
	в т.ч. с поне вторично пречистване	35.11	34.50	34.00	31.61	of which: At least secondary treatment
	Отпадъчни води, отведени след собствено третиране ⁴	12.50	12.50	12.36	12.43	Discharges of independent treatment facilities ⁴
	Общо отведени във водни обекти	78.25	76.77	79.54	78.83	Total discharged
	Образувани води от охлаждане	3200.17	2271.25	2549.28	2492.59	Cooling water generated
в т.ч. отведени във водни обекти	3199.97	2270.57	2548.69	2491.92	of which: Discharged	

North-West region

Северен централен район	Образувани отпадъчни води - точкови източници¹	69.54	69.17	64.34	55.08	Wastewater generated from point sources¹
	Селско, горско и рибно стопанство	1.17	1.18	0.83	1.62	Agriculture, forestry, fishing
	Индустрия	39.45	38.37	33.43	24.21	All industrial activities
	Услуги	2.22	1.85	2.99	2.10	Services
	Домакинства ²	26.71	27.77	27.10	27.14	Private households ²
	Отпадъчни води, събрани в обществената канализация ³	60.84	62.48	59.21	54.27	Wastewater connected to urban wastewater collecting system ³
	в т.ч. събрани в ПСОВ	33.98	38.26	35.66	34.76	of which: Connected to WWTP (urban or other)
	Отведени отпадъчни води във водни обекти					Wastewater discharged into water body
	Отпадъчни води, отведени без пречистване	38.11	36.40	34.26	32.48	Total wastewater discharged without treatment
	Отпадъчни води, отведени от пречиствателни станции (селищни и други)	57.76	60.21	54.70	43.05	Effluents of WWTP
	в т.ч. с поне вторично пречистване	30.54	37.94	33.84	30.83	of which: at least secondary treatment
	Отпадъчни води, отведени след собствено третиране ⁴	10.02	10.69	9.97	10.48	Discharges of independent treatment facilities ⁴
	Общо отведени във водни обекти	105.89	107.30	98.93	86.01	Total discharged
	Образувани води от охлаждане	26.41	23.74	24.60	25.88	Cooling water generated
в т.ч. отведени във водни обекти	26.04	23.02	23.63	24.96	of which: Discharged	

North Central region

Северизточен район						North-East region	
Образувани отпадъчни води - точкови източници¹		63.84	59.98	58.89	61.23	Wastewater generated from point sources¹	
Селско, горско и рибно стопанство		1.29	0.67	0.64	1.02	Agriculture, forestry, fishing	
Индустрия		30.11	26.71	26.43	29.07	All industrial activities	
Услуги		4.71	3.74	3.78	3.41	Services	
Домакинства ²		27.73	28.86	28.05	27.73	Private households ²	
Отпадъчни води, събрани в обществената канализация ³		57.42	56.78	57.57	55.10	Wastewater connected to urban wastewater collecting system ³	
в т.ч. събрани в ПСОВ		49.37	49.41	51.44	48.52	of which: Connected to WWTP (urban or other)	
Отведени отпадъчни води във водни обекти						Wastewater discharged into water body	
Отпадъчни води, отведени без пречистване		32.89	26.30	27.17	32.35	Total wastewater discharged without treatment	
Отпадъчни води, отведени от пречиствателни станции (селищни и други)		52.49	54.06	54.59	51.11	Effluents of WWTP	
в т.ч. с поне вторично пречистване		40.02	40.29	42.96	40.92	of which: At least secondary treatment	
Отпадъчни води, отведени след собствено третиране ⁴		7.10	7.40	6.80	7.68	Discharges of independent treatment facilities ⁴	
Общо отведени във водни обекти		92.48	87.76	88.56	91.14	Total discharged	
Образувани води от охлаждане		454.81	523.47	492.93	286.79	Cooling water generated	
в т.ч. отведени във водни обекти		454.62	523.21	492.79	286.66	of which: Discharged	

Югоизточен район	Образувани отпадъчни води - точкови източници¹	80.36	79.27	78.25	78.95	Wastewater generated from point sources¹
	Селско, горско и рибно стопанство	0.14	0.52	1.28	8.54	Agriculture, forestry, fishing
	Индустрия	43.37	37.72	37.99	32.67	All industrial activities
	Услуги	3.63	5.02	5.33	3.14	Services
	Домакинства ²	33.22	36.00	33.66	34.59	Private households ²
	Отпадъчни води, събрани в обществената канализация ³	66.05	62.70	62.34	63.96	Wastewater connected to urban wastewater collecting system ³
	в т.ч. събрани в ПСОВ	49.57	46.37	46.26	47.34	of which: Connected to WWTP (urban or other)
	Отведени отпадъчни води във водни обекти					Wastewater discharged into water body
	Отпадъчни води, отведени без пречистване	27.73	25.76	25.12	28.50	Total wastewater discharged without treatment
	Отпадъчни води, отведени от пречиствателни станции (селищни и други)	75.74	68.41	69.42	71.62	Effluents of WWTP
	в т.ч. с поне вторично пречистване	39.94	45.24	63.06	62.56	of which: At least secondary treatment
	Отпадъчни води, отведени след собствено третиране ⁴	10.61	10.69	10.02	10.28	Discharges of independent treatment facilities ⁴
	Общо отведени във водни обекти	114.08	104.85	104.56	110.40	Total discharged
	Образувани води от охлаждане	0.68	478.13	455.50	475.50	Cooling water generated
в т.ч. отведени във водни обекти	0.39	477.66	455.04	474.60	of which: Discharged	

South-East region

Югозападен район	Образувани отпадъчни води - точкови източници¹	134.79	129.53	122.50	116.71	Wastewater generated from point sources¹
	Селско, горско и рибно стопанство	2.66	0.34	0.22	2.05	Agriculture, forestry, fishing
	Индустрия	39.50	32.86	29.22	23.02	All industrial activities
	Услуги	8.26	9.67	8.08	7.51	Services
	Домакинства ²	84.36	86.66	84.98	84.13	Private households ²
	Отпадъчни води, събрани в обществената канализация ³	192.85	191.12	207.15	204.39	Wastewater connected to urban wastewater collecting system ³
	в т.ч. събрани в ПСОВ	170.58	166.91	182.55	187.51	of which: Connected to WWTP (urban or other)
	Отведени отпадъчни води във водни обекти					Wastewater discharged into water body
	Отпадъчни води, отведени без пречистване	41.12	33.73	32.73	26.72	Total wastewater discharged without treatment
	Отпадъчни води, отведени от пречиствателни станции (селищни и други)	182.50	183.49	195.89	194.45	Effluents of WWTP
	в т.ч. с поне вторично пречистване	171.78	170.07	183.11	187.11	of which: at least secondary treatment
	Отпадъчни води, отведени след собствено третиране ⁴	8.65	9.66	10.00	10.21	Discharges of independent treatment facilities ⁴
	Общо отведени във водни обекти	232.27	226.89	238.62	231.39	Total discharged
	Образувани води от охлаждане	4.71	3.99	7.62	5.74	Cooling water generated
в т.ч. отведени във водни обекти	3.85	2.95	6.16	4.98	of which: Discharged	

South-West region

Южен централен район	Образувани отпадъчни води - точкови източници¹	103.61	115.04	112.82	97.05	Wastewater generated from point sources¹
	Селско, горско и рибно стопанство	0.58	0.66	2.55	1.51	Agriculture, forestry, fishing
	Индустрия	55.25	66.74	58.10	42.76	All industrial activities
	Услуги	5.42	4.68	8.67	9.03	Services
	Домакинства ²	42.36	42.96	43.51	43.75	Private households ²
	Отпадъчни води, събрани в обществената канализация ³	89.56	120.26	111.70	98.60	Wastewater connected to urban wastewater collecting system ³
	в т.ч. събрани в ПСОВ	61.54	51.87	67.32	74.08	of which: Connected to WWTP (urban or other)
	Отведени отпадъчни води във водни обекти					Wastewater discharged into water body
	Отпадъчни води, отведени без пречистване	41.53	90.18	67.45	44.61	Total wastewater discharged without treatment
	Отпадъчни води, отведени от пречиствателни станции (селищни и други)	97.76	91.68	101.39	99.73	Effluents of WWTP
	в т.ч. с поне вторично пречистване	82.45	75.68	68.14	76.14	of which: At least secondary treatment
	Отпадъчни води, отведени след собствено третиране ⁴	13.57	13.93	14.04	14.56	Discharges of independent treatment facilities ⁴
	Общо отведени във водни обекти	152.85	195.79	182.88	158.90	Total discharged
	Образувани води от охлаждане	39.51	35.93	26.60	25.90	Cooling water generated
в т.ч. отведени във водни обекти	38.91	34.70	24.03	24.61	of which: Discharged	

South Central region

¹ Източник на данни е частично статистическо наблюдение, обхващащо по-значимите потребители на вода (с над 36 хил. м³/г.).

² Статистическа оценка.

³ Статистическа оценка, основаваща се на отчетените данни от операторите на канализационната мрежа (ВиК) и СПСОВ. Включени са и водите от неточкови източници (дъждовни и други).

⁴ Данните се отнасят за отпадъчните води от домакинствата със собствени/независими съоръжения и са резултат от оценка.

¹ Source of data is partly statistical survey covering more significant consumers of water (using more than 36 thousand m³/year).

² Statistical estimate.

³ Statistical estimate based on data reported by the sewage network operators (PWS companies) and U WWTPs. Water from non-point sources (rain-off, drainage) is also included.

⁴ Data are estimated and refer to independent treatment of households' wastewater.

15. Отведени отпадъчни води и води от охлаждане във водни обекти по статистически зони, статистически райони и по области през 2009 година
Wastewater and cooling water discharged into water body by statistical zone, statistical region and by district in 2009

(Млн. куб. м/г.)
(Mill. m³/year)

Статистически зони Статистически райони Области	Отпадъчни води, отведени без пречистване Wastewater discharged without treatment	Отпадъчни води, отведени от пречиствателни станции (селищни и други) Discharges of wastewater treatment plants		Отпадъчни води, отведени след собствено/незави симо третиране Discharges of independent treatment facilities	Общо отведени отпадъчни води Wastewater discharged - total	Отведени води от охлаждане във водни обекти Cooling water discharged into water body	Statistical zone, statistical regions and districts
		общо Total	в т.ч. поне с вторично пречистване of which: At least with secondary treatment				
Общо за страната¹	196.91	494.12	429.16	65.64	756.68	3307.74	Total¹
Северна и Югоизточна България	125.58	199.94	165.91	40.86	366.38	3278.15	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	32.25	34.15	31.61	12.43	78.83	2491.92	North-West region
Видин	10.34	0.01	-	1.44	11.79	2.70	Vidin
Враца	7.51	14.97	14.91	2.63	25.10	2488.16	Vratsa
Ловеч	8.75	1.37	0.11	2.35	12.47	0.86	Lovech
Монтана	3.61	1.45	0.30	1.93	6.99	0.10	Montana
Плевен	2.05	16.35	16.28	4.09	22.49	0.11	Pleven
Северен централен район	32.48	43.05	30.83	10.48	86.01	24.96	North Central region
Велико Търново	7.07	23.45	15.40	3.08	33.59	22.20	Veliko Tarnovo
Габрово	3.55	14.62	13.05	0.68	18.84	0.27	Gabrovo
Разград	0.26	3.49	2.20	1.75	5.50	-	Razgrad
Русе	16.89	0.79	0.01	3.25	20.93	2.30	Ruse
Силистра	4.72	0.70	0.17	1.73	7.14	0.18	Silistra
Североизточен район	32.35	51.11	40.92	7.68	91.14	286.66	North-East region
Варна	26.63	34.73	30.50	2.73	64.09	286.56	Varna
Добрич	0.68	10.17	10.06	1.96	12.81	-	Dobrich

Търговище	3.12	0.34	0.09	1.00	4.47	0.08	Targovishte
Шумен	1.92	5.87	0.27	1.99	9.77	0.02	Shumen
Югоизточен район	28.50	71.62	62.56	10.28	110.40	474.60	South-East region
Бургас	3.96	43.59	42.85	4.35	51.90	0.19	Burgas
Сливен	1.90	17.80	15.29	1.98	21.68	-	Sliven
Стара Загора	17.90	9.97	4.17	2.71	30.58	474.41	Stara Zagora
Ямбол	4.76	0.25	0.25	1.23	6.24	-	Yambol
Югозападна и Южна централна България	71.33	294.19	263.26	24.77	390.29	29.59	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	26.72	194.45	187.11	10.21	231.39	4.98	South-West region
Благоевград	10.48	9.73	9.37	2.48	22.69	0.07	Blagoevgrad
Кюстендил	4.36	10.34	10.28	1.74	16.44	-	Kyustendil
Перник	1.82	13.83	13.81	0.93	16.57	4.56	Pernik
София	4.90	14.84	10.04	2.42	22.15	0.11	Sofia
София (столица)	5.17	145.71	143.61	2.65	153.53	0.24	Sofia cap.
Южен централен район	44.61	99.73	76.14	14.56	158.90	24.61	South Central region
Кърджали	3.06	4.59	0.03	1.64	9.28	10.80	Kardzhali
Пазарджик	6.62	19.91	16.08	2.77	29.30	4.56	Pazardzhik
Пловдив	12.22	68.73	59.26	7.24	88.19	5.08	Plovdiv
Смолян	11.49	6.48	0.77	0.92	18.90	0.16	Smolyan
Хасково	11.22	0.02	-	1.99	13.23	4.02	Haskovo

¹ Резултатите са изчислени на база на отчетените статистически данни, пропорции и оценки. Отпадъчните води са изчислени като сума от отведените води от обществената канализационна система/СПСОВ (вкл. от неточкови източници), наблюдаваните стопански единици и домакинствата със собствено/независимо третиране.

¹ Results are calculated on the base of data reported by statistical surveys, proportions and estimations. Wastewater are calculated as a sum of wastewater discharged by public sewerage/UWWTP (incl. non-point sources), surveyed economical units and households.

16. Дял на населението в селища с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по статистически зони, статистически райони и по области през 2009 година¹

Share of population connected to public water supply, sewerage system and urban wastewater treatment plants by statistical zone, statistical region and by district in 2009¹

(Проценти)
(Per cent)

Статистически зони Статистически райони Области	Обществено водоснабдяване Public water supply	Население на режим на водоснабдяване Population with water supply restrictions	Селищни пречиствателни станции за отпадъчни води ² Urban wastewater treatment plants ²		Други пречиствателни станции за отпадъчни води Other wastewater treatment plants	Обществена канализация Public sewerage	Statistical zones, statistical regions and districts
			общо Total	в т.ч. поне с вторично третиране of which: At least with secondary treatment			
			Общо за страната	99.0			
Северна и Югоизточна България	99.5	4.1	37.5	33.4	0.2	63.6	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	99.2	3.0	22.6	20.1	-	52.9	North-West region
Видин	98.6	0.3	-	-	-	50.6	Vidin
Враца	99.6	-	30.9	30.9	-	54.2	Vratsa
Ловеч	99.4	-	14.5	-	-	44.4	Lovech
Монтана	97.3	2.4	4.2	4.2	-	57.6	Montana
Плевен	100.0	7.9	39.4	39.4	-	54.7	Pleven
Северен централен район	99.2	4.6	24.8	22.4	-	60.8	North Central region
Велико Търново	99.6	3.5	40.9	39.0	-	62.5	Veliko Tarnovo
Габрово	98.2	25.4	46.4	46.4	-	81.7	Gabrovo
Разград	97.1	-	40.8	27.9	-	40.8	Razgrad
Русе	100.0	-	-	-	-	66.3	Ruse
Силистра	100.0	-	-	-	-	45.9	Silistra
Североизточен район	99.9	5.4	61.3	49.6	0.7	71.7	North-East region
Варна	100.0	-	82.9	79.4	1.4	84.4	Varna
Добрич	99.8	0.1	67.4	61.3	-	67.4	Dobrich

Търговище	99.6	25.1	-	-	-	51.5	Targovishte
Шумен	99.8	10.8	44.6	-	-	59.5	Shumen
Югоизточен район	99.7	3.4	38.9	38.9	-	67.4	South-East region
Бургас	99.7	6.1	58.4	58.4	-	71.0	Burgas
Сливен	99.9	4.5	57.3	57.3	-	60.3	Sliven
Стара Загора	99.6	0.8	18.8	18.8	-	66.8	Stara Zagora
Ямбол	100.0	-	3.4	3.4	-	68.7	Yambol
Югозападна и Южна централна България	98.4	2.5	53.5	52.5	0.1	77.8	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	99.0	2.6	71.0	69.6	0.1	86.5	South-West region
Благоевград	95.5	-	25.6	25.6	-	81.9	Blagoevgrad
Кюстендил	99.2	33.3	56.1	56.1	-	60.2	Kyustendil
Перник	97.9	0.6	71.6	71.3	-	76.3	Pernik
София	98.8	2.5	28.7	17.3	-	75.0	Sofia
София (столица)	100.0	-	93.3	93.3	0.2	94.3	Sofia cap.
Южен централен район	97.6	2.3	29.3	28.8	-	65.7	South Central region
Кърджали	85.8	10.8	0.4	0.4	-	42.1	Kardzhali
Пазарджик	99.4	3.4	25.9	25.9	-	67.1	Pazardzhik
Пловдив	100.0	-	50.6	49.5	-	69.7	Plovdiv
Смолян	91.3	-	13.4	13.4	-	61.8	Smolyan
Хасково	99.3	4.1	-	-	-	69.2	Haskovo

¹ Данните се отнасят за населението, живеещо в селища със съответните водни услуги. Възможно е процентът на населението да бъде надценен за селища с частично изградена водопроводна, канализационна мрежа. Поточен източник на данни може да бъде преброяването на населението.

² Данните се отнасят за станциите, които пречистват отпадъчните води на населените места по поръчка на държавното управление (обществени услуги). Пречиствателните станции на предприятия, хотели и др., пречистващи битови отпадъчни води от населените места, се отнасят към категория "други". Не е включено населението, чиито води се извозват с цистерни в канализационна система или СПСОВ.

¹ Data refer to the population living in settlements with the relevant water services. It is possible that the percentage of the population to be overestimated for settlements with partially built water supply or sewerage network. More accurate data source can be population census.

² Data refer to wastewater treatment plants treating wastewater from settlements upon state government's orders (public services). To category "Other WWTP" are referred treatment plants belonging to enterprises, hotels, etc. treating domestic wastewater of the adjoining settlements. Population, whose waters are transported in tanks to the sewage system or UWWTP is not included.

17. Действащи селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по статистически зони, статистически райони и по области през 2009 година
Operating urban wastewater treatment plants by statistical zone, statistical region and by district in 2009

Статистически зони Статистически райони Области	Общо ¹ Total ¹			Първично пречистване Primary treatment			Вторично пречистване Secondary treatment			Третично пречистване Tertiary treatment			Свързани селища - общо Connected settlements , total	Statistical zones, statistical regions and districts
	СПСОВ	проектен капацитет - воден обем (среднодено нощен)	БПК5 - проектен капацитет ²	СПСОВ	проектен капацитет - воден обем (среднодено нощен)	БПК5 - проектен капацитет ²	СПСОВ	проектен капацитет - воден обем (среднодено нощен)	БПК5 - проектен капацитет ²	СПСОВ	проектен капацитет - воден обем (среднодено нощен)	БПК5 - проектен капацитет ²		
	UWWTP	Design capacity - water volume (average per day)	BOD5 - design capacity ²	UWWTP	Design capacity - water volume (average per day)	BOD5 - design capacity ²	UWWTP	Design capacity - water volume (average per day)	BOD5 - design capacity ²	UWWTP	Design capacity - water volume (average per day)	BOD5 - design capacity ²		
бр.	хил. м ³ /ден.	т O ₂ /ден.	бр.	хил. м ³ /ден.	т O ₂ /ден.	бр.	хил. м ³ /ден.	т O ₂ /ден.	бр.	хил. м ³ /ден.	т O ₂ /ден.	бр.		
number	thousand m ³ /day	tons O ₂ /day	number	thousand m ³ /day	tons O ₂ /day	number	thousand m ³ /day	tons O ₂ /day	number	thousand m ³ /day	tons O ₂ /day	number		
Общо за страната	73	2133.03	434.03	13	148.96	30.72	59	1968.04	397.16	1	16.03	6.15	91	Total
Северна и Югоизточна България	49	1108.21	247.53	10	138.57	28.22	38	953.61	213.15	1	16.03	6.15	62	North and South- East Bulgaria
Северозападен район	4	184.00	42.17	1	29.00	4.32	3	155.00	37.85	-	-	-	5	North-West region
Видин	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- Vidin
Враца	1	43.20	10.37	-	-	-	1	43.20	10.37	-	-	-	1	Vratsa
Ловеч	1	29.00	4.32	1	29.00	4.32	-	-	-	-	-	-	1	Lovech
Монтана	1	3.80	0.37	-	-	-	1	3.80	0.37	-	-	-	1	Montana
Плевен	1	108.00	27.11	-	-	-	1	108.00	27.11	-	-	-	2	Pleven
Северен централен район	8	187.67	53.07	3	9.84	0.55	4	161.80	46.37	1	16.03	6.15	9	North Central region
Велико Търново	3	62.13	16.52	1	8.60	0.43	1	37.50	9.94	1	16.03	6.15	4	Veliko Tarnovo
Габрово	1	79.20	22.33	-	-	-	1	79.20	22.33	-	-	-	1	Gabrovo
Разград	4	46.34	14.22	2	1.24	0.12	2	45.10	14.10	-	-	-	4	Razgrad
Русе	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Ruse

Силистра	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Silistra
Североизточен район	18	402.38	85.52	6	99.73	23.36	12	302.65	62.16	-	-	-	-	-	-	-	26 North-East region
Варна	11	212.14	47.29	4	8.24	4.61	7	203.90	42.68	-	-	-	-	-	-	-	17 Varna
Добрич	6	99.52	19.63	1	0.77	0.15	5	98.75	19.47	-	-	-	-	-	-	-	8 Dobrich
Търговище	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- Targovishte
Шумен	1	90.72	18.60	1	90.72	18.60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 Shumen
Югоизточен район	19	334.16	66.77	-	-	-	19	334.16	66.77	-	-	-	-	-	-	-	22 South-East region
Бургас	10	208.55	39.65	-	-	-	10	208.55	39.65	-	-	-	-	-	-	-	13 Burgas
Сливен	2	92.28	19.23	-	-	-	2	92.28	19.23	-	-	-	-	-	-	-	2 Sliven
Стара Загора	3	32.22	7.56	-	-	-	3	32.22	7.56	-	-	-	-	-	-	-	3 Stara Zagora
Ямбол	4	1.11	0.33	-	-	-	4	1.11	0.33	-	-	-	-	-	-	-	4 Yambol
Югозападна и Южна централна България	24	1024.83	186.50	3	10.40	2.50	21	1014.43	184.00	-	-	-	-	-	-	-	29 Bulgaria South-West and South Central
Югозападен район	16	730.36	132.97	3	10.40	2.50	13	719.96	130.47	-	-	-	-	-	-	-	20 region
Благоевград	2	36.00	7.14	-	-	-	2	36.00	7.14	-	-	-	-	-	-	-	4 Blagoevgrad
Кюстендил	2	68.81	13.15	-	-	-	2	68.81	13.15	-	-	-	-	-	-	-	2 Kyustendil
Перник	4	71.40	13.63	1	1.21	0.12	3	70.19	13.51	-	-	-	-	-	-	-	5 Pernik
София	7	74.15	12.64	2	9.19	2.38	5	64.96	10.27	-	-	-	-	-	-	-	8 Sofia
София (столица)	1	480.00	86.40	-	-	-	1	480.00	86.40	-	-	-	-	-	-	-	1 Sofia cap.
Южен централен район	8	294.47	53.53	-	-	-	8	294.47	53.53	-	-	-	-	-	-	-	9 region
Кърджали	1	0.14	0.04	-	-	-	1	0.14	0.04	-	-	-	-	-	-	-	1 Kardzhali
Пазарджик	1	52.00	9.00	-	-	-	1	52.00	9.00	-	-	-	-	-	-	-	1 Pazardzhik
Пловдив	1	213.00	35.78	-	-	-	1	213.00	35.78	-	-	-	-	-	-	-	2 Plovdiv
Смолян	5	29.33	8.71	-	-	-	5	29.33	8.71	-	-	-	-	-	-	-	5 Smolyan
Хасково	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- Haskovo

¹ Данните се отнасят за станциите, които пречистват отпадъчните води на населените места по поръчка на държавното управление (обществени услуги). Не са включени пречиствателните станции на предприятия, хотели и др., които се отнасят към друга категория.

² Данните са изчислени посредством отчетените от операторите проектни характеристики на станцията - капацитет (воден обем) и БПК5 (мг O₂/л).

¹ Data refer to wastewater treatment plants treating wastewater from settlements upon public bodies orders (public services). Wastewater treatment plants of enterprises, hotels, etc. referring to other category are not included.

² Data are calculated using plants' design characteristics reported by the operators, such as design capacity (water volume) and BOD5 (mg O₂/l).

18. Иззета вода по басейнови райони за управление на водите през 2009 година
Freshwater abstraction by River Basin Districts in 2009

(Млн. куб. м/г.)

(Mill. m³/year)

Басейнови райони за управление на водите	Иззети пресни води, бруто ¹ Total gross fresh water abstraction ¹			Непресни води ² Non freshwater sources ²	River Basin Districts
	общо Total	повърхностни води Surface water	подземни води Groundwater		
Общо за страната	6120.73	5536.46	584.27	0.40	Total
Обществено водоснабдяване (ВиК)	978.36	517.18	461.18	-	- Public water supply
Напоителни системи	961.76	957.73	4.03	-	- Irrigation systems
Собствено снабдяване	4180.61	4061.56	119.06	0.40	Self-supply
Дунавски район	3250.80	3079.33	171.47		Danube River Basin
Обществено водоснабдяване (ВиК)	450.79	318.73	132.06	-	- District
Напоителни системи	94.68	94.68	-	-	- Public water supply
Собствено снабдяване	2705.33	2665.92	39.41	-	- Irrigation systems
				-	- Self-supply
Черноморски район	622.97	524.16	98.81	0.40	Black Sea Basin District
Обществено водоснабдяване (ВиК)	184.58	104.57	80.02	-	- Public water supply
Напоителни системи	110.68	106.65	4.03	-	- Irrigation systems
Собствено снабдяване	327.71	312.94	14.77	0.40	Self-supply
Източнобеломорски район	2120.32	1842.85	277.47		East Aegean River Basin
Обществено водоснабдяване (ВиК)	261.76	38.52	223.24	-	- District
Напоителни системи	739.16	739.16	-	-	- Public water supply
Собствено снабдяване	1119.40	1065.17	54.23	-	- Irrigation systems
				-	- Self-supply
Западнобеломорски район	126.63	90.12	36.51		West Aegean River Basin
Обществено водоснабдяване (ВиК)	81.22	55.37	25.86	-	- District
Напоителни системи	17.23	17.23	-	-	- Public water supply
				-	- Irrigation systems

Собствено снабдяване

28.17

17.52

10.65

- Self-supply

---

¹ Иззетата вода е изчислена като сума от иззетата вода за водоснабдяване и чрез собственото снабдяване на предприятията. Източник на данни е изчерпателното наблюдение за водоснабдяването (напоителни системи и обществено водоснабдяване - ВиК), а за собственото снабдяване - частично статистическо наблюдение, обхващащо по-значимите потребители на вода (с над 36 хил. м³/г.). Не е включена водата за хидроенергетика и собственото снабдяване на домакинствата. Към пресните повърхностни води са отнесени водите на сушата, а към подземните - всички води, намиращи се под повърхността на земята във водонаситената зона, в пряк контакт със земните пластове.

² Непресни са морските и преходните води.

---

¹ Water abstraction is calculated as a sum of water abstracted for water supply and self-supply of enterprises. Source of data is an exhaustive survey on water supply (irrigation systems and public water supply /PWS/), and about self-supply - a partial statistical survey covering more significant consumers of water (using more than 36 m³ annually). Self-supply of water by the households and water for hydro power plants is not included. To the fresh surface waters are referred shore waters and to the groundwater - all water located below the surface of the earth in the saturated zone in direct contact with earth layers.

² Non-fresh are sea and transitional waters.

19. Използвана вода по дейности по басейнови райони за управление на водите през 2009 година
Water used by River Basin Districts in 2009

(Млн. куб. м/г.)
(Mill. m³/year)

	Общо Total	Дунавски район Danube Region Basin District	Черноморски район Black Sea Basin District	Източно- беломорски район East Aegean Region Basin District	Западно- беломорски район West Aegean Region Basin District	
Използвана вода - общо¹	4910.62	2912.63	435.27	1490.80	71.93	Total water used¹
Селско, горско и рибно стопанство	326.29	14.31	8.24	292.06	11.67	Agriculture, forestry, fishing
в т.ч. за напояване	295.85	5.90	5.33	280.82	3.80	of which for: Irrigation purposes
Индустрия	4245.38	2738.84	366.70	1109.26	30.57	All industrial activities
Услуги	67.92	23.57	17.86	18.72	7.77	Services
Домакинства	271.04	135.91	42.47	70.76	21.92	Private households
Използвана вода по вид водоснабдяване						Water use by supply category
Собствено водоснабдяване	4157.63	2699.36	320.85	1109.55	27.87	Self-supply
в т.ч. за охлаждане в индустрията	3623.83	2651.63	278.34	688.91	4.95	of which: for cooling purposes
Обществено водоснабдяване (ВиК)	385.21	186.70	68.83	95.88	33.80	Public water supply
Напоителни системи	354.09	21.19	38.11	284.53	10.26	Irrigation systems
Друго водоснабдяване ²	13.70	5.38	7.48	0.84	-	Other supply ²
Загуби на вода³	1070.73	345.57	146.70	523.08	55.39	Losses during transport³
Използвана питейна вода от домакинствата от общественото водоснабдяване средно на човек - л/чов./ден.	99	106	101	86	99	Drinking water used by households supplied by the public water supply (PWS), average per capita - l/day

¹ Използваната вода е изчислена като сума от доставената вода (от водоснабдителните дружества и други предприятия) и собственото снабдяване. Източник на данни за доставената вода е изчерпателното наблюдение за водоснабдяването (напоителни системи и обществено водоснабдяване - ВиК), а за собствено снабдяване - частично статистическо наблюдение, обхващащо по-значимите потребители на вода (с над 36 хил. м³/г.). Не е включена водата за хидроенергетика и собственото снабдяване на домакинствата. Разпределението по индустриални дейности се основава на отчетените данни и балансви изчисления.

² Включва прехвърлената сурова и отпадъчна вода между предприятия.

³ Статистическа оценка.

¹ Water used is calculated as a sum of water supplied (by water supply companies and other enterprises) and self-supply. Source of data is an exhaustive survey on water supply (irrigation systems and public water supply /PWS/), and about self-supply - a partial statistical survey covering more significant consumers of water (using more than 36 m³ annually). Self-supply of water by the households and water for hydro power plants is not included. The distribution by industrial activities is based on data reported by water supply companies and balance calculations.

² Including transferred raw and wastewater between enterprises.

³ Statistical estimation.

20. Отпадъчни води и води от охлаждане по басейнови райони за управление на водите през 2009 година
Wastewater and cooling water discharged into water body by River Basin District in 2009

(Млн. куб. м/г.)
(Mill. m³/year)

	Общо Total	Дунавски район Danube Region Basin District	Черно- морски район Black Sea Basin District	Източно- беломорски район East Aegean Region Basin District	Западно- беломорски район West Aegean Region Basin District	
Образувани отпадъчни води - точкови източници¹	462.79	196.63	91.91	143.86	30.39	Total wastewater generated - point sources¹
Селско, горско и рибно стопанство	18.39	5.94	1.54	9.29	1.62	Agriculture, forestry, fishing
Индустрия	172.16	58.00	47.28	60.33	6.55	All industrial activities
Услуги	28.63	10.49	5.03	10.62	2.50	Services
Домакинства ²	243.62	122.21	38.07	63.63	19.72	Private households ²
Отпадъчни води, събрани в обществената канализация ³	521.49	262.22	73.72	139.94	45.61	Wastewater connected to urban wastewater collecting system ³
в т.ч. събрани в ПСОВ	426.09	226.09	66.06	99.51	34.43	of which: Connected to WWTP (urban or other)
Отведени отпадъчни води във водни обекти						Wastewater discharged into water body
Отпадъчни води, отведени без пречистване	196.91	74.57	34.18	71.40	16.76	Total wastewater discharged without treatment
Отпадъчни води, отведени от пречиствателни станции (селищни и други)	494.12	238.90	86.65	134.67	33.91	Effluents of WWTP
в т.ч.: с поне вторично пречистване	429.16	220.12	75.83	99.75	33.46	of which: At least secondary treatment
Отпадъчни води, отведени след собствено третиране ⁴	65.64	30.50	9.26	20.59	5.29	Discharges of independent treatment facilities ⁴
Общо отведени във водни обекти	756.68	343.96	130.09	226.67	55.95	Total discharged
Образувани води от охлаждане	3312.40	2519.14	286.91	501.71	4.65	Cooling water generated
в т.ч. отведени във водни обекти	3307.74	2517.23	286.81	499.07	4.63	Total cooling water discharged

¹ Източник на данни е частично статистическо наблюдение, обхващащо по-значимите потребители на вода (с над 36 хил. м³/г.).

² Статистическа оценка.

³ Статистическа оценка, основаваща се на отчетените данни от операторите на канализационната мрежа (ВиК) и ПСОВ. Включени са и водите от неточкови източници (дъждовни и други).

⁴ Данните се отнасят за отпадъчните води от домакинствата със собствени/независими съоръжения и са резултат от оценка.

¹ Source of data is a partial statistical survey covering more significant consumers of water (using more than 36 m³ annually).

² Statistical estimate.

³ Statistical estimate based on data reported by the sewage network's operators (PWS companies) and UWWTs. Water from non-point sources (rain-off, drainage) is also included.

⁴ Data are estimated and refer to independent treatment of households.

21. Действащи селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по басейнови райони за управление на водите през 2009 година
Operating urban wastewater treatment plants by River Basin Districts in 2009

	Мярка Measure	Общо Total	Дунавски район Danube Region Basin District	Черноморски район Black Sea Basin District	Източно-беломорски район East Aegean Region Basin District	Западно-беломорски район West Aegean Region Basin District	
СПСОВ - общо¹	бр./Number	73	21.0	26	18	8	UWWTP - Total¹
Проектен капацитет - воден обем (средноденонощен)	хил. м ³ /ден. Thousand m ³ /day	2133.0	981.8	538.1	436.9	176.2	Design capacity - water volume
БПК5 - проектен капацитет ²	т О ₂ /ден. tons O ₂ /day	434.0	207.1	109.5	83.5	33.9	Design capacity BOD5 ²
Свързани селища - общо	бр./Number	91.0	24.0	36.0	20	11	Settlements connected
Първично пречистване							Primary treatment
СПСОВ	бр./Number	13	7	5	-	1	UWWTP
Проектен капацитет - воден обем (средноденонощен)	хил. м ³ /ден. Thousand m ³ /day	149.0	48.4	99.4	-	1.2	Design capacity - water volume
БПК5 - проектен капацитет	т О ₂ /ден. tons O ₂ /day	30.7	7.6	23.0	-	0.1	Design capacity BOD5
Вторично пречистване							Secondary treatment
СПСОВ	бр./Number	59	13	21	18.0	7	UWWTP
Проектен капацитет - воден обем (средноденонощен)	хил. м ³ /ден. Thousand m ³ /day	1968.1	917.4	438.7	436.9	175.0	Design capacity - water volume
БПК5 - проектен капацитет	т О ₂ /ден. tons O ₂ /day	397.2	193.4	86.5	83.5	33.8	Design capacity BOD5
Третично пречистване							Tertiary treatment
СПСОВ	бр./Number	1	1	-	-	-	UWWTP
Проектен капацитет - воден обем (средноденонощен)	хил. м ³ /ден. Thousand m ³ /day	16.0	16.0	-	-	-	Design capacity - water volume
БПК5 - проектен капацитет	т О ₂ /ден. tons O ₂ /day	6.2	6.2	-	-	-	Design capacity BOD5

¹ Данните се отнасят за станциите, които пречистват отпадъчните води на населените места по поръчка на държавното управление (обществените услуги). Не са включени пречиствателните станции на предприятия, хотели и др., които се отнасят към друга категория.

² Данните са изчислени посредством отчетените от операторите проектни характеристики на станцията - капацитет (воден обем) и БПК5 (мг О₂/л).

¹ Data refer to wastewater treatment plants treating wastewater from settlements upon state government's order (public services). Wastewater treatment plants of enterprises, hotels, etc. referring to other category are not included.

² Data are calculated using plants' design characteristics reported by the operators, such as design capacity (watervolume) and BOD5 (mg O₂/l).

22. Дял на населението в селища с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по басейнови райони за управление на водите през 2009 година¹

Share of population connected to public water supply, sewerage system and urban wastewater treatment plant by River Basin Districts in 2009¹

(Проценти)
(Per cent)

	Общо Total	Дунавски район Danube Region Basin District	Черноморски район Black Sea Basin District	Източно-беломорски район East Aegean Region Basin District	Западно-беломорски район West Aegean Region Basin District	
Население, свързано с:						Population connected to:
Водопроводна мрежа на ВиК	99.0	99.5	99.8	98.4	96.9	Public water supply
Пречиствателна станция за питейна вода	46.0	49.1	67.0	30.1	47.6	Drinking water purification plants
Население на режим общо (по заповед на кмета)	3.3	2.8	5.3	1.9	8.2	Population with water supply restrictions
Население, свързано със СПСОВ²	45.2	50.1	64.8	28.4	42.4	Population connected to UWWTP²
Първично пречистване	2.6	2.2	9.7	0.3	0.1	Primary treatment
Вторично пречистване	42.0	46.7	55.1	28.1	42.4	Secondary treatment
Третично пречистване	0.5	1.2	-	-	-	Tertiary treatment
Население, свързано с други пречиствателни станции за отпадъчни води	0.1	0.1	0.6	-	-	Other wastewater treatment
Население, свързано с:						Population connected to:
Канализация и пречистване на отпадъчни води	45.3	50.2	65.4	28.4	42.4	Wastewater collecting system with treatment
Канализация без пречистване на отпадъчни води	25.1	20.4	9.6	38.1	32.7	Wastewater collecting system without treatment
Обществена канализация	70.4	70.6	75.0	66.6	75.1	Total urban wastewater collecting system

¹ Данните се отнасят за населението, живеещо в селища със съответните водни услуги. Възможно е процентът на населението да бъде надценен за селища с частично изградена водопроводна, канализационна мрежа/СПСОВ. По-точен източник на данни може да бъде преброяването на населението.

² Данните се отнасят за станциите, които пречистват отпадъчните води на населените места по поръчка на държавното управление (обществените услуги). Пречиствателните станции на предприятия, хотели и др., пречистващи битови отпадъчни води от населените места, се отнасят към категорията "други". Не е включено населението, чиито води се извозват с цистерни в канализационна система или СПСОВ.

¹ Data refer to the population living in settlements with the relevant water services. It is possible that the percentage of the population to be overestimated for settlements with partially built water supply or sewerage network/UWWTP. More accurate data source can be population census.

² Data refer to wastewater treatment plants treating wastewater from settlements upon state government's orders (public services). To category "Other WWTP" are referred treatment plants belonging to enterprises, hotels, etc. treating domestic wastewater of the adjoining settlements. Population, whose waters are transported in tanks to the sewage system or UWWTP is not included.

III. ОТПАДЪЦИ

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Наблюдението за отпадъците се провежда съгласно изискванията на Регламент № 2150 на ЕС от 25.11.2002 г. за статистиката на отпадъците. Регламентът изисква представителни данни на национално ниво.

От 2004 г. информацията за неопасните отпадъци от производствената дейност се събира чрез извадка, представителна за икономически активните стопански субекти в страната. След претегляне данните от извадката се пренасят на национално ниво и се допълват с данни от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг на Изпълнителната агенция по околна среда. Данните за опасните отпадъци са изцяло от НАСЕМ.

Използвана е новата номенклатура „Европейски каталог на отпадъците“, която кореспондира със „Списъка на отпадъците“.

Информацията за битовите отпадъци се получава чрез изчерпателно наблюдение, обхващащо общинските администрации.

Промяната на методологията през 2004 г. влияе върху съпоставимостта на данните с предходните години и не дава възможност данните да се публикуват в досегашните разрези, вкл. на административно-териториално ниво.

Възприети са показателите и дефинициите, съответстващи на Закона за управление на отпадъците (ДВ, бр. 86 от 30.09.2003 г.). Съгласно закона операциите, на които се подлагат отпадъците, са оползотворяване и обезвреждане.

Отпадък е вещество, предмет или част от предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи и попада поне в една от категориите, изброени в Закона за управление на отпадъците. Отпадъците от собствена дейност, оползотворени на мястото на тяхното образуване, не се включват в количеството на образуваните отпадъци.

III. WASTE

METHODOLOGICAL NOTES

The information on waste is provided in compliance with the requirements of the Regulation No. 2150/2002 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2002 on Waste Statistics. The Regulation requires representative data at national level.

Since 2004, the information about non-hazardous waste from production activities is collected through a sample, representative for the economically active economic entities in the country. After weighting, the sample data are transferred to the national level and are supplemented by data from the National Automated Environmental Monitoring System (NAEMS) maintained by the Executive Environmental Agency. Data on hazardous waste are obtained entirely from NAEMS.

New nomenclature - 'European Catalogue of Wastes' is used, which corresponds to the 'List of Waste'.

The information on municipal waste is obtained through a full coverage survey of municipal administrations.

The change in methodology in 2004 affects the comparability of data with the previous years and does not allow data to be published in the existing breakdowns, including on administrative-territorial level.

Indicators and definitions consistent with the Waste Management Act ('State Gazette', No. 86 of 30.09.2003) are accepted. According to the law the operations applied to waste are disposal and recovery.

Waste is a substance, object or part thereof, which the holder discards, intends to discard or is required to release, and falls at least into one of the categories listed in the Waste Management Act. Wastes from own activity recovered at the site of their formation are not included in the amount of waste generated.

Опасни отпадъци са отпадъците, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда, притежават едно или повече свойства, които ги определят като опасни, и/или съдържат компоненти, които ги превръщат в опасни и/или са определени като такива според Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане.

Битови отпадъци са отпадъците, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административните, социалните и обществените сгради. Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите. Източник на данни за битовите отпадъци са общинските администрации. В изследването са обхванати депата, на които се извозват битови отпадъци чрез системи за организирано сметосъбиране.

Количеството на събраните отпадъци на депата, необорудвани с кантари, е оценено по разчетен път на основата на транспортните документи. Образованите битови отпадъци са сума от събраните битови отпадъци на депа с организирано сметоизвозване и образованите отпадъци от домакинствата, необслужвани от депа.

Образованите отпадъци от домакинствата, необслужвани от депа, са получени чрез статистическа оценка.

Строителни отпадъци са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъците от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Освен отпадъците от строителството и събарянето на сгради се включва и почвата, изкопана от замърсени места. Отчитат се количествата събрани строителни отпадъци на депата за битови отпадъци. Източник на данни за строителните отпадъци са общинските администрации.

Hazardous waste is waste whose composition, quantity and properties pose a risk to human health and the environment, have one or more properties that define them as dangerous and/or contain components that make them dangerous and/or are identified as such according to the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal.

Municipal waste is the waste resulting from the activities of people in homes, in administrative, social and public buildings. Included here is also the waste from commercial outlets, crafts, resort and entertainment facilities, when not being hazardous waste, and in the same time its amount or composition will not stop their treatment together with the household waste. Sources of data are the municipal administrations. The survey comprises landfill sites, where household waste is deposited by means of a municipal waste collection system. Source of data for municipal waste are municipal administrations. The survey covers landfills to which municipal waste is transported by organized waste collection systems.

The quantity of collected waste at landfill sites without weighing equipment is usually estimated on the basis of data in transport documents. The generated municipal waste amounts both household wastes deposited at landfill sites by municipal waste collection system and generated household waste from households non-served by landfills.

The household waste generated from households non-served by landfills is obtained by statistical estimate.

Construction waste means waste resulting from construction activity at construction sites and waste from demolition or reconstruction of buildings and facilities. In addition to waste from construction and demolition here is included soil excavated from contaminated sites. Reported are the quantities of construction waste collected at municipal waste landfills.

Sources of data for construction waste are municipal administrations.

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

Поради промяна в методологията през 2004 г. публикуваните данни са само за последните пет години като преобладаващата част от образуваните отпадъци са неопасни - повече от 94% за всяка една от годините.

Неопасни отпадъци от икономическата дейност

За наблюдавания петгодишен период образуваните минерални отпадъци са средно 95% от общия обем на неопасните отпадъци.

За 2009 г. след минералните отпадъци най-много са отпадъците от горивни процеси - 3%.

Най-голямата част от генерираните отпадъци при разглеждането по икономически дейности са от сектор „Добивна промишленост” - 93%, и „Производство и снабдяване с електрическа и топлинна енергия, газообразни горива” - 3%.

Само 4% от отпадъците за 2009 г. се предават на други предприятия (респ. се изнасят). Останалата част се подлага на операции по депониране на територията на предприятията, от чиято дейност се образуват.

Опасни отпадъци

При опасните отпадъци най-много са минералните отпадъци - 95% за 2009 година. Най-много са образуваните отпадъци в сектор „Добивна промишленост” - 94%.

Битови отпадъци

През 2009 г. общо образуваните битови отпадъци (от обслужвани и необслужвани населени места) са оценени на 3 561 хил. тона. 470 кг са образуваните битови отпадъци средно на човек, включително и от неорганизирано сметосъбиране.

COMMENTS TO THE DATA

Due to methodological changes made in 2004 the published data refer only to the latest five years. The predominant part of the generated waste is non-hazardous - more than 94% for each reference year.

Non-hazardous waste from economic activity

For the observed fourth year period the generated mineral waste constitutes on average 95% of the total volume of non-hazardous waste.

For 2009 the biggest quantities after mineral waste are those of the waste from combustion processes - 3%.

At the examination by economic activities the greatest part of generated waste comes from sectors: Mining and quarrying - 93%, and Electricity, gas, steam and air conditioning supply - 3%.

Only 4% of the waste in 2009 was passed to other enterprises (respectively, exported). The rest was a subject of disposal operations at the territory of the enterprises, whose activity generates them.

Hazardous waste

As regards hazardous waste in 2009 the greatest is the quantity of mineral waste - 95%. Most is the waste generated in Mining and quarrying activity - 94%.

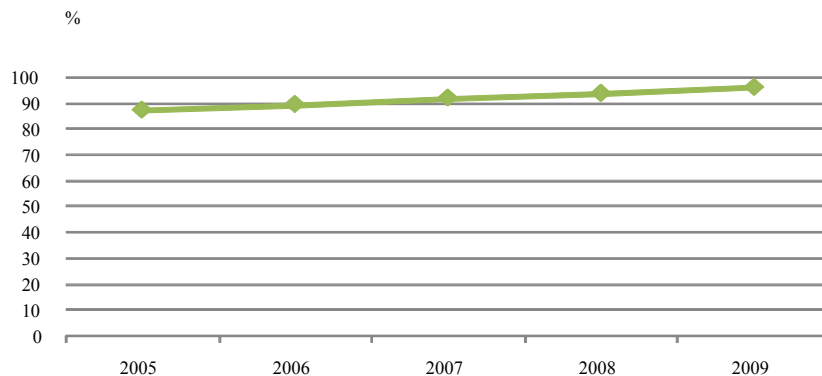
Municipal waste

In 2009 the total municipal waste generated (from served and non-served settlements) is estimated at 3 561 thousand tons. 470 kilograms of municipal waste are generated average per capita, including the unorganized waste collection.

През 2009 г. 96.1% от общо образуваните в страната битови отпадъци се събират организирано. Въвеждането на организирани системи за сметосъбиране в нови населени места води до увеличение на населението, обхванато с тези услуги - от 87.8% през 2005 г. на 96.6% през 2009 година.

96.1% (2009) of total generated municipal waste in the country is gathered in an organized way. The introduction of organized waste collection systems in new settlements increases the population covered by these services - from 87.8% in 2005 to 96.6% in 2009.

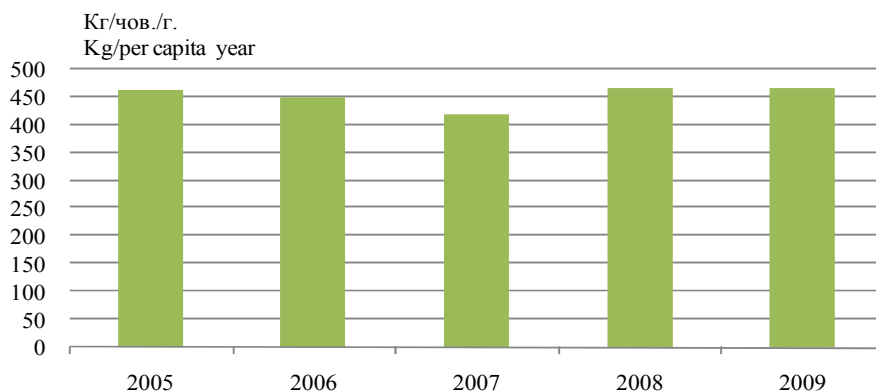
Фиг. 3.1. Дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране
Figure 3.1. Share of population served by municipal waste collection systems

Обслужените населени места от системи за организирано сметосъбиране през 2009 г. са 3 988 бр., или с 543 повече спрямо 2008 г., а обслуженото население - 7 330 933 души. Събраните битови отпадъци от обслужваните населени места са 3 421 хил. т, а събраните битови отпадъци средно на човек от обслужваното население - 467 килограма.

Settlements served by organized waste collection systems in 2009 were 3 988, or by 543 more than in 2008, and the served population - 7 330 933 people. Municipal waste collected from the served settlements amounted to 3 421 thousand tons, and collected municipal waste average per capita of served population - 467 kilograms.

Фиг. 3.2. Събрани битови отпадъци на човек от обслужваното население
Figure 3.2. Collected municipal waste per capita of served population

През 2009 г. събраните битови отпадъци на човек от обслужваното население са най-много в областите Перник - 1 790 кг/чов./г. и Пазарджик - 760 кг/чов./г., а най-малко - в областите Враца - 262 кг/чов./г. и Монтана - 273 кг. на човек годишно.

Продължава изграждането на регионални депа за битови отпадъци, като в края на 2009 г. са отчетени 25 броя. Закриват се сметищата, които не отговарят на екологичните изисквания, в резултат на което намалява общият брой на депата - от 537 през 2005 г. на 278 през 2009 година. С най-много депа в страната е община Велико Търново - 17 броя.

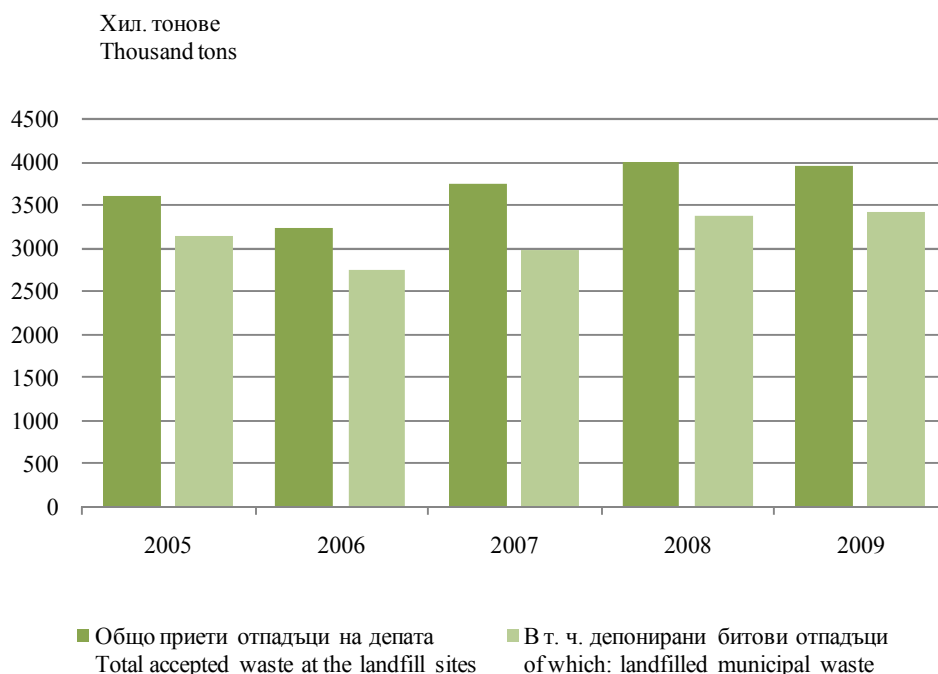
По данни на общинските администрации през 2009 г. на депа с организирано сметоизвозване са приети общо 3 948 хил. т отпадъци (в т.ч. битови, строителни и други).

In 2009 collected municipal waste per capita of served population is most in districts of Pernik - 1 790 kg/year per capita and Pazardzhik - 760 kg/year per capita, while the least is in the districts of Vratsa - 262 kg/year per capita and Montana - 273 kg/year per capita.

Building up of regional landfill sites is continuing and at the end of 2009 were reported 25 ones. Landfill sites were closed, which do not respond to the ecological requirements, in result of this a reduction in the total number of landfill sites was registered - from 537 in 2005 to 278 in 2009. With most landfill sites in the country is the Municipality of Veliko Tarnovo - 17.

According to data submitted by the municipal administrations, in 2009 3 948 thousand tons of waste were accepted at landfills with organized waste collection system (including municipal, construction and other waste).

Фиг. 3.3. Общо приети отпадъци на депа за битови отпадъци
Figure 3.3. Total accepted waste at the landfill sites for municipal waste

Общо събраните на депата и временно съхранени битови отпадъци за 2009 г. са 3 692 хил. т., или с 9.6% повече в сравнение с предходната година. От тях 3 421 хил. т са депонирани, 265 хил. т - временно съхранени (формирани основно на територията на Столична община), и 6 хил. т - предадени за рециклиране.

Събраните строителни отпадъци на депа за битови отпадъци са 396 хил. т за 2009 година. Количеството на събраните битови отпадъци се оценява чрез преки измервания, а при липсата на такива - на основата на транспортни документи. През 2009 г. депата с кантари са 34 броя (12.2% от общия брой депа).

През 2009 г. 54 общини с организирано сметосъбиране депонират отпадъци на територията на други общини.

Total municipal waste collected at the landfills and temporarily stored in 2009 amounted to 3 692 thousand tons, or by 9.6 percent more than in the previous year. Of these, 3 421 tons were land-filled, 265 thousand tons - temporarily stored (formed mainly on the territory of Sofia Municipality), and 6 thousand tons - delivered for recycling.

Construction waste collected at the landfill sites for municipal waste amounted to 396 thousand tons in 2009. The amount of collected municipal waste is estimated by direct measurements and in their absence – on the basis of transport documents. In 2009 the landfills equipped by weighting machines are 34 (12.2% of the total number of landfills).

In 2009 54 municipalities with organized collection systems landfilled waste at the territory of other municipalities.

1. Образувани отпадъци от икономическата дейност Generated waste from economic activity

(Тонове)

(Tons)

Видове отпадъци	2005	2006	2007	2008	2009	Waste by type
Общо	278009056	239628783	228712762	282477667	224716026	Total
Неопасни отпадъци	276902361	238770908	227895995	269434987	211561860	Non-Hazardous
Опасни отпадъци ^{1,2}	1106694	857875	816767	³ 13042680	13154166	Hazardous

¹ Източник: Изпълнителна агенция по околна среда.

² Изследването се основава на "Списък на отпадъците" (МОСВ - Наредба № 3 от 1.04.2004 г.).

³ Значителното увеличение на количеството на образуваните опасни отпадъци през 2008 г. се дължи на посочени за първи път данни от отчетните единици.

¹ Source of data: Executive Environmental Agency at the Ministry of Environment and Water.

² Survey is based on the "List of Waste" (MOEW - Ordinance No. 3 of 1 April 2004).

³ The considerable increase in quantity of the generated hazardous waste in 2008 is due to data submitted for the first time by the reporting units.

2. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2005 година Waste from economic activity by type in 2005

(Тонове)
(Tons)

Отпадъци по вид	Образувани отпадъци/Generated waste				Type of waste
	общо Total	в това число /Of which			
		предадени за оползотво- ряване Passed for recovery	предадени за обезврежда- не Passed for disposal	изнесени извън страната Exported out of the country	
Неопасни отпадъци - общо	276902361	1930695	4361637	30123	Non hazardous - total
Отпадъци от киселини, основи и соли	1849	19	268	-	Acid, alkaline or saline waste
Израходвани химични катализатори	7	-	-	7	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	7390	1917	3353	-	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	26291	701	8690	182	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	320635	835	2873	-	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	13543	125	5801	97	Health care and biological waste
Метални отпадъци	361950	328716	12035	2251	Metallic waste
Отпадъци от стъкло	11169	10107	813	-	Glass waste
Отпадъци от хартия и картон	92216	58667	24484	258	Paper and cardboard waste
Отпадъци от гума	5347	1051	2858	-	Rubber waste
Отпадъци от пластмаса	15214	8043	3020	1036	Plastic waste
Отпадъци от дърво	237296	154695	37357	5365	Wood waste
Отпадъци от текстил	36549	7751	21191	4920	Textile waste
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	36868	10136	26707	1	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	26126	12620	334	11793	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	200	166	14	-	Batteries and accumulators waste
Животински и растителни отпадъци (като се изключват животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти)	728591	229501	40216	2756	Animal and vegetal waste (excl. animal waste of food preparation and products)
Животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	47255	6862	39225	468	Animal waste of food preparation and products
Животински отпадъци от изпражнения, урина и тор	483495	46381	13235	-	Animal faeces, urine and manure
Битови и подобни отпадъци	432586	2981	72967	-	Household and similar waste
Смесени отпадъци	59679	54317	3454	193	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	56549	15410	29774	-	Sorting residues
Утайки от пречиствателни станции	192420	16596	20713	-	Common sludges (excl. dredging spoils)
Изкопни земни маси	2847804	18173	1684600	-	Dredging spoils
Минерални отпадъци	260390220	203988	678287	0	Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	10471112	740935	1629366	797	Combustion waste

Опасни отпадъци - общо	1106694	230824	-	1457 Hazardous - total
Изразходвани разтворители	14	14	-	- Spent solvents
Отпадъци от киселини, основи и соли	575267	54317	-	313 Acid, alkaline or saline waste
Използвани масла	3789	1629	-	- Used oils
Изразходвани химични катализатори	359	92	-	267 Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	2840	1520	-	0 Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	84635	6651	-	- Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	200278	2448	-	- Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	1026	545	-	0 Health care and biological waste
Метални отпадъци	0	0	-	- Metallic waste
Отпадъци от дърво	1574	1574	-	- Wood waste
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	118	118	-	- Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	158	158	-	- Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	654	654	-	- Batteries and accumulators waste
Смесени отпадъци	211	211	-	- Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	1101	1101	-	- Sorting residues
Минерални отпадъци	13940	8296	-	344 Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	220545	151496	-	532 Combustion waste
Замърсени почви	185	-	-	- Contaminated soils and polluted dredging spoils

3. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2006 година
Waste from economic activity by type in 2006

(Тонове)
(Tons)

Отпадъци по вид	Образувани отпадъци/Generated waste				Type of waste
	общо Total	в това число /Of which			
		предадени за оползотворяване Passed for recovery	предадени за обезвреждане Passed for disposal	изнесени извън страната Exported out of the country	
Неопасни отпадъци - общо	238770908	7302224	1095292	18914	Non hazardous - total
Отпадъци от киселини, основи и соли	2349	7	1038	-	Acid, alkaline or saline waste
Изразходвани химични катализатори	217	217	-	-	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	2225	804	595	-	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	73200	67358	139	121	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	269979	52420	546	-	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	576	245	42	-	Health care and biological waste
Метални отпадъци	372179	352203	2099	14352	Metallic waste
Отпадъци от стъкло	28054	24381	3320	-	Glass waste
Отпадъци от хартия и картон	316595	146007	26080	-	Paper and cardboard waste
Отпадъци от гума	27520	24990	211	-	Rubber waste
Отпадъци от пластмаса	25865	14606	4541	145	Plastic waste
Отпадъци от дърво	159173	116018	32521	122	Wood waste
Отпадъци от текстил	13357	6117	2082	2239	Textile waste
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	7146	6439	7	472	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	19696	19551	95	-	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	43	26	14	-	Batteries and accumulators waste
Животински и растителни отпадъци, с изключение на животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	633908	402445	101751	-	Animal and vegetal waste (excl. animal waste of food preparation and products)
Животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	8022	5428	975	-	Animal waste of food preparation and products
Животински отпадъци от изпражнения, урина и тор	342356	33566	17003	-	Animal faeces, urine and manure
Битови и подобни отпадъци	139697	4743	108218	-	Household and similar waste
Смесени отпадъци	60534	56653	3012	77	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	60095	31170	27480	-	Sorting residues
Утайки от пречиствателни станции	155086	91571	937	-	Common sludges (excl. dredging spoils)

Изкопни земни маси	1417744	270090	660507	-	Dredging spoils
Минерални отпадъци	227399253	497765	101774	711	Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	7234258	5077392	306	675	Combustion waste
Втвърдени и стабилизирани отпадъци	1781	12	-	-	Solidified, stabilised or vitrified waste
Опасни отпадъци - общо	857875	234474	-	6697	Hazardous - total
Изразходвани разтворители	27	27	-	-	Spent solvents
Отпадъци от киселини, основи и соли	440097	63727	-	296	Acid, alkaline or saline waste
Използвани масла	4230	2317	-	-	Used oils
Изразходвани химични катализатори	341	-	-	341	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	8320	2304	-	5631	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	77195	17962	-	-	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	99807	2627	-	-	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	995	615	-	-	Health care and biological waste
Метални отпадъци	0	0	-	-	Metallic waste
Отпадъци от стъкло	-	-	-	-	Glass waste
Отпадъци от дърво	1577	1577	-	-	Wood waste
Отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили	31	-	-	31	Waste containing PCB
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	21	21	-	-	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	14	14	-	-	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	1049	1049	-	-	Batteries and accumulators waste
Смесени отпадъци	540	540	-	-	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	1394	1394	-	-	Sorting residues
Минерални отпадъци	9474	3752	-	397	Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	212186	136548	-	-	Combustion waste
Замърсени почви	578	1	-	-	Contaminated soils and polluted dredging spoils

4. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2007 година
Waste from economic activity by type in 2007

(Тонове)
(Tons)

Отпадъци по вид	Образувани отпадъци/Generated waste				Type of waste
	общо	в това число /Of which			
		предадени за оползотворяване	предадени за обезвреждане	изнесени извън страната	
Total	Passed for recovery	Passed for disposal	Exported out of the country		
Неопасни отпадъци - общо	227895995	5197487	3388390	35411	Non hazardous - total
Отпадъци от киселини, основи и соли	1717	128	61	-	Acid, alkaline or saline waste
Изразходвани химични катализатори	71	71	-	-	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	1339	754	138	85	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	165996	21044	520	53	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	254718	22774	32224	-	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	661	345	13	-	Health care and biological waste
Метални отпадъци	529361	85599	416263	21578	Metallic waste
Отпадъци от стъкло	38271	20511	13135	-	Glass waste
Отпадъци от хартия и картон	103115	53842	39464	970	Paper and cardboard waste
Отпадъци от гума	5722	1212	2905	155	Rubber waste
Отпадъци от пластмаса	23547	5697	15729	535	Plastic waste
Отпадъци от дърво	221274	122400	56514	220	Wood waste
Отпадъци от текстил	11567	5043	1729	2083	Textile waste
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	21312	7490	8248	4327	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	6878	5743	673	-	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	125	82	20	-	Batteries and accumulators waste
Животински и растителни отпадъци, с изключение на животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	418625	171438	99019	-	Animal and vegetal waste (excl. animal waste of food preparation and products)
Животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	20442	4799	15442	-	Animal waste of food preparation and products
Животински отпадъци от изпражнения, урина и тор	363916	36486	32389	2405	Animal faeces, urine and manure
Битови и подобни отпадъци	362823	12085	52739	-	Household and similar waste
Смесени отпадъци	65345	41367	5307	230	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	47734	34369	11053	1679	Sorting residues
Утайки от пречиствателни станции	68019	63057	139	-	Common sludges (excl. dredging spoils)
Изкопни земни маси	4407673	163724	1079453	-	Dredging spoils

Минерални отпадъци	213857121	391692	779316	Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	6896720	3923829	725897	1092 Combustion waste
Втвърдени и стабилизирани отпадъци	1903	1903	-	Solidified, stabilised or vitrified waste
Опасни отпадъци - общо	816767	113929	136287	6619 Hazardous - total
Изразходвани разтворители	48	-	48	- Spent solvents
Отпадъци от киселини, основи и соли	421248	620	98111	398 Acid, alkaline or saline waste
Използвани масла	4173	1041	2396	- Used oils
Изразходвани химични катализатори	139	124	-	15 Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	5547	166	1179	3747 Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	78520	5294	898	- Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	84793	1632	1226	- Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	1077	969	-	Health care and biological waste
Метални отпадъци	4	0	4	- Metallic waste
Отпадъци от стъкло	-	-	-	- Glass waste
Отпадъци от дърво	2285	2276	9	- Wood waste
Отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили	250	45	-	205 Waste containing PCB
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	1617	1174	444	- Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	36	-	36	- Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	967	-	967	Batteries and accumulators waste
Смесени отпадъци	131	131	0	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	1114	0	1114	- Sorting residues
Минерални отпадъци	25945	4307	3	101 Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	188704	95983	29853	2155 Combustion waste
Замърсени почви	169	169	-	Contaminated soils and polluted dredging spoils

5. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2008 година
Waste from economic activity by type in 2008

(Тонове)
(Tons)

Отпадъци по вид	Образувани отпадъци/Generated waste				Type of waste
	общо Total	в това число/Of which			
		предадени за оползотворяване Passed for recovery	предадени за обезвреждане Passed for disposal	изнесени извън страната Exported out of the country	
Неопасни отпадъци - общо	269434987	2005241	6559977	37625	Non hazardous - total
Отпадъци от киселини, основи и соли	2699	1710	42	-	Acid, alkaline or saline waste
Изразходвани химични катализатори	68	-	-	-	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	1701	368	368	28	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	89085	341	9855	136	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	197607	-	36816	-	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	1636	-	1528	-	Health care and biological waste
Метални отпадъци	491651	398702	31895	18039	Metallic waste
Отпадъци от стъкло	54416	16104	20245	-	Glass waste
Отпадъци от хартия и картон	109991	87676	12802	2337	Paper and cardboard waste
Отпадъци от гума	15978	9562	1325	22	Rubber waste
Отпадъци от пластмаса	72972	22143	10021	4680	Plastic waste
Отпадъци от дърво	324749	278151	10942	4352	Wood waste
Отпадъци от текстил	10926	2420	3816	1719	Textile waste
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	35328	26642	3361	3751	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	2718	2126	8	-	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	140	59	45	-	Batteries and accumulators waste
Животински и растителни отпадъци, с изключение на животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	436312	96245	102249	1601	Animal and vegetal waste (excl. animal waste of food preparation and products)
Животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	9624	680	8385	-	Animal waste of food preparation and products
Животински отпадъци от изпражнения, урина и тор	530571	75929	36040	-	Animal faeces, urine and manure
Битови и подобни отпадъци	131472	35377	82718	17	Household and similar waste Mixed and undifferentiated
Смесени отпадъци	48808	6298	40834	1	materials
Сортирани фракции	103895	82581	9939	-	Sorting residues
Утайки от пречиствателни станции	153550	25199	75472	-	Common sludges (excl. dredging spoils)
Изкопни земни маси	1028809	88708	301126	-	Dredging spoils
Минерални отпадъци	255605394	353039	826112	-	Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)

Отпадъци от горивни процеси	9971324	395181	4930474	941	Combustion waste
Втвърдени и стабилизирани отпадъци	3560	-	3560		Solidified, stabilised or vitrified waste
Опасни отпадъци - общо	13042680	12452	96037	2995	Hazardous - total
Изразходвани разтворители	35	17	1		- Spent solvents
Отпадъци от киселини, основи и соли	484450	439	323	813	Acid, alkaline or saline waste
Използвани масла	5653	2543	1431		- Used oils
Изразходвани химични катализатори	352	-	72	40	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	1901	67	92	1242	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	41676	761	8163		- Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	115883	577	1556		- Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	1909	-	1749		Health care and biological waste
Метални отпадъци	-	-	-		- Metallic waste
Отпадъци от дърво	2301	2234	15		- Wood waste
Отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили	180	7	95		- Waste containing PCB
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	525	147	29		- Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	368	306	-		- Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	1256	796	233		Batteries and accumulators waste
Смесени отпадъци	69	1	42		Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	1169	1070	30		- Sorting residues
Минерални отпадъци	12241800	491	2391		Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	142636	2995	79699	900	Combustion waste
Замърсени почви	518	-	116		Contaminated soils and polluted dredging spoils

6. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2009 година
Waste from economic activity by type in 2009

(Тонове)
(Tons)

Отпадъци по вид	Образувани отпадъци/Generated waste				Type of waste
	общо Total	в това число/Of which			
		предадени за оползотворяване Passed for recovery	предадени за обезвреждане Passed for disposal	изнесени извън страната Exported out of the country	
Неопасни отпадъци - общо	211561860	1922888	6458429	23898	Non hazardous - total
Отпадъци от киселини, основи и соли	1419	568	46	-	Acid, alkaline or saline waste
Изразходвани химични катализатори	1	0	0	-	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	692	76	278	-	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	95992	1006	62116	167	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	150247	309	21340	-	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	907	34	817	-	Health care and biological waste
Метални отпадъци	395728	314132	17887	12223	Metallic waste
Отпадъци от стъкло	72115	26696	37271	3	Glass waste
Отпадъци от хартия и картон	265319	204912	52556	122	Paper and cardboard waste
Отпадъци от гума	19316	7857	3426	2	Rubber waste
Отпадъци от пластмаса	117775	39811	72661	730	Plastic waste
Отпадъци от дърво	173792	119983	29810	3802	Wood waste
Отпадъци от текстил	6476	321	4455	1075	Textile waste
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	9055	3489	2952	204	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	293	143	3	-	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	817	41	582	-	Batteries and accumulators waste
Животински и растителни отпадъци, с изключение на животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	334521	86109	116761	2530	Animal and vegetal waste (excl. animal waste of food preparation and products)
Животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	20275	1134	19015	-	Animal waste of food preparation and products
Животински отпадъци от изпражнения, урина и тор	504053	116952	398590	248	Animal faeces, urine and manure
Битови и подобни отпадъци	194195	21539	150489	1679	Household and similar waste
Смесени отпадъци	92777	28747	23342	262	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	62076	50601	6805	253	Sorting residues
Утайки от пречиствателни станции	98566	86	23774	-	Common sludges (excl. dredging spoils)

Изкопни земни маси	673252	285626	210115	-	Dredging spoils Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Минерални отпадъци	201373200	401262	270105	32	
Отпадъци от горивни процеси	6899001	211453	4933232	567	Combustion waste
Втвърдени и стабилизирани отпадъци	-	-	-	-	Solidified, stabilised or vitrified waste
Опасни отпадъци - общо	13154166	38241	12315	2499	Hazardous - total
Изразходвани разтворители	47	36	2	-	Spent solvents
Отпадъци от киселини, основи и соли	514251	466	178	1226	Acid, alkaline or saline waste
Използвани масла	4139	2898	643	-	Used oils
Изразходвани химични катализатори	99	7	-	-	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	319	86	123	5	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	17862	698	4733	-	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	65399	543	2135	-	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	2181	-	2005	-	Health care and biological waste
Метални отпадъци	148	146	0	-	Metallic waste
Отпадъци от дърво	1644	9	1506	-	Wood waste
Отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили	41	-	21	-	Waste containing PCB
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	1219	958	14	19	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	277	231	-	-	Discarded vehicles Batteries and accumulators waste
Отпадъци от батерии и акумулатори	3248	3106	-	-	
Смесени отпадъци	129	-	22	105	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	6085	5850	12	-	Sorting residues Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Минерални отпадъци	12449139	37	558	-	
Отпадъци от горивни процеси	70948	23171	233	1143	Combustion waste Contaminated soils and polluted dredging spoils
Замърсени почви	1789	-	131	-	
Втвърдени и стабилизирани отпадъци	15200	-	-	-	Solidified, stabilised or vitrified waste

7. Отпадъци от дейността по икономически групи за периода 2005 – 2007 година
Waste from activity by economic activity groupings in the 2005 – 2007 period

(Тонове)
(Tons)

Икономически дейности	Образувани - общо Generated - total			В това число/Of which:									Economic activity groupings
				предадени за оползотворяване Passed for recovery			предадени за обезвреждане Passed for disposal			изнесени извън страната Exported out of the country			
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	
Неопасни отпадъци - общо	276902361	238770908	227895995	1930695	7302224	5197487	4361637	1095292	3388390	30123	18914	35411	Non-Hazardous waste - total
Селско, ловно и горско стопанство	1063770	634222	588125	179474	179356	70361	17419	22906	69218	-	0	2625	Agriculture, hunting and forestry
Рибно стопанство	-	112	415	-	0	105	-	10	28	-	-	-	Fishing
Добивна промишленост	257895113	225327160	211413899	31824	90090	53126	44451	468	17750	-	-	-	Mining and quarrying
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	471794	510860	315472	244961	353589	209923	108271	117688	98814	3854	-	-	Manufacture of food products, beverages and tobacco
Производство на текстил и изделия от текстил; производство на облекло. Производство на лицеви кожи и изделия от тях	56586	22760	18703	13120	11359	8199	35489	3867	4616	3743	2283	2308	Manufacture of textiles and textile products, leather and leather products
Производство на дървен материал и изделия от него, без мебели	125105	87309	120830	92391	80375	77591	11076	2788	41463	-	-	-	Manufacture of wood and wood products except furniture
Производство на дървесна маса, хартия, картон и изделия от хартия и картон; издателска и полиграфическа дейност	127073	185913	116848	44458	128887	58598	50815	39663	24789	-	-	2649	Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing

Производство на кокс, рафинирани нефтопродукти и ядрено гориво	76200	11666	46227	12960	9464	34602	1233	-	11552	7	-	-	Manufacture of coke, refine petroleum products and nuclear fuel
Производство на химични вещества, химични продукти и химични влакна. Производство на изделия от каучук и пластмаси	1372781	966938	1047383	19177	99588	71900	22125	2373	34582	1320	1154	663	Manufacture of chemicals, chemical products, man-made fibres; rubber and plastic products
Производство на продукти от други неметални минерални суровини	477751	1001865	460946	83700	147628	165803	90000	66330	135661	0	711	-	Manufacture of other non-metallic mineral products
Металургия и производство на метални изделия, без производство на машини и оборудване	980926	823193	730906	547228	812488	66081	418465	1880	654722	370	685	1919	Manufacture of basic metals and fabricated metal products
Производство на машини и оборудване. Производство на електро-, оптично и друго оборудване. Производство на превозни средства	187604	141255	282901	132855	135221	69192	42246	3101	193342	1528	1341	894	Manufacture of machinery and equipment; electrical and optical equipment; transport equipment Manufacture of furniture.
Производство на мебели; производство, н.д.	19123	17846	9828	11241	15216	3013	2350	1011	5704	-	33	42	Manufacturing n.e.c. excluding recycling (NACE 37)
Снабдяване с електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	9663134	6895695	6514331	285926	4723397	4051213	1283251	19943	218532	-	-	-	Electricity, gas steam and hot water and water supply
Строителство	3502737	1602662	5413788	152455	330480	146114	2126452	650083	1700021	-	-	-	Construction
Дейности по предоставяне на услуги	208019	437492	727291	74497	103450	107773	91560	162686	127298	6062	215	372	Service activities
Рециклиране на отпадъци	14266	82425	47981	1621	71594	602	30	8	35201	11793	10721	11947	Recycling
Търговия на едро с отпадъци и скрап	6236	17937	20608	2763	9877	3201	17	2	2022	1445	1770	11992	Wholesale of waste and scrap

Събиране и третиране на твърди и течни отпадъци	654144	3598	19516	44	164	92	16384	484	13073	0	-	-	Sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities
Опасни отпадъци - общо	1106694	857875	816767	230824	234474	113929	-	-	136287	1457	6697	6619	Hazardous waste - total
Селско, ловно и горско стопанство	3	6	3	3	6	-	-	-	3	-	-	-	Agriculture, hunting and forestry
Рибно стопанство	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Fishing
Добивна промишленост	117347	39535	57646	213	443	329	-	-	401	-	-	-	Mining and quarrying
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	143	145	1482	143	144	21	-	-	361	-	-	-	Manufacture of food products, beverages and tobacco
Производство на текстил и изделия от текстил; производство на облекло. Производство на лицеви кожи и изделия от тях	697	212	64	107	72	39	-	-	25	-	-	-	Manufacture of textiles and textile products, leather and leather products
Производство на дървен материал и изделия от него, без мебели	1567	1640	2288	1567	1640	2274	-	-	14	-	-	-	Manufacture of wood and wood products except furniture
Производство на дървесна маса, хартия, картон и изделия от хартия и картон; издателска и полиграфическа дейност	40	14	60	40	14	37	-	-	24	-	-	-	Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing
Производство на кокс, рафинирани нефтопродукти и ядрено гориво	103694	82622	64729	2044	945	124	-	-	595	121	-	-	Manufacture of coke, refine petroleum products and nuclear fuel
Производство на химични вещества, химични продукти и химични влакна. Производство на изделия от каучук и пластмаси	10334	10216	10693	814	1105	338	-	-	166	0	0	15	Manufacture of chemicals, chemical products, man-made fibres; rubber and plastic products

Производство на продукти от други неметални минерални суровини	91	504	67	91	504	6	-	-	62	-	-	-	Manufacture of other non-metallic mineral products
Металургия и производство на метални изделия, без производство на машини и оборудване	854626	694557	658972	208301	202136	96692	-	-	128362	1335	6697	6604	Manufacture of basic metals and fabricated metal products
Производство на машини и оборудване. Производство на електро-, оптично и друго оборудване. Производство на превозни средства	7324	21843	9605	7324	21792	6539	-	-	3019	-	-	-	Manufacture of machinery and equipment; electrical and optical equipment; transport equipment Manufacture of furniture. Manufacturing n.e.c. excluding recycling (NACE 37)
Производство на мебели; производство, н.д.	3	5	36	3	5	29	-	-	8	-	-	-	Electricity, gas steam and hot water and water supply
Снабдяване с електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	1116	2192	4909	1011	1670	3930	-	-	716	-	-	-	Construction
Строителство	24	56	35	24	56	2	-	-	33	-	-	-	Construction
Дейности по предоставяне на услуги	9629	2083	3522	9140	1697	2371	-	-	1042	0	-	-	Service activities
Рециклиране на отпадъци	-	313	1292	-	313	1192	-	-	100	-	-	-	Recycling
Търговия на едро с отпадъци и скрап	0	1361	1362	0	1361	8	-	-	1354	-	-	-	Wholesale of waste and scrap Sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities
Събиране и третиране на твърди и течни отпадъци	-	572	3	-	572	0	-	-	3	-	-	-	Sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities

8. Отпадъци от дейността по икономически групи за периода 2008 - 2009 година
Waste from activity by economic activity groupings in the 2008 - 2009 period

(Тонове)
(Tons)

Икономически дейности	Образувани - общо Generated - total		В това число/Of which:						Economic activity groupings
			предадени за оползотворяване Passed for recovery		предадени за обезвреждане Passed for disposal		изнесени извън страната Exported out of the country		
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	
Неопасни отпадъци - общо	269434987	211561860	2005241	1922888	6559977	6458429	37625	23898	Non-Hazardous waste - total
Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности. Горско стопанство	751776	623963	100834	135239	48517	417351	220	267	Crop and animal production, hunting and related service activities. Forestry and logging
Рибно стопанство	62	32	38	2	3	5	-	-	Fishing and aquaculture
Добивна промишленост	255278814	197447237	177932	107377	7341	5837	-	-	Mining and quarrying
Производство на хранителни продукти. Производство на напитки. Производство на тютюневи изделия	213338	369386	41847	88485	137829	203763	1592	2391	Manufacture of food products. Manufacture of beverages. Manufacture of tobacco products.
Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло. Производство на облекло. Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	19070	10283	5012	3410	8946	4766	1715	1140	Manufacture of textiles. Manufacture of wearing apparel. Manufacture of leather and related products
Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене	204855	93038	185341	76641	6310	7864	3586	3784	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон. Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители	177727	63703	140369	37189	8245	17497	447	362	Manufacture of paper and paper products. Printing and reproduction of recorded media

Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	45196	92505	9987	90287	34716	82	-	0	Manufacture of coke and refined petroleum products
Производство на химични продукти.									Manufacture of chemicals and chemical products.
Производство на лекарствени вещества и продукти. Производство на изделия от каучук и пластмаси	1016541	608911	33942	57870	66369	35074	165	388	Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations. Manufacture of rubber and plastic products
Производство на изделия от други неметални минерални суровини	290146	2054249	24743	144389	48005	75447	-	32	Manufacture of other non-metallic mineral products
Производство на основни метали.									Manufacture of basic metals. Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
Производство на метални изделия, без машини и оборудване	586765	248063	256416	190396	283655	15253	2349	1516	
Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти. Производство на ел. съоръжения. Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение.									Manufacture of computer, electronic and optical products. Manufacture of electrical equipment. Manufacture of machinery and equipment n.e.c. Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers.
Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета.									
Производство на превозни средства без автомобили	98681	73934	80049	53656	12206	9752	772	814	Manufacture of other transport equipment
Производство на мебели.									Manufacture of furniture. Other manufacturing. Repair and installation of machinery and equipment
Производство, неклассифицирано другаде. Ремонт и инсталиране на машини и оборудване	44348	109008	14588	22585	23305	34082	32	64	
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	7652573	6848737	254528	119486	4620233	4976858	-	-	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Събиране, пречистване и доставяне на води. Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води.									Water collection, treatment and supply. Sewerage. Remediation activities and other waste management services
Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	172061	152546	525	4520	104857	67825	-	2328	
Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали	288538	257186	197588	155876	25409	74526	24348	8446	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Строителство	1827808	1020610	218533	313143	929452	259725	-	3	Construction
Дейности по предоставяне на услуги	748521	1461937	246428	301454	193380	252542	2193	243	Service activities

Търговия на едро с отпадъци и скрап.	18168	26534	16544	20883	1199	180	207	2120	Wholesale of waste and scrap
Опасни отпадъци - общо	13042680	13154166	12452	38241	96037	12315	2995	2499	Hazardous waste - total
Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности. Горско стопанство	2448	17	612	10	1211	0	-	0	Crop and animal production, hunting and related service activities. Forestry and logging
Рибно стопанство	0.688	-	0	-	0		-	-	Fishing and aquaculture
Добивна промишленост	12279833	12446280	239	390	2929	563	-	1	Mining and quarrying
Производство на хранителни продукти. Производство на напитки. Производство на тютюневи изделия	110	88	72	66	10	4	-	3	Manufacture of food products. Manufacture of beverages. Manufacture of tobacco products.
Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло. Производство на облекло. Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи, без косъм	198	245	11	10	11	2	-	2	Manufacture of textiles. Manufacture of wearing apparel. Manufacture of leather and related products
Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене	2748	1775	2237	4	5	1508	-	0	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон. Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители	64	27	30	10	12	4	-	0	Manufacture of paper and paper products. Printing and reproduction of recorded media
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	67597	21354	556	339	72	75	40	0	Manufacture of coke and refined petroleum products
Производство на химични продукти. Производство на лекарствени вещества и продукти. Производство на изделия от каучук и пластмаси	10437	8828	122	177	195	180	0	111	Manufacture of chemicals and chemical products. Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations. Manufacture of rubber and plastic products
Производство на изделия от други неметални минерални суровини	153	4061	63	29	71	712	-	1	Manufacture of other non-metallic mineral products

Производство на основни метали. Производство на метални изделия, без машини и оборудване	657174	647055	3420	28781	80318	701	2955	1231	Manufacture of basic metals. Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
Пр-во на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти. Пр-во на ел. съоръжения. Пр-во на машини и оборудване, с общо и специално предназначение. Пр-во на автомобили, ремаркета и полуремаркета. Пр-во на пр. средства без автомобили	8654	6476	1588	2251	4066	2368	-	1144	Manufacture of computer, electronic and optical products. Manufacture of electrical equipment. Manufacture of machinery and equipment n.e.c. Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers. Manufacture of other transport equipment
Производство на мебели. Производство, неклаифицирано другаде. Ремонт и инсталиране на машини и оборудване	3205	2515	23	90	3049	2214	-	1	Manufacture of furniture. Other manufacturing. Repair and installation of machinery and equipment
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	1982	2392	464	1592	1209	590	-	1	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Събиране, пречистване и доставяне на води. Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води. Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	448	136	4	3	6	1	-	0	Water collection, treatment and supply. Sewerage. Remediation activities and other waste management services
Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали	502	7391	204	2585	237	493	-	0	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Строителство	953	240	27	97	720	89	-	0	Construction
Дейности по предоставяне на услуги	5482	5145	2120	1675	1915	2810	-	3	Service activities
Търговия на едро с отпадъци и скрап	694	142	659	131	-	3	-	0	Wholesale of waste and scrap

9. Битови отпадъци Municipal waste

	Мярка/Measure	2005	2006	2007	2008	2009	
Образувани битови отпадъци							Generated municipal waste
Общо образувани битови отпадъци ¹	хил. т/Thousand tons	3680	3548	3314	3615	3561	Total generated municipal waste ¹
Образувани битови отпадъци на човек от населението ²	кг/чов./г./Kg/year per capita	475	461	433	474	470	Generated municipal waste per capita ²
Събрани битови отпадъци от обслужваните населени места							Collected municipal waste from the served settlements
Обслужвани населени места ³	бр./Number	2388	2780	3128	3445	3988	Served settlements ³
Население в обслужваните населени места ⁴	бр./Number	6794062	6932761	7086139	7192756	7330933	Population in served settlements ⁴
Дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране	%	87.8	90.0	92.5	94.4	96.6	Share of population served by municipal waste collection systems
Събрани битови отпадъци от обслужваните населени места ⁵	хил. т/Thousand tons	3144	3103	2980	3359	3421	Collected municipal waste from served settlements ⁵
Събрани битови отпадъци на човек от обслужваното население ⁶	кг/чов./г./Kg/year per capita	463	448	420	467	467	Collected municipal waste per capita of served population ⁶
Депата за битови отпадъци							Landfill sites for municipal waste
Депата за битови отпадъци	бр./Number	537	482	435	349	278	Landfill sites for municipal waste
Общо приети отпадъци на депата ⁷	хил. т/Thousand tons	3611	3223	3738	3987	3948	Total accepted waste at the landfill sites ⁷
в това число:							of which:
Събрани на депата и временно съхранени битови отпадъци	хил. т/Thousand tons	3237	3103	3324	3369	3692	Collected and temporarily stored at the landfill sites municipal waste
от които:							of which:
Депонирани битови отпадъци	хил. т/Thousand tons	3144	2751	2980	3359	3421	Landfilled municipal waste
Временно съхранени битови отпадъци	хил. т/Thousand tons	93	351	344	11	265	Temporary stored municipal waste
Предадени за рециклиране битови отпадъци	хил. т/Thousand tons	.	0.35	0.17	.	5.81	Delivered for recycling municipal waste
Събрани строителни отпадъци на депата за битови отпадъци ⁸	хил. т/Thousand tons	.	.	.	410	396	Collected construction waste at municipal landfill sites ⁸
Заета площ от депата	дка/Decares	7669	23012	6384	6198	5308	Area occupied by the landfill sites
Остатъчен капацитет на депата	м ³ /m ³	26334772	21896950	25792524	23659943	18557893	Overcapacity of landfill sites

---

¹ Данните са резултат от статистическа оценка на количествата образувани битови отпадъци от обслужваните и необслужваните населени места. Поради промяна в методологията е направена ревизия на данните за периода 2004 - 2008 години. Изключени от изчислението са временно съхранените битови отпадъци.

² За изчисляването на образуваните отпадъци на човек общото количество битови отпадъци от обслужвани и необслужвани населени места е разделено на средногодишното население на страната.

³ Обслужвани населени места от системи за организирано сметосъбиране на битови отпадъци.

⁴ При изчисляването на показателите за битовите отпадъци от 2004 до 2008 г. се работи със средногодишно население (до 2003 г. е използвано постоянно население към края на годината).

⁵ Нова методология на изчисление. Направена е ревизия на данните за периода 2004 - 2008 г. на основата на информацията от статистическото наблюдение.

⁶ Показателят се изчислява, като годишното количество събрани битови отпадъци от обслужваните населени места се отнася към средногодишното обслужвано население.

⁷ От 2004 г. се събира информация за общо приетите отпадъци на депата (включват количествата битови, строителни и други отпадъци).

⁸ Нов показател от 2008 година. Събраните строителни отпадъци на депата за битови отпадъци включват и отпадъци от събаряне на сгради.

---

¹ The data are result of statistical estimation about the quantities of generated municipal waste from served and non-served settlements. Due to a change in methodology revisions to the data for the period 2004 - 2008 have been made. Temporarily stored waste is excluded from the calculation.

² For calculation of average generated waste per capita the total quantity of municipal waste from served and non-served settlements is divided by the average annual population.

³ Settlements served by organized municipal waste collection systems.

⁴ Annual average population is used in calculating the indicators on municipal waste from 2004 to 2008 (until 2003 the permanent population at the end of the year has been used).

⁵ New methodology of estimation. Revisions are made to the data for the period 2004 - 2008 based on the information from the statistical survey.

⁶ The indicator is calculated as the yearly quantity of collected municipal waste from served settlements is referred to the served average annual population.

⁷ Since 2004 information is collected on total accepted waste at the landfill sites (includes municipal, construction and other waste).

⁸ New indicator from 2008. The construction waste collected at the landfill sites for municipal waste includes also the demolition waste.

10. Население, населени места, битови отпадъци и депа за битови отпадъци през 2009 година - общо

Population, settlements, municipal waste and landfill sites for municipal waste in 2009 - total

	Мярка/Measure	2009	
Население, населени места, битови отпадъци			Population, settlements, municipal waste
Обслужвани населени места ¹	бр./Number	3988	Served settlements ¹
Население в обслужваните населени места ²	бр./Number	7330933	Population in served settlements ²
Събрани битови отпадъци от обслужваните населени места	т/Tons	3421395	Collected municipal waste from the served settlements
Събрани битови отпадъци на човек от обслужваното население ³	кг/чов./г./Kg/year per capita	467	Collected municipal waste per capita of served population ³
Население в необслужваните населени места	бр./Number	254209	Population in non-served settlements
Образувани битови отпадъци от населението в необслужваните населени места ⁴	т/Tons	139956	Generated municipal waste from the population in non-served settlements ⁴
Общо образувани битови отпадъци от обслужвани и необслужвани населени места ⁵	т/Tons	3561351	Total generated municipal waste from served and non-served settlements ⁵
Дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране	%	96.6	Share of population, served by municipal waste collection systems
Депа за битови отпадъци			Landfill sites for municipal waste
Депа за битови отпадъци от които:	бр./Number	278	Landfill sites for municipal waste of which:
Общински	бр./Number	253	Municipal
Регионални	бр./Number	25	Regional
Общо приети отпадъци на депата ⁶ в това число:	т/Tons	3947637	Total accepted waste at the Landfill sites ⁶ of which:
Събрани на депата и временно съхранени битови отпадъци от които:	т/Tons	3692064	Collected and temporarily stored municipal waste at the landfill sites of which:
Депонирани битови отпадъци	т/Tons	3421395	Landfilled municipal waste
Временно съхранени битови отпадъци	т/Tons	264859	Temporarily stored municipal waste
Предадени за рециклиране битови отпадъци	т/Tons	5810	Delivered for recycling municipal waste
Събрани строителни отпадъци на депа за битови отпадъци ⁷	т/Tons	395936	Collected construction waste at municipal landfill sites ⁷
Заета площ от депата	дка/decare	5308	Area occupied by the landfill sites
Остатъчен капацитет на депата	м ³ /m ³	18557893	Overcapacity of landfill sites

¹ Обслужвани населени места от системи за организирано сметосъбиране на битови отпадъци.

¹ Settlements served by organized municipal waste collection systems.

² При изчислението на показателите за битовите отпадъци е използвано средногодишно население.

³ Показателят се изчислява, като годишното количество събрани битови отпадъци се отнася към средногодишното обслужвано население.

⁴ Данните са резултат от статистическа оценка.

⁵ Данните са резултат от статистическа оценка на количествата образувани битови отпадъци от обслужваните и необслужваните населени места.

⁶ Общо приетите отпадъци на депата включват битови, строителни и други отпадъци.

⁷ Събраните строителни отпадъци на депата за битови отпадъци включват и отпадъци от събаряне на сгради.

² Average annual population is used at calculating the indicators on municipal waste.

³ This indicator is calculated as the yearly quantity of collected municipal waste is referred to the served population.

⁴ Data is result of statistical estimation.

⁵ Data is result of statistical estimation of the quantities of generated municipal waste from served and non-served settlements.

⁶ The total accepted waste at the landfill sites includes municipal, construction and other waste.

⁷ The construction waste collected at the landfill sites for municipal waste includes also the demolition waste.

11. Образувани битови отпадъци по статистически зони, статистически райони и по области и общини през 2009 година¹

Generated municipal waste by statistical zone, statistical region, district and by municipality in 2009¹

(Тонове)
(Tons)

Статистически зони Статистически райони Области Общини	Общо образувани битови отпадъци ² Total generated municipal waste ²	Statistical zones, statistical regions, districts and municipalities
Общо за страната	3561351	Total for the country
Северна и Югоизточна България	1727068	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	391799	North-West region
Видин	53532	Vidin
Белоградчик	1473	Belogradchik
Бойница	967	Boynitsa
Брегово	3438	Bregovo
Видин	37730	Vidin
Грамада	84	Gramada
Димово	2109	Dimovo
Кула	1808	Kula
Макреш	1087	Makresh
Ново село	1890	Novo selo
Ружинци	2716	Ruzhintsi
Чупрене	230	Chuprene
Враца	53404	Vratsa
Борован	1823	Borovan
Бяла Слатина	8188	Byala Slatina
Враца	17429	Vratsa
Козлодуй	6720	Kozloduy
Криводол	3556	Krivodol
Мездра	5219	Mezdra
Мизия	2263	Mizia
Оряхово	3744	Oryahovo
Роман	1502	Roman
Хайредин	2961	Hayredin

Ловеч	69430	Lovech
Априлци	1695	Apriltsi
Летница	2095	Letnitsa
Ловеч	33048	Lovech
Луковит	5536	Lukovit
Тетевен	5085	Teteven
Троян	16175	Troyan
Угърчин	3206	Ugarchin
Ябланица	2590	Yablanitsa
Монтана	42823	Montana
Берковица	6656	Berkovitsa
Бойчиновци	3374	Boychinovtsi
Брусарци	1861	Brusartsi
Вълчедръм	3538	Valchedram
Вършец	2909	Varshets
Георги Дамяново	1031	Georgi Damyanovo
Лом	224	Lom
Медковец	1472	Medkovets
Монтана	18949	Montana
Чипровци	1270	Chiprovtsi
Якимово	1540	Yakimovo
Плевен	172610	Pleven
Белене	3300	Belene
Гулянци	3400	Gulyantsi
Долна Митрополия	6576	Dolna Mitropolia
Долни Дъбник	7370	Dolni Dabnik
Левски	6041	Levski
Никопол	4500	Nikopol
Искър	499	Iskar
Плевен	122137	Pleven
Пордим	1099	Pordim
Червен бряг	13200	Cherven bryag
Кнежа	4488	Knezha
Северен централен район	405485	North Central region
Велико Търново	147854	Veliko Tarnovo
Велико Търново	39949	Veliko Tarnovo
Горна Оряховица	24313	Gorna Oryahovitsa
Елена	3515	Elena
Златарица	2535	Zlataritsa
Лясковец	5712	Lyaskovets
Павликени	9594	Pavlikeni
Полски Тръмбеш	7376	Polski Trambesh
Свищов	51011	Svishtov
Стражица	2985	Strazhitsa
Сухиндол	865	Suhindol
Габрово	48971	Gabrovo
Габрово	29868	Gabrovo
Дряново	2967	Dryanovo
Севлиево	11185	Sevlievo
Трявна	4951	Tryavna
Разград	55478	Razgrad
Завет	4748	Zavet
Исперих	9587	Isperih

Лозница	4072	Loznitsa
Разград	22841	Razgrad
Самуил	3141	Samuil
Цар Калоян	2642	Tsar Kaloyan
Русе	101195	Ruse
Борово	1968	Borovo
Бяла	5997	Byala
Ветово	3550	Vetovo
Две могили	4472	Dve mogili
Иваново	4374	Ivanovo
Русе	73212	Ruse
Сливо поле	4893	Slivo pole
Ценово	2730	Tsenovo
Силистра	51987	Silistra
Алфатар	1345	Alfatar
Главиница	3904	Glavinitsa
Дулово	13020	Dulovo
Кайнарджа	2114	Kaynardzha
Силистра	22155	Silistra
Ситово	2351	Sitovo
Тутракан	7099	Tutrakan
Североизточен район	458594	North-East region
Варна	189365	Varna
Аврен	3057	Avren
Аксаково	8969	Aksakovo
Белослав	5500	Beloslav
Бяла	2102	Byala
Варна	134979	Varna
Ветрино	2003	Vetrino
Вълчи дол	3240	Valchi dol
Долни чифлик	8044	Dolni chiflik
Девня	5489	Devnya
Дългопол	4902	Dalgopol
Провадия	7871	Provadia
Суворово	3209	Suvorovo
Добрич	131333	Dobrich
Балчик	47516	Balchik
Генерал Тошево	14796	General Toshevo
Добрич-села	11808	Dobrich-villages
Каварна	6030	Kavarna
Крушари	302	Krushari
Тервел	3527	Tervel
Добрич-град	44854	Dobrich-city
Шабла	2500	Shabla
Търговище	81295	Targovishte
Антоново	1346	Antonovo
Омуртаг	4571	Omurtag
Опака	739	Opaka
Попово	25630	Popovo
Търговище	49008	Targovishte
Шумен	56601	Shumen
Венец	3820	Venets
Върбица	1973	Varbitsa
Хитрино	3770	Hitrino

Каолиново	1201	Kaolinovo
Каспичан	2495	Kaspichan
Никола Козлево	3537	Nikola Kozlevo
Нови пазар	5168	Novi pazar
Велики Преслав	4269	Veliki Preslav
Смядово	2066	Smyadovo
Шумен	28301	Shumen
Югоизточен район	471190	South-East region
Бургас	213614	Burgas
Айтос	17124	Aytos
Бургас	74625	Burgas
Средец	7740	Sredets
Камено	4507	Kameno
Карнобат	13686	Karnobat
Малко Търново	3620	Malko Tarnovo
Царево	5832	Tsarevo
Несебър	42380	Nesebar
Поморие	22234	Pomorie
Руен	10326	Ruen
Созопол	5282	Sozopol
Сунгурларе	1770	Sungurlare
Приморско	4488	Primorsko
Сливен	74572	Sliven
Котел	3837	Kotel
Нова Загора	17773	Nova Zagora
Сливен	49282	Sliven
Твърдица	3680	Tvarditsa
Стара Загора	120960	Stara Zagora
Братя Даскалови	5409	Bratya Daskalovi
Гълъбово	4929	Galabovo
Казанлък	27219	Kazanlak
Мъглиж	2146	Maglizh
Опан	1939	Opan
Павел баня	2800	Pavel banya
Раднево	8327	Radnevo
Стара Загора	60057	Stara Zagora
Чирпан	6377	Chirpan
Гурково	917	Gurkovo
Николаево	840	Nikolaevo
Ямбол	62043	Yambol
Болярово	894	Bolyarovo
Елхово	4469	Elhovo
Стралджа	10190	Straldzha
Тунджа	14774	Tundzha
Ямбол	31716	Yambol
Югозападна и Южна централна България	1834283	South-West and South central Bulgaria
Югозападен район	1115254	South-West region
Благоевград	127552	Blagoevgrad
Белица	3681	Belitsa
Благоевград	51142	Blagoevgrad
Гоце Делчев	8477	Gotse Delchev
Гърмен	3875	Garmen
Кресна	1262	Kresna

Петрич	16542	Petrich
Разлог	8281	Razlog
Сандански	9308	Sandanski
Саатовча	3518	Satovcha
Симитли	8484	Simitli
Струмяни	1326	Strumyani
Хаджидимово	2719	Hadzhidimovo
Якоруда	4003	Yakoruda
Кюстендил	81186	Kyustendil
Бобов дол	10000	Bobov dol
Бобошево	372	Boboshevo
Кочериново	3707	Kocherinovo
Кюстендил	27351	Kyustendil
Невестино	874	Nevestino
Рила	2270	Rila
Сапарева баня	18499	Sapareva banya
Дупница	17535	Dupnitsa
Трекляно	579	Treklyano
Перник	242446	Pernik
Брезник	3128	Breznik
Земен	1618	Zemen
Ковачевци	3020	Kovachevtsi
Перник	207906	Pernik
Радомир	21500	Radomir
Трън	5275	Tran
София	163725	Sofia
Божурище	4483	Bozhurishte
Годеч	5633	Godech
Горна Малина	3253	Gorna Malina
Драгоман	3282	Dragoman
Елин Пелин	11510	Elin Pelin
Етрополе	4539	Etropole
Ихтиман	10299	Ihtiman
Копривщица	1400	Koprivshitsa
Костенец	10890	Kostenets
Костинброд	19824	Kostinbrod
Самоков	25764	Samokov
Своге	29311	Svoge
Сливница	6820	Slivnitsa
Златица	3964	Zlatitsa
Антон	1509	Anton
Мирково	992	Mirkovo
Чавдар	746	Chavdar
Челопеч	955	Chelopech
Долна баня	1100	Dolna banya
София (столица)	500344	Sofia cap.
Столична	500344	Stolichna
Южен централен район	719029	South Central region
Кърджали	68274	Kardzhali
Ардино	5374	Ardino
Джебел	4950	Dzhebel
Кирково	4367	Kirkovo
Крумовград	11430	Krumovgrad
Кърджали	20936	Kardzhali

Момчилград	18251	Momchilgrad
Черноочене	2966	Chernoochene
Пазарджик	221745	Pazardzhik
Белово	14670	Belovo
Брацигово	10320	Bratsigovo
Велинград	40175	Velingrad
Лесичово	2200	Lesichovo
Пазарджик	75234	Pazardzhik
Панагюрище	39526	Panagyurishte
Пещера	13160	Peshtera
Ракитово	4746	Rakitovo
Септември	16743	Septemvri
Стрелча	3200	Strelcha
Пловдив	249642	Plovdiv
Асеновград	32057	Asenovgrad
Брезово	7899	Brezovo
Калояново	10178	Kaloyanovo
Карлово	22904	Karlovo
Лъки	1283	Laki
Марица	31987	Maritsa
Пловдив	186	Plovdiv
Първомай	3620	Parvomay
Раковски	27207	Rakovski
Родопи	32926	Rodopi
Садово	16061	Sadovo
Хисаря	5552	Hisarya
Кричим	8758	Krichim
Перущица	5284	Perushtitsa
Стамболийски	21317	Stamboliyski
Куклен	6649	Kuklen
Сопот	4341	Sopot
Смолян	53167	Smolyan
Баните	2413	Banite
Борино	746	Borino
Девин	2719	Devin
Доспат	1958	Dospat
Златоград	2716	Zlatograd
Мадан	2774	Madan
Неделино	1681	Nedelino
Рудозем	2482	Rudozem
Смолян	30059	Smolyan
Чепеларе	5619	Chepelare
Хасково	126200	Haskovo
Димитровград	30800	Dimitrovgrad
Ивайловград	6624	Ivaylovgrad
Любимец	3900	Lyubimets
Маджарово	730	Madzharovo
Минерални бани	2128	Mineralni bani
Свиленград	28345	Svilengrad
Симеоновград	4500	Simeonovgrad
Стамболово	2436	Stambolovo
Тополовград	4942	Topolovgrad

¹ Списъкът на общините не е изчерпателен. В

¹ The list of municipalities is not exhaustive The table does not

таблицата не са включени общини с писмено несъгласие на общинската администрация за публикуване от НСИ на данни за битовите отпадъци на ниво община.

² Данните са резултат от статистическа оценка. Представени са количествата образувани битови отпадъци общо от обслужваните и необслужваните населени места в България през 2009 година.

include Municipalities with written objection of the Municipal administration for publishing the municipal waste data on 'municipality' level by NSI.

² Data is result of statistical estimation. Quantities are presented of total municipal waste generated from served and non-served settlements in Bulgaria in 2009.

12. Събрани битови отпадъци от населението в обслужваните населени места и депа за битови отпадъци по статистически зони, статистически райони, и по области и общини през 2009 година¹

Collected municipal waste from the population in served settlements and landfill sites for municipal waste by statistical zone, statistical region, district and by municipality in 2009¹

Статистически зони Статистически райони Области Общини	Обслужвани населени места ² Served settlements ²	Население в обслужваните населени места ³ Population in served settlements ³	Дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране Share of population, served by municipal waste collection systems	Събрани битови отпадъци от обслужваните населени места ⁴ Collected municipal waste from the served settlements ⁴	Събрани битови отпадъци на човек от обслужваното население ⁵ Collected municipal waste per capita of served population ⁵	Депа за битови отпадъци/Landfill sites for municipal waste				Statistical zones, statistical regions, districts and municipalities
						депа Landfill sites	общо приети отпадъци на депата ⁶ Total accepted waste at the landfill sites ⁶	в това число/Of which		
								депонирани битови отпадъци Landfilled municipal waste	събрани строителни отпадъци Collected construction waste	
	брой Number		%	тонове Tons	кг/чов./г. Kg/year per capita	брой Number	тонове Tons			
Общо за страната	3988	7330933	96.6	3421395	467	278	3947637	3421395	395936	Bulgaria
Северна и Югоизточна България	2247	3725319	94.6	1617417	434	178	2139213	1763849	298466	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	576	882222	97.0	378376	429	39	481836	378376	82534	North-West region
Видин	99	90823	83.2	43433	478	10	43454	43433	0	Vidin
Белоградчик	18	7109	100.0	1473	207	1	1473	1473	0	Belogradchik
Видин	34	66744	100.0	37730	565	1	37730	37730	0	Vidin
Грамада	7	2383	99.3	83	35	4	104	83	0	Gramada
Димово	23	7245	100.0	2109	291	1	2109	2109	0	Dimovo
Кула	9	5028	100.0	1808	360	2	1808	1808	0	Kula
Чупрене	8	2314	100.0	230	99	1	230	230	0	Chuprene
Враца	116	192872	97.3	50441	262	6	45534	44923	280	Vratsa
Борован	5	6081	100.0	1823	300	-	-	-	-	Borovan
Бяла Слатина	15	27317	100.0	8188	300	1	7782	7782	0	Byala Slatina
Враца	23	76200	100.0	17429	229	1	22979	22648	0	Vratsa

Козлодуй	5	22419	100.0	6720	300	1	5004	5004	0	Kozloduy
Криводол	15	10573	100.0	3556	336	-	-	-	-	Krivodol
Мездра	28	22815	100.0	5219	229	-	-	-	-	Mezdra
Мизия	6	7551	100.0	2263	300	1	1330	1100	230	Mizia
Оряхово	7	12490	100.0	3744	300	1	6889	6889	-	Oryahovo
Роман	12	7426	99.9	1500	202	1	1550	1500	50	Roman
Ловеч	110	151945	99.8	69258	456	7	85825	69258	10408	Lovech
Априлци	4	3573	100.0	1695	474	-	-	-	-	Apriltsi
Летница	4	5138	100.0	2095	408	1	2095	2095	-	Letnitsa
Ловеч	35	54115	100.0	33048	611	1	45321	33048	6978	Lovech
Луковит	12	19595	100.0	5536	283	1	5536	5536	0	Lukovit
Тетевен	13	22078	100.0	5085	230	1	7465	5085	2380	Teteven
Троян	22	33753	99.0	16009	474	1	18568	17704	-	Troyan
Угърчин	11	7255	99.8	3200	441	1	4200	3200	1000	Ugarchin
Ябланица	9	6438	100.0	2590	402	1	2640	2590	50	Yablanitsa
Монтана	130	157101	100.0	42823	273	4	49483	46379	188	Montana
Берковица	20	19793	100.0	6656	336	1	12257	12257	-	Berkovitsa
Бойчиновци	13	10032	100.0	3374	336	-	-	-	-	Boychinovtsi
Брусарци	10	5533	100.0	1861	336	-	-	-	-	Brusartsi
Вълчедръм	11	10521	100.0	3538	336	-	-	-	-	Valchedram
Вършец	10	8649	100.0	2909	336	1	2655	2557	98	Varshets
Георги Дамяново	13	3065	100.0	1031	336	-	-	-	-	Georgi Damyanovo
Лом	10	30432	100.0	224	7	1	314	224	90	Lom
Медковец	5	4378	100.0	1472	336	-	-	-	-	Medkovets
Монтана	24	56344	100.0	18949	336	1	34257	31341	-	Montana
Чипровци	10	3776	100.0	1270	336	-	-	-	-	Chiprovtsi
Якимово	4	4578	100.0	1540	336	-	-	-	-	Yakimovo
Плевен	121	289481	99.0	172421	596	12	257540	174383	71658	Pleven
Белене	6	11005	100.0	3300	300	1	3850	3300	550	Belene
Гулянци	12	13743	100.0	3400	247	1	3450	3400	50	Gulyantsi
Долна Митрополия	16	21504	100.0	6576	306	1	6736	6576	160	Dolna Mitropolia
Долни Дъбник	7	14503	100.0	7370	508	1	8110	7370	740	Dolni Dabnik
Левски	13	21658	100.0	6041	279	1	6682	6041	541	Levski
Никопол	14	10749	100.0	4500	419	1	4500	4500	-	Nikopol
Искър	2	4838	62.1	310	64	1	323	310	13	Iskar
Плевен	25	138609	100.0	122137	881	2	200888	122137	67624	Pleven

Пордим	8	7182	100.0	1099	153	1	1099	1099	-	Pordim
Червен бряг	14	30717	100.0	13200	430	1	15000	13200	1800	Cherven bryag
Кнежа	4	14973	100.0	4488	300	1	6902	6450	180	Knezha
Северен централен район	662	910399	99.0	401845	441	82	669565	548277	95651	North Central region
Велико Търново	195	275815	99.8	147614	535	27	193896	146749	32690	Veliko Tarnovo
Велико Търново	39	88623	99.8	39857	450	17	51151	43559	2067	Veliko Tarnovo
Горна Оряховица	14	48979	100.0	24313	496	1	51144	24313	22990	Gorna Oryahovitsa
Елена	41	10021	95.9	3371	336	1	6256	3371	800	Elena
Златарица	16	4645	99.8	2530	545	1	2590	2530	-	Zlataritsa
Лясковец	6	13757	100.0	5712	415	3	2010	2010	-	Lyaskovets
Павликени	20	26641	100.0	9594	360	1	17653	9594	5167	Pavlikeni
Полски Тръмбеш	15	15461	100.0	7376	477	1	8812	7376	1436	Polski Trambesh
Свищов	16	49759	100.0	51011	1025	1	51221	51011	210	Svishtov
Стражица	22	14855	100.0	2985	201	1	3059	2985	20	Strazhitsa
Сухиндол	6	3074	100.0	865	281	-	-	-	-	Suhindol
Габрово	174	127873	97.6	47771	374	3	58433	48636	6591	Gabrovo
Габрово	53	65959	96.9	28946	439	1	35330	28946	6384	Gabrovo
Дряново	31	10475	99.3	2946	281	-	-	-	-	Dryanovo
Севлиево	29	38885	97.8	10936	281	1	18105	14746	153	Sevlievo
Трявна	61	12554	99.9	4944	394	1	4998	4944	54	Tryavna
Разград	103	133614	100.0	55478	415	20	66718	55478	8316	Razgrad
Завет	7	11436	100.0	4748	415	1	3661	3260	29	Zavet
Исперих	24	23090	100.0	9587	415	1	12165	7190	4975	Ispernih
Лозница	16	9807	100.0	4072	415	1	2340	2320	20	Loznitsa
Разград	22	55010	100.0	22841	415	1	33260	30708	-	Razgrad
Самуил	14	7564	100.0	3141	415	14	6200	3100	3100	Samuil
Цар Калоян	3	6363	100.0	2642	415	1	2078	1986	92	Tsar Kaloyan
Русе	83	250190	100.0	101195	404	28	150534	103794	42999	Ruse
Борово	7	6746	100.0	1968	292	1	1969	1968	-	Borovo
Бяла	11	15089	100.0	5997	397	12	6147	5997	150	Byala
Ветово	6	13830	100.0	3550	257	12	3689	3550	-	Vetovo
Две могили	12	10458	100.0	4472	428	1	4526	4472	50	Dve mogili
Иваново	13	10487	100.0	4374	417	-	-	-	-	Ivanovo
Русе	14	175543	100.0	73212	417	1	131448	85077	42774	Ruse
Сливо поле	11	11732	100.0	4893	417	-	-	-	-	Slivo pole
Ценово	9	6305	100.0	2730	433	1	2755	2730	25	Tsenovo

Силистра	107	122907	95.7	49787	405	4	199984	193620	5055	Silistra
Алфатар	7	3357	100.0	1345	401	-	-	-	-	Alfatar
Главиница	23	12691	100.0	3904	308	1	4103	3904	199	Glavinitsa
Дулово	27	28909	100.0	13020	450	1	13370	13020	350	Dulovo
Кайнарджа	15	5274	100.0	2114	401	-	-	-	-	Kaynardzha
Силистра	19	55280	100.0	22155	401	1	177511	172196	4006	Silistra
Ситово	1	375	6.4	150	401	-	-	-	-	Sitovo
Тутракан	15	17021	100.0	7099	417	1	5000	4500	500	Tutrakan
Североизточен район	494	869669	87.8	391965	451	27	447606	387584	52743	North-East region
Варна	157	464345	100.0	189354	408	9	221072	184636	31877	Varna
Аврен	17	9022	100.0	3057	339	-	-	-	-	Avren
Аксаково	23	21785	100.0	8969	412	1	153566	143948	5059	Aksakovo
Белослав	4	11285	100.0	5500	487	1	25226	5500	19726	Beloslav
Бяла	5	3740	99.9	2100	561	1	2400	2100	300	Byala
Варна	6	327852	100.0	134979	412	-	-	-	-	Varna
Ветрино	10	5795	100.0	2003	346	1	4475	2003	2472	Vetrino
Вълчи дол	22	11207	100.0	3240	289	1	3240	3240	-	Valchi dol
Долни чифлик	17	19348	100.0	8044	416	1	8044	8044	-	Dolni chiflik
Девня	3	9205	100.0	5489	596	1	5489	5489	-	Devnya
Дългопол	17	14464	100.0	4902	339	-	-	-	-	Dalgopol
Провадия	25	23226	100.0	7871	339	1	15432	11112	4320	Provadia
Суворово	8	7416	99.7	3200	431	1	3200	3200	-	Suvorovo
Добрич	80	157785	78.7	108378	687	7	116837	108378	7965	Dobrich
Балчик	15	20541	94.1	44698	2176	1	44698	44698	-	Balchik
Генерал Тошево	4	8881	52.4	7754	873	1	7754	7754	-	General Toshevo
Добрич-села	4	1847	7.6	892	483	1	47805	45746	1565	Dobrich-villages
Каварна	21	15914	100.0	6030	379	1	10130	6030	4100	Kavarna
Крушари	18	5358	99.4	300	56	1	500	300	200	Krushari
Тервел	1	6711	38.3	1350	201	1	2950	1350	1600	Tervel
Добрич-град	1	92917	100.0	44854	483	-	-	-	-	Dobrich-city
Шабла	16	5616	100.0	2500	445	1	3000	2500	500	Shabla
Търговище	164	81819	62.7	48931	598	5	52084	51241	-	Targovishte
Антоново	34	6011	91.6	1234	205	1	1234	1234	-	Antonovo
Омуртаг	38	13858	56.7	2593	187	1	4903	4903	-	Omurtag
Опака	6	6981	100.0	739	106	1	739	739	-	Opaka
Попово	35	31756	100.0	25630	807	1	5623	4780	-	Popovo

Търговище	51	23213	38.2	18735	807	1	39585	39585	-	Targovishte
Шумен	93	165720	85.1	45302	273	6	57613	43329	12901	Shumen
Върбица	16	10546	100.0	1973	187	-	-	-	-	Varbitsa
Хитрино	2	1508	23.3	880	584	2	1046	880	110	Hitrino
Каолиново	1	1535	12.5	150	98	1	150	150	-	Kaolinovo
Каспичан	9	8972	100.0	2495	278	-	-	-	-	Kaspichan
Нови пазар	16	18587	100.0	5168	278	-	-	-	-	Novi pazar
Велики Преслав	12	15352	100.0	4269	278	1	4450	4250	200	Veliki Preslav
Смядово	10	7432	100.0	2066	278	1	450	450	-	Smyadovo
Шумен	27	101788	100.0	28301	278	1	51517	37599	12591	Shumen
Югоизточен район	515	1063029	95.0	445231	419	30	540206	449612	67538	South-East region
Бургас	194	406784	96.5	209985	516	15	247616	214703	19487	Burgas
Айтос	17	30437	100.0	17124	563	1	19124	17124	2000	Aytos
Бургас	13	205907	100.0	74625	362	-	-	-	-	Burgas
Средец	19	15628	95.9	7420	475	1	7587	7420	160	Sredets
Камено	13	12435	100.0	4507	362	1	92551	79132	-	Kameno
Карнобат	31	26768	100.0	13686	511	1	14886	13686	1200	Karnobat
Малко Търново	13	3857	100.0	3620	939	3	3647	3620	27	Malko Tarnovo
Царево	12	9281	99.6	5812	626	1	2300	2300	-	Tsarevo
Несебър	14	24810	100.0	42380	1708	2	42380	42380	-	Nesebar
Поморие	17	27552	100.0	22234	807	1	22234	22234	-	Pomorie
Руен	23	22215	78.6	8117	365	1	8117	8117	-	Ruen
Созопол	13	15586	100.0	5282	339	1	22000	10000	12000	Sozopol
Сунгурларе	3	5140	39.0	690	134	1	690	690	-	Sungurlare
Приморско	6	7168	100.0	4488	626	1	12100	8000	4100	Primorsko
Сливен	110	205725	100.0	74570	362	4	89885	74233	9509	Sliven
Котел	22	20511	100.0	3837	187	1	3518	3500	18	Kotel
Нова Загора	33	42134	100.0	17771	422	1	20299	17771	2528	Nova Zagora
Сливен	45	128699	100.0	49282	383	1	62378	49282	6953	Sliven
Твърдица	10	14381	100.0	3680	256	1	3690	3680	10	Tvarditsa
Стара Загора	157	338595	96.1	113566	335	7	153954	113566	37875	Stara Zagora
Гълъбово	11	14343	100.0	4929	344	1	5263	4929	334	Galabovo
Казанлък	20	76791	100.0	27219	354	1	27219	27219	-	Kazanlak
Мъглиж	9	12113	98.1	2105	174	-	-	-	-	Maglzh
Павел баня	13	14749	100.0	2800	190	1	2995	2800	125	Pavel banya
Раднево	22	22125	100.0	8327	376	1	10138	8327	811	Radnevo

Стара Загора	51	164744	100.0	60057	365	1	97500	60057	36000	Stara Zagora
Чирпан	20	23649	100.0	6377	270	1	6967	6377	590	Chirpan
Гурково	7	5247	99.5	912	174	1	3872	3857	15	Gurkovo
Николаево	4	4834	100.0	840	174	-	-	-	-	Nikolaevo
Ямбол	54	111925	80.2	47110	421	4	48750	47110	667	Yambol
Болярово	9	3649	82.2	735	201	1	1120	735	20	Bolyarovo
Елхово	22	16964	100.0	4469	263	1	4649	4469	180	Elhovo
Стралджа	22	13772	100.0	10190	740	1	10430	10190	240	Straldzha
Тунджа	-	-	-	-	-	1	32551	31716	227	Tundzha
Ямбол	1	77540	100.0	31716	409	-	-	-	-	Yambol
Югозападна и Южна централна България	1741	3605614	98.9	1803978	500	100	1808424	1657546	97470	Bulgaria
Югозападен район	676	2086096	98.7	1092675	524	42	1015072	943047	51095	South-West region
Благоевград	191	322799	98.3	125793	390	8	134425	122275	7937	Blagoevgrad
Белица	8	8852	93.0	3423	387	1	4300	4040	180	Belitsa
Благоевград	18	76200	99.6	50941	669	1	52517	50941	1576	Blagoevgrad
Гоце Делчев	11	31699	100.0	8477	267	1	15418	15071	-	Gotse Delchev
Гърмен	16	14491	100.0	3875	267	-	-	-	-	Garmen
Кресна	5	5459	96.6	1219	223	-	-	-	-	Kresna
Петрич	31	54003	96.4	15951	295	1	19147	15951	3043	Petrich
Разлог	8	21413	100.0	8281	387	1	16800	10602	2938	Razlog
Сандански	34	41193	98.8	9195	223	1	11786	11413	-	Sandanski
Сатовча	14	17209	100.0	3518	204	-	-	-	-	Satovcha
Симитли	9	14524	97.3	8257	569	1	8257	8257	-	Simitli
Струмяни	6	4476	75.3	999	223	-	-	-	-	Strumyani
Хаджидимово	15	10168	100.0	2719	267	-	-	-	-	Hadzhidimovo
Якоруда	8	10350	100.0	4003	387	1	6200	6000	200	Yakoruda
Кюстендил	109	142897	97.5	79482	556	9	89379	79482	7978	Kyustendil
Бобов дол	18	9927	100.0	10000	1007	1	15269	10000	5269	Bobov dol
Бобошево	11	3197	99.9	372	116	1	387	372	15	Boboshevo
Кочериново	7	5535	91.8	3403	615	1	3403	3403	-	Kocherinovo
Кюстендил	35	61822	97.6	26700	432	1	30450	26700	1950	Kyustendil
Невестино	12	2744	83.0	726	265	2	726	726	-	Nevestino
Рила	4	3491	99.0	2247	644	1	2250	2247	-	Rila
Сапарева баня	5	8095	100.0	18499	2285	1	18853	18499	324	Sapareva banya

Дупница	17	48086	100.0	17535	365	1	18041	17535	420	Dupnitsa
Перник	134	134658	98.4	241015	1790	6	266990	241015	22376	Pernik
Брезник	35	7676	100.0	3128	408	1	4808	3128	1581	Breznik
Земен	2	2068	58.5	946	457	1	946	946	-	Zemen
Ковачевци	10	2538	100.0	3020	1190	1	3025	3020	5	Kovachevtsi
Перник	24	96369	100.0	207906	2157	1	226696	207906	18790	Pernik
Радомир	32	21704	100.0	21500	991	1	27000	21500	2000	Radomir
Трън	31	4303	85.6	4515	1049	1	4515	4515	-	Tran
София	204	237311	93.6	146041	615	18	159690	146041	12804	Sofia
Божурище	9	7866	99.9	4480	570	1	4950	4480	395	Bozhurishte
Годеч	20	5547	100.0	5633	1016	1	5633	5633	-	Godech
Горна Малина	14	6571	100.0	3253	495	1	14763	14763	-	Gorna Malina
Драгоман	18	5231	91.4	3000	574	1	3000	3000	-	Dragoman
Елин Пелин	19	23253	100.0	11510	495	-	-	-	-	Elin Pelin
Етрополе	8	12736	99.6	4520	355	1	7640	7640	-	Etropole
Ихтиман	12	18068	97.1	10000	553	1	11770	10000	1000	Ihtiman
Копривщица	1	2414	100.0	1400	580	1	1500	1400	100	Koprivshtitsa
Костенец	7	13332	99.9	10877	816	1	10909	10877	32	Kostenets
Костинброд	14	17498	100.0	19824	1133	1	27150	19824	7326	Kostinbrod
Самоков	26	38283	100.0	25759	673	1	26859	25759	1100	Samokov
Своге	9	11003	48.3	14148	1286	1	14148	14148	-	Svoге
Сливница	11	9525	99.8	6804	714	1	7560	6804	756	Slivnitsa
Златица	3	5682	95.7	3792	667	-	-	-	-	Zlatitsa
Антон	1	1677	100.0	1509	900	1	1509	1509	-	Anton
Мирково	5	2711	98.8	980	361	2	980	980	-	Mirkovo
Долна баня	1	4660	100.0	1100	236	1	1180	1100	80	Dolna banya
София (столица)	38	1248431	100.0	500344	401	1	364588	354234	-	Sofia cap.
Столична	38	1248431	100.0	500344	401	1	364588	354234	-	Stolichna
Южен централен район	1065	1519518	99.1	711302	468	58	793352	714499	46375	South Central region
Кърджали	331	146087	94.0	63726	436	6	65341	63726	1115	Kardzhali
Ардино	23	10711	87.5	4700	439	1	5600	4700	400	Ardino
Джебел	1	2948	35.4	1754	595	1	1769	1754	15	Dzhebel
Кирково	56	21327	96.8	4228	198	1	4228	4228	-	Kirkovo
Крумовград	74	18007	99.5	11376	632	1	11376	11376	-	Krumovgrad
Кърджали	102	68396	99.6	20850	305	1	24119	23419	700	Kardzhali
Момчилград	46	16271	100.0	18249	1122	1	18249	18249	-	Momchilgrad

Черноочене	29	8427	86.6	2569	305	-	-	-	-	Chernoochene
Пазарджик	116	291552	100.0	221719	760	12	266145	221396	18501	Pazardzhik
Белово	8	9370	100.0	14670	1566	1	15770	14670	1100	Belovo
Брацигово	7	10346	100.0	10320	998	2	10202	9997	105	Bratsigovo
Велинград	24	41666	100.0	40175	964	1	47801	40175	7410	Velingrad
Лесичово	7	5857	100.0	2200	376	1	2300	2200	100	Lesichovo
Пазарджик	32	121711	100.0	75234	618	1	100929	75234	1300	Pazardzhik
Панагюрище	9	26268	99.9	39500	1504	1	40833	39500	596	Panagyurishte
Пещера	3	21690	100.0	13160	607	1	19805	13160	5936	Peshtera
Раково	3	15516	100.0	4746	306	1	6036	4746	1290	Rakitovo
Септември	15	27383	100.0	16743	611	1	16808	16743	65	Septemvri
Стрелча	5	5379	100.0	3200	595	1	3285	3200	0	Strelcha
Пловдив	202	702459	99.9	249440	355	27	257720	249763	3509	Plovdiv
Асеновград	20	64990	99.4	31857	490	1	32995	31857	1138	Asenovgrad
Брезово	16	8000	100.0	7899	987	16	3336	3336	-	Brezovo
Калояново	15	12489	100.0	10178	815	-	-	-	-	Kaloyanovo
Карлово	27	54747	100.0	22904	418	1	37752	34555	1750	Karlovo
Лъки	10	3423	99.9	1281	374	1	1311	1281	23	Laki
Марица	19	31482	100.0	31987	1016	-	-	-	-	Maritsa
Пловдив	1	348033	100.0	186	1	-	-	-	-	Plovdiv
Първомай	17	28061	100.0	3620	129	1	3730	3620	110	Parvomay
Раковски	7	26777	100.0	27207	1016	2	5881	5386	180	Rakovski
Родопи	21	32406	100.0	32926	1016	1	166210	163561	-	Rodopi
Садово	12	15807	100.0	16061	1016	-	-	-	-	Sadovo
Хисаря	12	13270	100.0	5552	418	-	-	-	-	Hisarya
Кричим	1	8620	100.0	8758	1016	1	3619	3479	110	Krichim
Перущица	1	5201	100.0	5284	1016	1	650	452	198	Perushtitsa
Стамболийски	5	20980	100.0	21317	1016	-	-	-	-	Stamboliyski
Куклен	6	6544	100.0	6649	1016	1	1780	1780	-	Kuklen
Сопот	2	10376	100.0	4341	418	-	-	-	-	Sopot
Смолян	219	125345	99.7	52997	423	5	58047	56515	650	Smolyan
Баните	13	4924	97.4	2350	477	1	3000	2350	650	Banite
Борино	5	3648	100.0	746	204	-	-	-	-	Borino
Девин	15	13289	99.9	2716	204	-	-	-	-	Devin
Доспат	8	9579	100.0	1958	204	1	9044	8938	-	Dospat
Златоград	9	12364	99.8	2710	219	-	-	-	-	Zlatograd

Мадан	44	12656	100.0	2774	219	1	7249	7165	-	Madan
Неделино	16	7667	100.0	1681	219	-	-	-	-	Nedelino
Рудозем	20	9839	99.8	2477	252	1	2682	2477	-	Rudozem
Смолян	76	43266	99.7	29966	693	1	36072	35585	-	Smolyan
Чепеларе	13	8113	100.0	5619	693	-	-	-	-	Chepelare
Хасково	197	254075	98.6	123420	486	8	146099	123099	22600	Haskovo
Димитровград	27	57342	100.0	30800	537	1	41370	30800	10570	Dimitrovgrad
Ивайловград	4	4472	65.3	4324	967	1	4324	4324	-	Ivaylovgrad
Любимец	10	10455	100.0	3900	373	1	5200	3900	900	Lyubimets
Маджарово	3	844	46.3	338	401	-	-	-	-	Madzharovo
Минерални бани	12	6548	100.0	2128	325	-	-	-	-	Mineralni bani
Свиленград	24	24285	100.0	28345	1167	1	39325	28345	10980	Svilengrad
Симеоновград	9	9416	100.0	4500	478	1	4500	4500	-	Simeonovgrad
Стамболово	26	6078	100.0	2436	401	-	-	-	-	Stambolovo
Тополовград	21	12330	100.0	4942	401	1	2818	2668	150	Topolovgrad

¹ Списъкът на общините не е изчерпателен. В таблицата не са включени:

- Общини с писмено несъгласие на общинската администрация за публикуване на данни от НСИ за битовите отпадъци на ниво община.

- Общини, които не са обслужвани от системи за организирано сметосъбиране през 2009 година.

² Обслужвани населени места от системи за организирано сметосъбиране на битови отпадъци.

³ При изчислението на показателите за битовите отпадъци е използвано средногодишно население.

⁴ Нова методология на изчисление. Направена е оценка на данните на базата на информацията от статистическото наблюдение.

⁵ Показателят се изчислява, като годишното количество събрани битови отпадъци се отнася към средногодишното обслужвано население.

⁶ Общо приетите отпадъци на депата включват битови, строителни и други отпадъци.

¹ The list of municipalities is not exhaustive. The table does not include:
- Municipalities with written objection of the Municipal administration for publishing the municipal waste data on 'municipality' level by NSI.

- Municipalities not served by organized waste collection systems in 2009.

² Settlements served by organized municipal waste collection systems.

³ At calculation of the indicators on municipal waste was used the annual average population.

⁴ The new methodology of calculation. Estimation based on the information from statistical survey is made.

⁵ The indicator is calculated as the annual quantity of collected municipal waste is referred to the average annual served population.

⁶ The total accepted waste at the landfill sites includes municipal, construction and other waste.

13. Събрани твърди и течни отпадъци, приети сантинни води и баласт
Collected solid wastes, liquid waste and ballast

(Тонове)
(Tons)

	2005	2006	2007	2008	2009	
Приети сантинни води и баласт от кораби	11911	28588	11691	18195	17688	Collected balast from ships
Събрани твърди отпадъци	565	276	772	529	489	Collected solid waste
От пристанищните акватории	-	-	-	-	-	from sea area
От кораби	565	276	772	529	489	from ships
Събран нефт и нефтопродукти от разливи	0.4	20.5	0.4	77.8	28.2	Flood petrol and petrol products taken off

14. Събрани твърди и течни отпадъци, приети сантинни води и баласт през 2009 година
Collected solid wastes, liquid waste and ballast in 2009

(Тонове)
(Tons)

	Общо Total	Черно море Black Sea	Река Дунав Danube river	
Приети сантинни води и баласт от кораби	17688	17662	26	Collected balast from ships
Събрани твърди отпадъци	489	484	5	Collected solid waste
Събран нефт и нефтопродукти от разливи	28.2	28.2	-	Flood petrol and petrol products taken off

IV. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ОБЕКТИ

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

През последните няколко години опазването на околната среда и биологичното разнообразие са едни от най - важните приоритети на България.

През 2009 г. площта на защитените територии в България е 582 076 ха, или 5.2% от територията на страната, и спрямо 2008 г. има увеличение с 340 хектара. Към края на 2009 г. в България съществуват 951 защитени територии и в сравнение с 2008 г. те са с една повече. Природните паркове са с най - голям относителен дял - 44.1% (11 бр.), следвани от националните паркове - 25.8% (3 бр.), и резерватите - 13.2% (55 бр.). С най - малък дял са поддържаните резервати - 0.8%.

През 2009 г. са обявени две нови защитени местности.

Защитените растения от българската флора са 574, а защитените животни - 483 вида. През 2009 г. защитените вековни дървета са 1 789 бр. и са с 8 повече в сравнение с 2008 година.

Поради затруднения във формирането на административно-териториалните граници на страната данните са представени на национално ниво.

Източник на данните за защитените територии и обекти е МОСВ.

IV. PROTECTED NATURAL SCENERY

COMMENTS TO THE DATA

Protection of the environment and ecosystems biodiversity is one of the most important priorities of our country during the latest few years.

In 2009 the area of protected natural scenery in Bulgaria amounts to 582 076 ha or 5.2% of the country's territory and compared to 2008 an increase by 340 ha is registered. At the end of 2009 in Bulgaria exist 951 protected natural areas or by 1 more in comparison with 2008. The biggest is the relative share of natural parks - 44.1% (11 parks), followed by that of national parks - 25.8% (3), and reserves - 13.2% (55). The smallest is the share of maintained reserves - 0.8%.

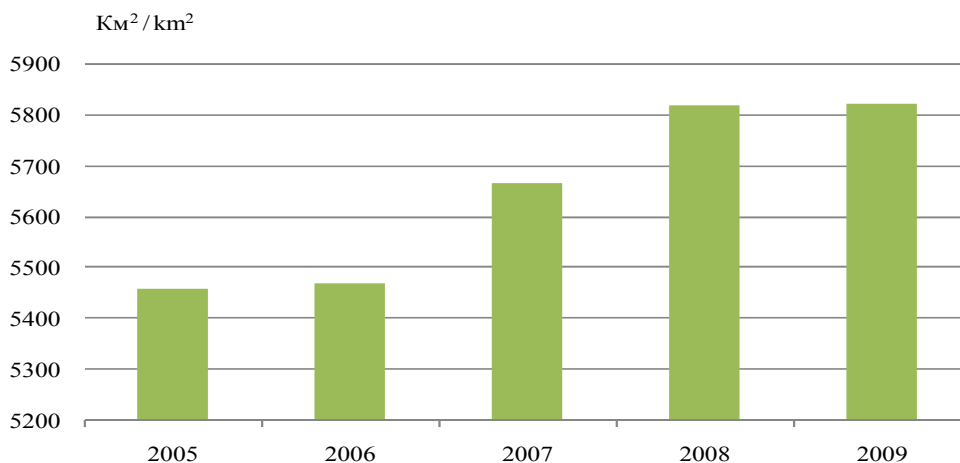
In 2009 were announced two new protected areas.

The protected plants of Bulgarian flora in 2009 are 574, and protected animals - 483 species. The protected venerable trees in 2009 are 1 789, which is by 8 more than in 2008.

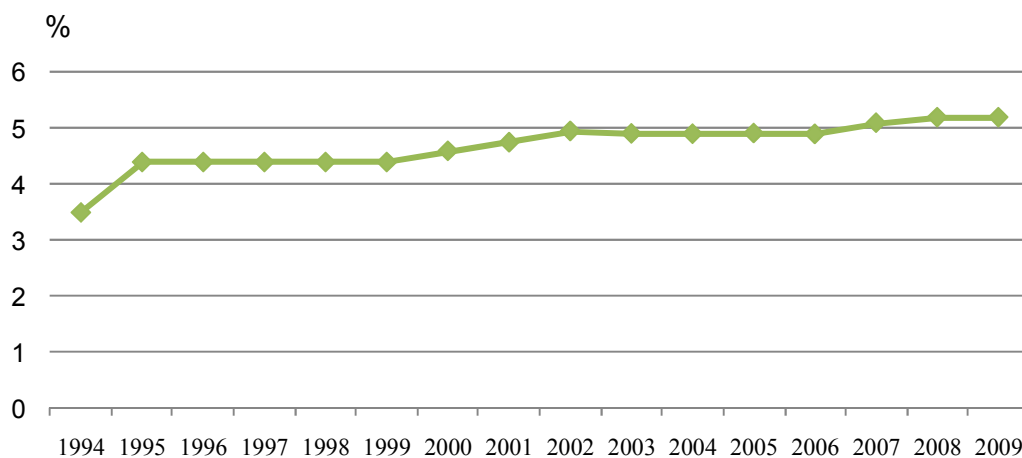
Due to difficulties related to formation of the administrative-territorial borders within the country data are presented only at national level.

The source of data about protected natural scenery is the Ministry of Environment and Water (MOEW).

Фиг. 4.1. Площ на защитените територии
Figure 4.1. Area of protected natural sceneries

Фиг. 4.2. Дял на защитените територии в България от общата територия на страната
Figure 4.2. Share of protected areas in Bulgaria to the land area

1. Защитени територии¹
Protected natural areas¹

Години/Year	Площ - ха Area - ha	Дял на защитените територии от общата територия на страната - % Nationally protected areas as % to the total land area
2005	545724	4.9
2006	546785	4.9
2007	566701	5.1
2008	581736	5.2
2009	582076	5.2

¹ Източник: Министерство на околната среда и водите.

¹ Source: Ministry of Environment and Water.

2. Защитени територии и обекти през 2009 година¹
Protected natural scenery in 2009¹

Категории	Брой Number				Площ - хектари Area - ha				Kind
	към 31.12.2008 г.	новообявени през 2009 г.	закрити през 2009 г.	към 31.12.2009 г.	към 31.12.2008 г.	включени през 2009 г.	изключени през 2009 г.	към 31.12.2009 г.	
	as of 31.12.2008	newly announced in 2009	closed in 2009	as of 31.12.2009	as of 31.12.2008	included during 2009	excluded during 2009	as of 31.12.2009	
Защитени територии - общо	950	2	1	951	581735.9	344.4	4.0	582076.3	Protected natural areas - total
Резервати	55	-	-	55	77014.2	7.7	-	77021.9	Reserves
Природни забележителности	345	-	-	345	16707.0	170.2	0.4	16876.8	Natural landmarks
Защитени местности	501	2	1	502	76681.6	166.5	3.6	76844.5	Protected areas
Национални паркове	3	-	-	3	150362.3	-	-	150362.3	National parks
Природни паркове	11	-	-	11	256455.7	-	-	256455.7	Natural parks
Поддържани резервати	35	-	-	35	4515.1	-	-	4515.1	Maintained reserves
Защитени видове растения	574	-	-	574	x	x	x	x	Protected plant species
Защитени видове животни	483	-	-	483	x	x	x	x	Protected animal species
Защитени вековни дървета	1781	12	4	1789	x	x	x	x	Protected venerable trees

¹ Източник: Министерство на околната среда и водите.

¹ Source: Ministry of Environment and Water.

V. ШУМ

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

През 2009 г. са наблюдавани 727 пункта за измерване нивото на шума, които са разпределени в 36 населени места на страната. В сравнение с 2008 г. пунктовете са с един повече.

И през 2009 г. продължава тенденцията измереното ниво на шума да надхвърля допустимите хигиенни норми, които са 55 - 60 децибела. В 469 от наблюдаваните пунктове (64.5%) са измерени стойности на шумовите нива над допустимите норми - 63 - 77 децибела. С най-неблагоприятна акустична среда през 2009 г. остават големите градове в страната с ниво на измерен шум от 68 до 72 дБ: София (столица), Пловдив, Русе, Кюстендил, Варна, Бургас и други. През 2009 г. не са регистрирани шумови нива над 78 децибела.

Източник на данни за шумовите нива е Националният център по опазване на общественото здраве.

V. NOISE

COMMENTS TO THE DATA

In 2009 727 points of noise level measurement were surveyed. They are located in 36 settlements of this country. The points are by 1 more compared to 2008.

Similarly to previous years in 2009 continues the tendency of exceeding the admissible sanitary norms of the registered noise level of 55 - 60 decibels. In 469 of the monitoring points (64.5 %) were measured values of noise levels above admissible standards (63 - 77 decibels). The most unfavourable acoustic environment in 2009 is characteristic for the largest cities of the country with a level of noise measured from 68 to 72 decibels: Sofia (cap.), Plovdiv, Ruse, Kyustendil, Varna, Burgas and others. In 2009 noise levels exceeding 78 decibels were not registered.

Source of data about the noise levels is the National Centre of Public Health Protection.

1. Наблюдавани пунктове за регистриране на шума¹
Surveyed points of noise registration¹

(Брой)
(Number)

	2005	2006	2007	2008	2009	
Градове	22	24	35	36	36	Towns
Наблюдавани пунктове	532	527	710	726	727	Surveyed points
По шумови нива в децибели:						By noise levels in decibels:
Под 58	83	74	128	130	140	Under 58
58 - 62	96	95	116	130	118	58 - 62
63 - 67	141	172	189	207	227	63 - 67
68 - 72	183	144	216	189	191	68 - 72
73 - 77	29	39	59	65	51	73 - 77
78 - 82	-	3	2	5	-	78 - 82
83 и повече	-	-	-	-	-	83 and more

¹ Източник: Национален център по опазване на общественото здраве.

¹Source: National center of public health protection.

2. Регистрирани шумови нива по области и градове през 2009 година
Registered noise levels by districts and towns in 2009

Области Градове	Наблюдавани пунктове - брой Surveyed points Number	Разпределение на наблюдаваните пунктове според регистрираните шумови нива - дБ Distribution of the surveyed points according noise level in decibels						Districts Towns
		под 58 under 58	58 - 62	63 - 67	68 - 72	73 - 77	78 - 82	
Общо	727	140	118	227	191	51	- Total	
Област Благоевград	17	-	4	13	-	-	- District Blagoevgrad	
Благоевград	17	-	4	13	-	-	- Blagoevgrad	
Област Бургас	37	10	-	2	10	15	- District Burgas	
Бургас	37	10	-	2	10	15	- Burgas	
Област Варна	45	25	4	4	11	1	- District Varna	
Варна	45	25	4	4	11	1	- Varna	
Област Велико Търново	48	5	8	17	18	-	- District Veliko Tarnovo	
Горна Оряховица	15	-	4	6	5	-	- Gorna Oryahoviza	
Свищов	15	2	2	8	3	-	- Svishtov	
Велико Търново	18	3	2	3	10	-	- Veliko Tarnovo	
Област Видин	15	5	1	7	2	-	- District Vidin	
Видин	15	5	1	7	2	-	- Vidin	
Област Враца	15	6	1	2	4	2	- District Vratza	
Враца	15	6	1	2	4	2	- Vratza	
Област Габрово	20	1	3	6	10	-	- District Gabrovo	

Габрово	20	1	3	6	10	-	-	Gabrovo
Област Добрич	15	2	6	6	1	-	-	District Dobrich
Добрич	15	2	6	6	1	-	-	Dobrich
Област Кърджали	15	4	2	5	4	-	-	District Kardzhali
Кърджали	15	4	2	5	4	-	-	Kardzhali
Област Кюстендил	36	4	3	7	21	1	-	District Kyustendil
Дупница	12	-	1	4	6	1	-	Dupnitsa
Кюстендил	24	4	2	3	15	-	-	Kyustendil
Област Ловеч	20	8	6	5	1	-	-	District Lovech
Ловеч	20	8	6	5	1	-	-	Lovech
Област Монтана	15	-	5	10	-	-	-	District Montana
Монтана	15	-	5	10	-	-	-	Montana
Област Пазарджик	15	2	2	8	3	-	-	District Pazardzhik
Пазарджик	15	2	2	8	3	-	-	Pazardzhik
Област Перник	24	1	3	8	4	8	-	District Pernik
Перник	24	1	3	8	4	8	-	Pernik
Област Плевен	21	4	4	6	7	-	-	District Pleven
Плевен	21	4	4	6	7	-	-	Pleven
Област Пловдив	45	-	1	7	31	6	-	District Plovdiv
Пловдив	45	-	1	7	31	6	-	Plovdiv
Област Разград	15	3	4	7	1	-	-	District Razgrad
Разград	15	3	4	7	1	-	-	Razgrad
Област Русе	30	2	1	11	13	3	-	District Ruse
Русе	30	2	1	11	13	3	-	Ruse
Област Силистра	15	-	5	10	-	-	-	District Silistra
Силистра	15	-	5	10	-	-	-	Silistra
Област Сливен	20	4	4	3	4	5	-	District Sliven
Сливен	20	4	4	3	4	5	-	Sliven
Област Смолян	15	2	4	2	6	1	-	District Smolyan
Смолян	15	2	4	2	6	1	-	Smolyan
Област София (столица)	49	7	8	19	12	3	-	District Sofia - capital
София	49	7	8	19	12	3	-	Sofia - capital
Област София	35	9	14	12	-	-	-	District Sofia
Ботевград	15	3	7	5	-	-	-	Botevgrad
Самоков	15	3	5	7	-	-	-	Samokov
Своге	5	3	2	-	-	-	-	Svoге
Област Стара Загора	45	4	8	11	16	6	-	District Stara Zagora
Казанлък	15	3	2	6	4	-	-	Kazanluk
Стара Загора	30	1	6	5	12	6	-	Stara Zagora
Област Търговище	51	18	10	21	2	-	-	District Targovishte
Търговище	20	7	3	8	2	-	-	Targovishte
Попово	16	6	2	8	-	-	-	Popovo
Омуртаг	15	5	5	5	-	-	-	Omurtag
Област Хасково	19	4	3	4	8	-	-	District Haskovo
Хасково	19	4	3	4	8	-	-	Haskovo
Област Шумен	15	4	1	8	2	-	-	District Shumen
Шумен	15	4	1	8	2	-	-	Shumen
Област Ямбол	15	6	3	6	-	-	-	District Yambol
Ямбол	15	6	3	6	-	-	-	Yambol

VI. РАЗХОДИ

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

В обхвата на наблюдението са включени стопанските субекти (фирми, организации, министерства, общински администрации и др.), които са изразходвали средства за опазване и възстановяване на околната среда през съответната година.

Използваната методика за събиране на информация относно разходите за придобиване и поддържане на дълготрайните материални активи с екологично предназначение е в съответствие със Закона за счетоводството и Националния сметкоплан.

Разходите за опазване и възстановяване на околната среда са измерени по текущи цени на годината. В тях се включват:

- Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение;
- Разходи за поддържане и експлоатация на ДМА - ЕП;
- Разходи за извършване на мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда;
- Разходи за административна дейност, вкл. изплатени суми за работни заплати, социални осигуровки и надбавки на персонала, зает в административни дейности, свързани с опазване на околната среда. Тук са включени данни и за Министерството на околната среда и водите, Изпълнителната агенция по околна среда, районните инспекции за околната среда и други.

Разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи включват:

- Инвестираните средства за изграждане на обекти, модернизиране и разширяване на съществуващите ДМА - ЕП, както и тези за лицензи, ноу-хау, патенти и други.
- Разходите за придобиване на апаратура за мониторинг и контрол. Не се включват разходите за дейностите по охрана на труда (за придобиване на съоръжения, предназначени за опазване на чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрациите в работните помещения).

VI. EXPENDITURE

METHODOLOGICAL NOTES

The survey covers economic subjects (companies, organizations, ministries, municipal administrations and others) which have made expenditure on protection and restoration of the environment in the reference year.

The methods used for collecting information about expenditure on acquisition and maintenance of tangible fixed assets with ecological use are in accordance with the Law on Accountancy and the National Accounting Scheme.

The expenditure on protection and restoration of the environment is measured at current prices of the corresponding year. It includes:

- Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use.
- Expenditure on maintenance and exploitation of tangible fixed assets with ecological use.
- Expenditure on implementation of measures on protection and restoration of the environment.
- Expenditure on administrative activity including sums paid out for wages and salaries, social insurance, and bonuses paid to the personnel occupied with administrative activities related to environmental protection. Data about the Ministry of the Environment and Water, Executive Environmental Agency, regional environmental inspections and others are included too.

The expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets includes:

- Funds invested for construction of facilities; modernization and expansion of the existing tangible fixed assets with ecological use, as well as these invested for licenses, know-how, patents and others.
- Expenditure on acquisition of monitoring and control equipment. Expenditure on activities related to labour protection (acquisition of installations designed for preserving air purity, and reducing noise and vibration in the working premises) is excluded.

Разходите за придобиване на ДМА - ЕП са част от общите разходи за придобиване на дълготрайни материални активи в страната.

Разходите за поддържане на дълготрайните материални активи с екологично предназначение и извършване на мероприятия за опазването и възстановяването на околната среда включват:

- Разходите за експлоатация и поддържане на ДМА - ЕП;
- Разходите за провеждане на мероприятия, несвързани с използване на ДМА - ЕП: рекултивация, химическа мелиорация, биологическа и интегрирана растителна защита, залесителни и озеленителни мероприятия, опазване на ландшафта, вкл. защитени територии и обекти;
- Разходите за експлоатация и поддържане на апаратурата за мониторинг и контрол.

Разходите се разпределят по икономически елементи като в съответствие с международните изисквания от 2005 г. не се включват разходите за амортизация, които не се отчитат като разход за околната среда.

В разходите за околната среда не се включват изплатените суми от глоби и наложени санкции за нарушения на закони и подзаконовни актове във връзка с опазването и възстановяването на околната среда.

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

Разходи за опазване и възстановяване на околната среда

Необходимостта от опазване на околната среда от замърсяване изисква допълнителни разходи. Ефективното използване на тези средства в областта на екологията е основен показател за мерките, които обществото и държавата предприемат, за да се намали отрицателното въздействие на социално-икономическите процеси върху околната среда.

През 2009 г. за опазване и възстановяване на околната среда са изразходвани 1 280 563 хил. лева. Делът на разходите за околната среда през 2009 година е 1.9% от БВП.

The expenditure on acquisition of tangible fixed assets with ecological use is a part of the total expenditure on acquisition of tangible fixed assets in the country.

The expenditure on maintenance of tangible fixed assets with ecological use and that directed on implementation of undertakings for protection and restoration of the environment include:

- Expenditure on exploitation and maintenance of tangible fixed assets with ecological use.
- Expenditure on activities not associated with the use of tangible fixed assets with ecological use such as recultivation, chemical amelioration, biological and integrated plant protection, afforestation and planting, preserving the landscape (incl. protected natural scenery).
- Expenditure on exploitation and maintenance of monitoring and control equipment.

Additionally, expenditure is classified by economic elements (according to the international requirements since 2005 it does not include expenditure on depreciation which is not considered environmental expenditure).

The expenditure on protection and restoration of the environment does not include amounts paid out for environmental fines and sanctions imposed for infringement of laws and normative acts related to environmental protection and restoration.

COMMENTS TO THE DATA

Expenditure on protection and restoration of the environment

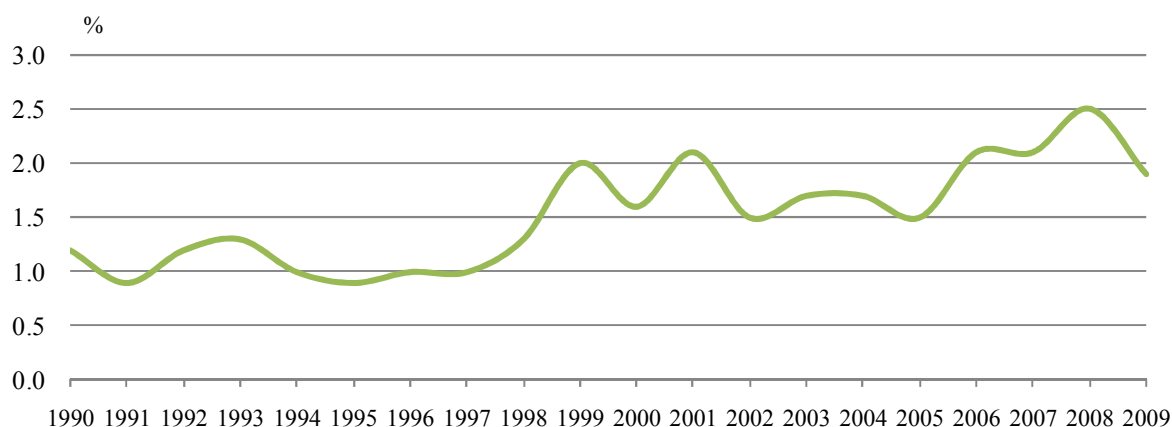
The necessity of protecting the environment from contamination requires additional expenditure. The effective use of these financial funds in the field of environment is a key indicator about the measures which society and the state take to reduce the negative impact of socio-economic processes on the environment.

In 2009 1 280 563 thousand Levs were spent on protection and restoration of the environment. The share of environmental expenditure in GDP in 2009 amounts to 1.9%.

Разходи за опазване и възстановяване на околната среда
Expenditure on protection and restoration of the environment

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Общо - млн. лв.	659	639	1039	1197	1700	1281	Total - million Levs
За придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи - млн. лв.	325	320	609	633	836	545	On acquisition of tangible and intangible fixed assets- million Levs
За поддържане на дълготрайни материални активи - млн. лв.	334	319	430	564	865	735	On maintenance of tangible fixed assets - million Levs
Дял на разходите от БВП - %	1.7	1.4	2.0	2.0	2.5	1.9	Share of environmental expenditure in GDP - %

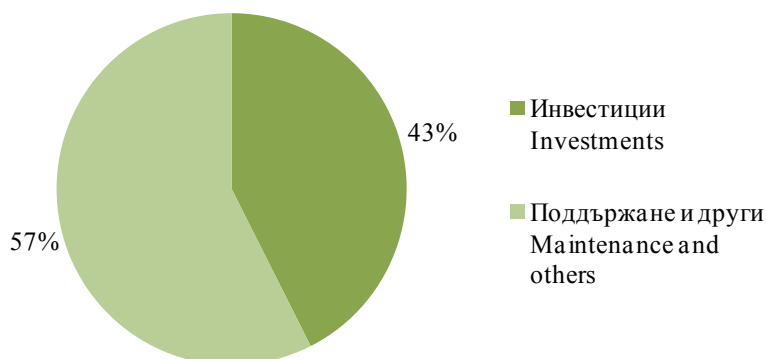
Фиг. 6.1. Дял на екоразходите от БВП
Figure 6.1. Share of environmental expenditure of GDP

Разходите за околната среда включват два компонента: разходи за поддържане и разходи за придобиване на дълготрайни материални активи. През 2009 г. в структурата на разходите текущите разходи имат преобладаващ дял - 57%, докато инвестициите са намалели от 50 на 43% спрямо предходната година.

Environmental expenditure includes two components: expenditure on maintenance, and expenditure on acquisition of tangible fixed assets. In 2009 the current expenditure has dominant share - 57%, while investments decreased from 50 to 43% over the previous year.

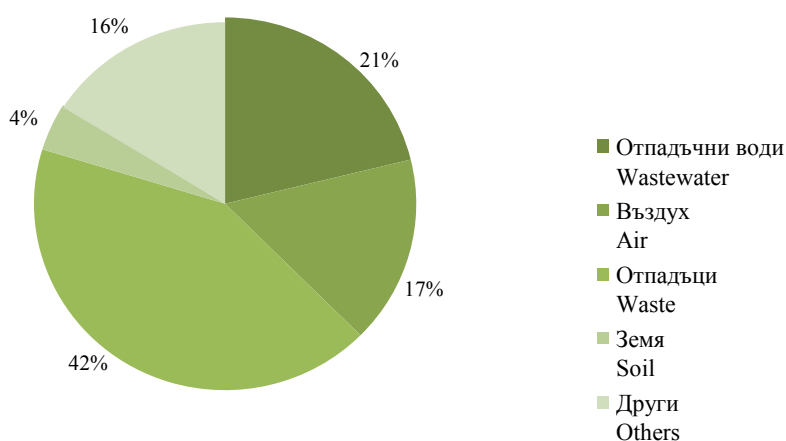
Фиг. 6.2. Структура на разходите за околна среда през 2009 година
Figure 6.2. Structure of environmental expenditure in 2009

За 2009 г. общите разходи за опазване и възстановяване на околната среда са разпределени по съответните направления: с най-голям дял са разходите за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците - 42% (34% за 2008 г.), за пречистване на отпадъчните води - 21% (29% за 2008 г.), за опазване на чистотата на въздуха - 16% (24% за 2008 г.), и за опазване на почвата и подпочвените води - 4%. Със значително по-малък дял са разходите за защита от шума, опазване на биологичното разнообразие, защитените територии и обекти и други. Разходите за научноизследователска дейност за 2009 г. са почти два пъти по-малко в сравнение с 2008 година - 2 852 хил. лева.

For 2009 the total expenditure on protection and restoration of the environment are allocated in the following areas: the largest is the share of expenditure on recovery and disposal of waste – 42% (34% in 2008); wastewater treatment - 21% (29% for 2008); preserving air quality - 16% (24% in 2008), and protection of soil and groundwater - 4%. Significantly lower is the share of the expenditure for noise protection, biodiversity conservation, protected areas and sites, and others. Expenditure on scientific and research activity in 2009 is almost two times less compared to 2008 (2 852 thousand).

Фиг. 6.3. Структура на разходите за опазване и възстановяване на околната среда по направления през 2009 година
Figure 6.3. Structure of expenditure on protection and restoration of the environment by ecological use in 2009

Стопанските субекти се задължават да извършват определени разходи, свързани с опазването на околната среда в съответствие с различни нормативни документи. Направените инвестиции през 2009 г. се разпределят по съответните източници на финансиране, както следва: като основен източник на финансиране за околната среда са собствените средства на предприятията - 42%, средствата, постъпили чрез специализираните национални фондове - Управление на дейностите по опазване на околната среда, Доверителен екофонд и други източници през годината, са 144 234 хил. лв., или 24% от общите инвестиции.

Целевите средства за околната среда, получени от държавата посредством субсидии, са 48 016 хил. лева. От републиканския бюджет и общините през годината са постъпили 90 886 хил. лева.

Текущите разходи, свързани с околната среда, също се разпределят по източници на финансиране. Собствените средства на предприятията са основен източник на финансиране - 64%. Стойността на средствата, постъпили от другите източници на финансиране, е 265 462 хил. лева.

През 2009 г. с най-голям дял в икономиката са извършените екоразходи в индустрията - 59%. От общите разходи в тази сфера енергетиката, преработващата промишленост, както и специализираните производители на екоуслуги, са с дялове съответно 39, 32 и 26%. Повечето от средствата са ориентирани преди всичко за опазване на въздуха, следвани от тези за водните ресурси и отпадъците.

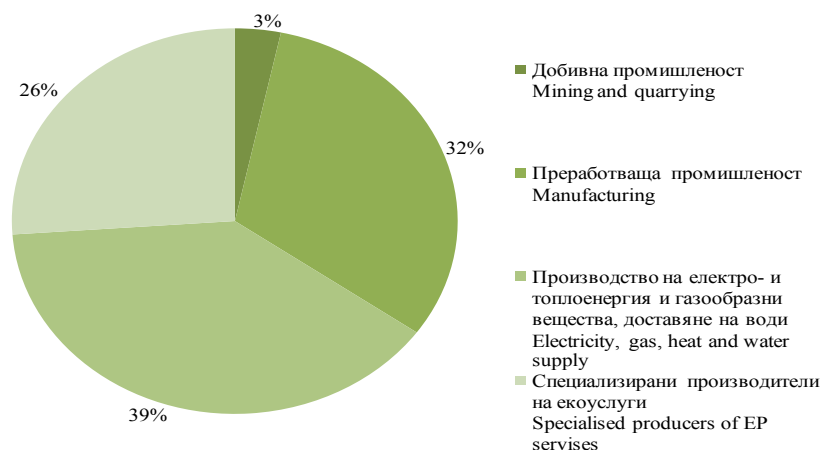
In accordance with various normative documents the economic entities are obliged to undertake certain expenditures relating to environmental protection. The investments made in 2009 are allocated by relevant sources of financing as follows: own funds of enterprises and municipalities are the major financial source 42%; financial resources received during the year from specialized national funds such as 'Management of the environment protection activities', 'Entrusted eco-fund' and other sources are in the amount of 144 234 thousand Levs or 24% of the total investments.

The funds received from the state in kind of subsidies purposefully intended for the environment were 48 016 thousand Levs. During the year 90 886 thousand Levs were received from the Republican Budget and municipalities.

The current expenditure related to the environment is also allocated by sources of financing. Own funds of enterprises are a major source of funding - 64%. The value of funds received from other sources of financing is 265 462 thousand Levs.

In 2009, in the field of economy prevailing is the share of the environmental expenditure in the industry - 59%. In the total expenditure in this area the shares of energy, manufacturing, and specialized producers are respectively 39%, 32% and 26%. Most of funds were directed primarily on preserving air quality, followed by funds allocated on water resources and waste.

Фиг. 6.4. Структура на разходите за опазване и възстановяване на околната среда в индустрията през 2009 година
Figure 6.4. Structure of expenditure on protection and restoration of environment in industry in 2009

В сектор „Селско, горско и рибно стопанство” са изразходвани 15 927 хил. лв. и средствата са предназначени основно за опазване на земята, горските ресурси и за извършване на ловно- и рибно стопански мероприятия.

В сектор „Други дейности” общите разходи са 481 463 хил. лв., като от тях за „Държавно управление” са изразходвани 437 571 хил. лева.

Съгласно Регламент № 58/97 на ЕС за структурната бизнес статистика (SBS) разходите за съоръженията за околната среда се разделят на два вида - специализирани (end-of-pipe) и интегрирани технологии (integrated technologies).

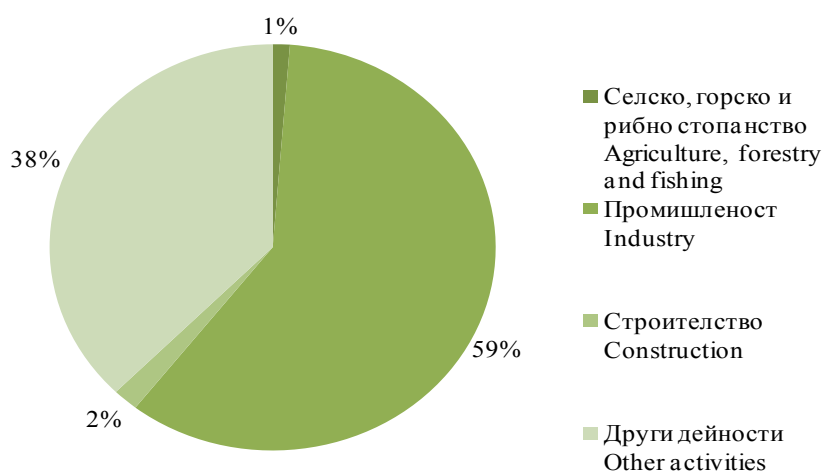
15 927 thousand Levs were spent in ‘Agriculture, forestry and fishing’ sector and the funds were intended primarily for preserving soil, forest resources, and accomplishment of hunting and fishery undertakings.

Total expenditure in 'Other activities' sector is evaluated to 481 463 thousand Levs, of which 437 571 thousand Levs was spent for 'Government'.

Under Council Regulation (EC, Euratom) No 58/97 concerning structural business statistics (SBS), the expenditure on environmental equipment was split up in two kinds: end-of-pipe, and integrated technologies.

Фиг. 6.5. Структура на разходите за опазване и възстановяване на околната среда по икономически дейности през 2009 година

Figure 6.5. Structure of expenditure on protection and restoration of environment by economic activity in 2009

За 2009 г. разходите за опазване на околната среда на човек от населението са 169 лева. От друга страна, за същия период за здравеопазване са изразходвани 347 лв., за образование - 374 лв., и за отбрана - 396 лева. Същевременно общо разходите на лице от домакинство за годината са 3 335 лв., като от тях за храна са изразходвани 1 216 лева.

The environment protection expenditure per capita in 2009 amounts to 169 Levs. On the other hand, for the same period 347 Levs per capita are spent on health care, 374 Levs - on education, and 396 Levs - on defence. At the same time the total household expenditure per capita for the same year is 3 335 Levs, of which 1 216 Levs are spent on food.

Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение

Стойността на разходите за придобиване на ДМА - ЕП през 2009 г. е 545 291 хил. лева.

С най-голям дял са инвестициите за пречистване на отпадъчните води - 32% (46% за 2008 г.), като част от средствата са предназначени за изграждане и модернизиране на производствени и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води.

Делът на разходите за опазване на въздуха е 23% (24% за 2008 г.). Средствата са предназначени за закупуване и изграждане на пречиствателни съоръжения и оборудване за улавяне и обезвреждане на вредни вещества.

Средствата, отпуснати за строителство на съоръжения и депа (сметища), за обезвреждане, преработка и съхранение на отпадъците са, около 22% както и през предходната 2008 година.

Инвестициите за обратното водоснабдяване, за земята, за горите, за опазването на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти и за шума и други са със значително по-малък дял.

Усвоените средства за закупуване на апаратура за мониторинг и контрол са 74 683 хил. лева. Част от средствата за придобиване са предоставени от Министерството на околната среда и водите.

Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use

The expenditure on acquisition of tangible fixed assets with ecological use in 2009 amounted to 545 291 thousand Levs.

The largest share in the investments is that of wastewater treatment – 32% (46% in 2008), as a part of the funds was intended for construction and modernization of industrial and urban wastewater treatment plants.

Share of expenditure for preserving air is 23% (24% in 2008). The funds are intended for purchase and construction of wastewater treatment facilities and equipment to capture and disposal of harmful substances.

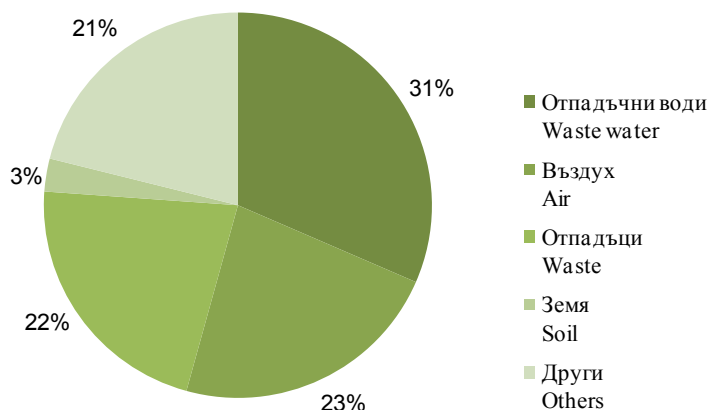
The funds granted for building up of facilities and landfill sites for disposal, treatment and storage of waste is about 22% as in previous 2008.

The investments on circulating water supply, soil, forests, preserving biodiversity, protected natural scenery and noise protection have significantly smaller share.

74 683 thousand Levs were allocated on acquisition of monitoring and control equipment. As a rule, part of the funds on acquisition was granted by the Ministry of the Environment and Water.

Фиг. 6.6. Структура на разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение през 2009 година

Figure 6.6. Structure of expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use in 2009

Разходи за поддържане на дълготрайни материални активи и за извършени мероприятия за опазване на околната среда

Изразходваните средства през 2009 г., предназначени за поддържане и експлоатация на дълготрайните материални активи и извършване на мероприятия, свързани с опазването на околната среда, са 735 272 хил. лева. От тях за обработка и съхранение на отпадъците са използвани 57%, които са предназначени за събиране и транспортиране на отпадъците и поддържане на депата.

За пречистване на отпадъчните води са изразходвани 13% от общите разходи за поддържане. Основната част от тях са предназначени за поддържане на производствените и селищните пречиствателни станции. Делът на съоръженията за въздуха е 12%, а за опазване на земята са изразходвани както и предходната година около 5% от общите разходи за поддържане. Основно те са били предназначени за рекултивация на нарушените терени, за пречистване на замърсени земи, противоерозионни мероприятия, биологическа и интегрирана растителна защита и други.

Изплатените глоби и санкции през 2009 г., свързани с нарушаване и неспазване на законите и подзаконовите актове за опазването на околната среда, са в размер на 50 875 хил. лева. От тях, на първо място, са изплатените суми за отпадъчните води - 67%. Изплатените глоби и санкции за околната среда не се класифицират като разход за околната среда, но като финансови средства се включват в разходите за околната среда.

Разходите за околната среда са измерител на цената на усилията, които обществото полага за опазване на околната среда. Сравнението с останалите страни от ЕС сочи, че България е на едно от първите места.

Така например отнесени към БВП, разходите на България в сектора на индустрията за последните години превишават значително средното ниво за ЕС (данни на Евростат). За 2006 са най-високите в ЕС.

Expenditure on maintenance of tangible fixed assets with ecological use and activities on environment protection

Funds directed to maintenance and exploitation of tangible fixed assets with ecological use and activities related to protection of the environment in 2009 amounts to 735 272 thousand Levs. 57% percent of them were allocated for waste collecting and transportation, and landfill sites' maintenance.

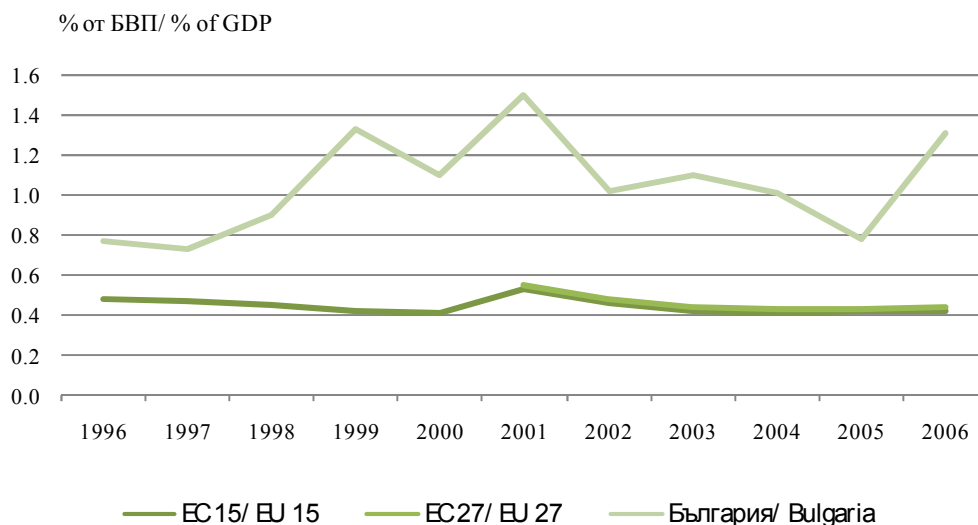
The expenditure spent on wastewater treatment constitutes 13% of total expenditure on maintenance. The main part of it is allocated on maintenance of industrial and urban wastewater treatment plants. The share of facilities on air preserving was 12%; similarly to the previous year about 5% of the total expenditure on maintenance is spent on soil protection. Mainly it was allocated on recovery of damaged areas, purification of contaminated soils, antierosion undertakings, biological and integrated plant protection and others.

In 2009 paid out fines and sanctions for infringement of laws and normative acts relating to environmental protection were in the amount of 50 875 thousand Levs. Among them the first place is taken by the amounts paid out for wastewater - 67%. The paid out fines and sanctions related to the environment are not classified as environmental protection expenditure but as financial funds they are included in the environmental expenditure.

Environmental expenditures are a measure of the cost of efforts that society is making to environmental protection. A comparison with other EU countries shows that Bulgaria is on the one of the first places.

For example, relative to GDP, the expenditures of Bulgaria in the industry in recent years considerably exceeds the EU average level (Eurostat' data). For 2006 they are the highest in the EU.

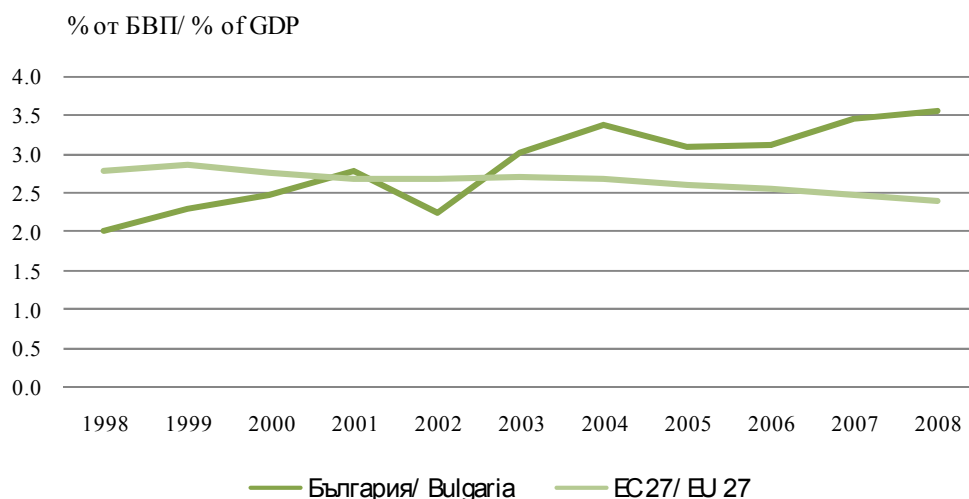
Фиг. 6.7. Разходи за околната среда в индустрията като % от БВП
Figure 6.7. Environmental expenditure in industry - % of GDP

По отношение на данъците и таксите за околната среда (включват енергийни, транспортни и такси върху замърсяването) се възпроизвежда същата тенденция като при разходите за околната среда.

With respect to environmental taxes (including energy, transport and pollution taxes) the same trend is revealed as at the environmental expenditure.

Фиг. 6.8. Данъци и такси за околната среда като % от БВП
Figure 6.8. Environmental taxes - % of GDP

През 2008 г. България по размер на данъци и такси отнесени към БВП е на второ място в ЕС след Дания. Тенденцията в България е към нарастване, обратно на тази в ЕС (данни на Евростат).

In 2008 Bulgaria takes the second place in the EU after Denmark with regard to the amount of taxes relative to GDP. The trend in Bulgaria is to increase on the contrary to that in the EU (Eurostat's data).

1. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда
Expenditure on protection and restoration of the environment

(Млн. левове)
(Million Levs)

	2002	2003	2004 ²	2005 ^{1,2}	2006 ²	2007 ²	2008 ²	2009	
Разходи за опазване и възстановяване на околната среда Expenditure on protection and restoration of the environment									
Общо	473.5	569.8	658.9	639.3	1038.5	1197.4	1700.3	1280.6	Total
в това число:									of which:
За отпадъчните води	123.3	178.0	199.4	182.2	225.3	333.7	489.8	270.9	Wastewater
За въздуха	80.6	129.8	161.2	153.9	413.5	254.3	407.1	209.6	Air
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	19.4	18.3	27.7	34.4	46.5	52.9	58.3	53.6	Protection and remediation of soil, underground and surface water
За горите	7.5	10.3	10.9	8.4	6.1	7.1	8.4	7.8	Forests
За отпадъците	113.0	114.3	125.7	163.5	244.6	405.1	580.9	541.0	Waste
За апаратура за мониторинг и контрол	57.1	48.5	44.8	27.5	20.2	27.1	18.7	85.4	Monitoring and control equipment

Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение
Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use

Общо	220.6	274.2	324.7	320.4	608.7	633.0	835.8	545.3	Total
в това число:									of which:
За отпадъчните води	55.5	97.3	111.2	104.7	140.4	229.0	384.3	172.0	Wastewater
За въздуха	44.6	73.4	102.5	122.0	367.0	217.2	199.7	123.8	Air
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	1.8	2.1	5.1	4.7	5.7	6.9	13.1	15.2	Protection and remediation of soil, underground and surface water
За горите	0.2	1.0	0.3	0.1	0.4	0.1	0.4	1.3	Forests
За отпадъците	43.3	38.5	42.0	51.0	62.1	115.5	180.4	119.3	Waste
За апаратура за мониторинг и контрол	52.9	30.4	17.8	17.4	10.6	17.3	8.6	74.7	Monitoring and control equipment

Разходи за поддържане и експлоатация на дълготрайните материални активи с екологично предназначение и извършване на мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда

Expenditure on maintenance and exploitation of tangible fixed assets and on protection and restoration of the environment

Общо	252.9	295.6	334	319	430	564	865	735	Total
в това число:									of which:
За отпадъчните води	67.7	80.7	88.1	77.5	84.9	104.7	105.5	98.9	Wastewater
За въздуха	36.0	56.4	58.7	31.9	46.5	37.1	207.4	85.7	Air
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	17.6	16.3	22.6	29.7	40.8	46.0	45.3	38.4	Protection and remediation of soil, underground and surface water
За горите	7.4	9.3	10.7	8.3	5.8	7.1	8.0	6.4	Forests
За отпадъците	69.7	75.8	83.7	112.6	182.4	289.6	400.6	421.7	Waste
За апаратура за мониторинг и контрол	4.2	18.1	26.9	10.1	9.6	9.9	10.1	10.7	Monitoring and control equipment

¹ От 2005 г. разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

² Ревизирани данни.

Since 2005 expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

² Revised data.

2. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по направления (2002 - 2005 година)
Expenditure on protection and restoration of the environment by use (2002 - 2005)

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	2002	2003	2004 ²	2005 ^{1,2}	Use
Общо	473533	569750	658923	639320	Total
За отпадъчните води	123266	177975	199364	182198	Wastewater
в това число:					of which:
Производствени пречиствателни станции	36959	52137	76961	48629	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	35357	38063	43557	44899	Urban wastewater treatment plants
За оборотно водоснабдяване	53835	48654	41898	41497	Circulating water supply
За въздуха	80608	129819	161181	153914	Air
в т.ч. пречиствателни съоръжения	73312	115873	154466	149168	of which: purifying equipment
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	19390	18331	27695	34388	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За горите	7502	10268	10927	8415	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	389	309	630	3652	Protection of biodiversity and natural scenery
За ловно- и рибно стопански мероприятия	1191	1359	1772	1614	Hunting and fishing projects
За отпадъците	112957	114320	125701	163531	Waste
За шума	426	54	232	258	Noise
За научноизследователска дейност	4867	9555	30119	8130	Scientific and research activity
Просветна, образователна и друга подобна дейност	291	694	1092	787	Educational and other activity
За административна дейност	11756	9927	13536	13479	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	57055	48485	44776	27457	Monitoring and control equipment

¹ От 2005 г. разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

² Ревизирани данни.

¹ Since 2005 expenditure on depreciation is not included in the environmental expenditure.

² Revised data.

3. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по направления (2006 - 2009 година)^{1, 2}
Expenditure on protection and restoration of the environment by use (2006 - 2009)^{1, 2}

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	2006 ³	2007 ³	2008 ³	2009	Use
Общо	1038544	1197422	1700329	1280563	Total
За отпадъчните води	225273	333654	489831	270881	Wastewater
Специализирани съоръжения	218952	330455	482568	263895	End-of-pipe technology
в това число:					of which:
Производствени пречиствателни станции	79625	102119	124392	80164	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	59535	60367	208247	76960	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	6321	3199	7263	6986	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	60068	88085	91854	86826	Circulating water supply
За въздуха	413478	254277	407109	209557	Air
Специализирани съоръжения	373506	174304	379420	189802	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	39972	79973	27689	19755	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	46468	52913	58337	53573	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	46226	52478	58337	53454	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	242	435	.	119	Integrated technology
За горите	6126	7141	8429	7758	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	1961	1836	3547	1105	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	1891	1727	3255	1105	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	70	109	292	.	Integrated technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	1564	2189	2735	2642	Hunting and fishing projects
За отпадъците	244567	405146	580949	540974	Waste
Специализирани съоръжения	242631	404149	564374	540091	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	1936	997	16575	883	Integrated technology
За шума	50	26	155	45	Noise
Специализирани съоръжения	19	23	148	36	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	31	3	7	9	Integrated technology
За научноизследователска дейност	3559	8020	4601	2852	Scientific and research activity
Просветна, образователна и друга подобна дейност	332	379	265	111	Educational and other activity
За административна дейност	14915	16620	33837	18661	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	20183	27136	18680	85422	Monitoring and control equipment
Оценка на въздействието върху околната среда	-	-	-	156	Environmental impact assessment

¹ Разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

² От 2006 г. разходите за околната среда по основните направления се разпределят допълнително на специализирани съоръжения и интегрирани технологии.

³ Ревизирани данни.

¹ Expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

² Since 2006 environmental expenditure by use is additionally classified on end-of-pipe and integrated technology.

³ Revised data.

4. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда през 2009 година¹

Expenditure on protection and restoration of the environment in 2009¹

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо Total	Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets	Разходи за поддържане на ДМА и за извършване на екологични мероприятия Expenditure for maintenance and exploitation of tangible fixed assets	Use
Общо	1280563	545291	735272	Total
За отпадъчните води	270881	172025	98856	Wastewater
Специализирани съоръжения	263895	166951	96944	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	80164	15372	64792	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	76960	49916	27044	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	6986	5074	1912	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	86826	34860	51966	Circulating water supply
За въздуха	209557	123816	85741	Air
Специализирани съоръжения	189802	120131	69671	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	19755	3685	16070	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	53573	15158	38415	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	53454	15056	38398	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	119	102	17	Integrated technology
За горите	7758	1341	6417	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	1105	565	540	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	1105	565	540	End-of-pipe technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	2642	681	1961	Hunting and fishing projects
За отпадъците	540974	119307	421667	Waste
Специализирани съоръжения	540091	118485	421606	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	883	822	61	Integrated technology
За шума	45	22	23	Noise
Специализирани съоръжения	36	16	20	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	9	6	3	Integrated technology
За научноизследователска дейност	2852	2833	19	Scientific and research activity
Просветна, образователна и друга подобна дейност	111	.	111	Educational and other activity
За административна дейност	18661	.	18661	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	85422	74683	10739	Monitoring and control equipment
Оценка на въздействието върху околната среда	156	.	156	Environmental impact assessment

¹ Разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

¹ Expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

5. Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение през 2009 година

Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use in 2009

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо Total	За дълготрайни материални активи For tangible fixed assets	За дълготрайни нематериални активи For intangible fixed assets	Use
Общо	545291	542458	2833	Total
За отпадъчните води	172025	172025	-	Wastewater
Специализирани съоръжения	166951	166951	-	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	15372	15372	-	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	49916	49916	-	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	5074	5074	-	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	34860	34860	-	Circulating water supply
За въздуха	123816	123816	-	Air
Специализирани съоръжения	120131	120131	-	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	3685	3685	-	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	15158	15158	-	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	15056	15056	-	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	102	102	-	Integrated technology
За горите	1341	1341	-	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	565	565	-	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	565	565	-	End-of-pipe technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	681	681	-	Hunting and fishing projects
За отпадъците	119307	119307	-	Waste
Специализирани съоръжения	118485	118485	-	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	822	822	-	Integrated technology
За шума	22	22	-	Noise
Специализирани съоръжения	16	16	-	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	6	6	-	Integrated technology
За научноизследователска дейност	2833	-	2833	Scientific and research activity
За апаратура за мониторинг и контрол	74683	74683	-	Monitoring and control equipment

6. Разходи за поддържане на дълготрайни материални активи с екологично предназначение и извършени мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда през 2009 година¹
Expenditure on maintenance of tangible fixed assets with ecological use and activities on protection and restoration of the environment in 2009¹

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо Total	По икономически елементи By economic elements				Use
		материали Materials	външни услуги External service	работна заплата, социални осигуровки Wages and salaries, social insurance	други Others	
Общо	735272	215866	315752	147410	56244	Total
За отпадъчните води	98856	49862	16238	25776	6980	Wastewater
Специализирани съоръжения	96944	49626	15442	24899	6977	End-of-pipe technology
в това число:						of which:
Производствени пречиствателни станции	64792	38761	11471	11780	2780	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	27044	10091	2932	10118	3903	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	1912	236	796	877	3	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	51966	33691	12005	5409	861	Circulating water supply
За въздуха	85741	56351	10609	14626	4155	Air
Специализирани съоръжения	69671	47960	8694	11392	1625	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	16070	8391	1915	3234	2530	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	38415	7310	22828	3441	4836	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	38398	7294	22828	3440	4836	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	17	16	.	1	.	Integrated technology
За горите	6417	750	2452	2562	653	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	540	194	36	301	9	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	540	194	36	301	9	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	1961	1042	371	473	75	Hunting and fishing projects
За отпадъците	421667	64548	244641	76272	36206	Waste
Специализирани съоръжения	421606	64545	244621	76234	36206	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	61	3	20	38	.	Integrated technology
За шума	23	11	9	3	.	Noise
Специализирани съоръжения	20	11	6	3	.	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	3	.	3	.	.	Integrated technology
За научноизследователска дейност	19	1	12	4	2	Scientific and research activity
Просветна, образователна и друга подобна дейност	111	7	103	.	1	Educational and other activity

За административна дейност	18661	1481	3322	12424	1434	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	10739	618	3026	6066	1029	Monitoring and control equipment
Оценка на въздействието върху околната среда	156	.	100	53	3	Environmental impact assessment

---

¹ Разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

---

¹ Expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

7. Източници на средства за финансиране на разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение през 2009 година
Sources of financing of expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use by source in 2009

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо Total	Собствени средства Own funds	Средства от Републиканския бюджет Republican budget's funds	Средства от общините Municipal funds	Целеви средства за ОС, получени от държавата (субсидии) Special financial funds from the State budget	Национални фондове National funds			Заемни средства от източници в страната Loans from residents	Средства от чуждестранни източници Non-residents		Use
						Предприятие за управление на дейностите по опазване на ОС Enterprise for management of the environment protection activities	Доверителен Trust	Други Others		безвъзмездни помощи Financial assistance	заемни средства Loans	
Общо	545291	262155	22344	68542	48016	69034	.	8241	11376	43922	11661	Total
За отпадъчните води	172025	26331	15349	25383	36504	39883	.	3168	5229	20178	.	Wastewater
Специализирани съоръжения	166951	26233	15349	25232	36504	39883	.	3168	404	20178	.	End-of-pipe technology
в това число:												of which:
Производствени пречиствателни станции	15372	14999	11	.	.	.	.	.	362	.	.	Industrial waste water treatment plants
Селищни пречиствателни станции	49916	686	15338	9777	10874	1833	.	3095	42	8271	.	Urban waste water treatment plants
Интегрирани технологии	5074	98	.	151	.	.	.	.	4825	.	.	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	34860	17402	1836	.	9	15426	.	.	187	.	.	Circulating water supply
За въздуха	123816	107715	.	607	.	235	.	353	2454	791	11661	Air
Специализирани съоръжения	120131	104030	.	607	.	235	.	353	2454	791	11661	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	3685	3685	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Integrated technology

За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	15158	661	.	8695	2985	2751	.	66	.	.	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	15056	559	.	8695	2985	2751	.	66	.	.	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	102	102	.	.	.	.	.	.	.	.	Integrated technology
За горите	1341	314	798	80	.	.	.	149	.	.	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	565	110	59	41	69	286	.	.	.	.	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	565	110	59	41	69	286	.	.	.	.	End-of-pipe technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	681	41	640	.	.	.	.	.	.	.	Hunting and fishing projects
За отпадъците	119307	34651	2422	33160	7933	10453	.	4505	3486	22697	Waste
Специализирани съоръжения	118485	33872	2422	33160	7933	10453	.	4505	3443	22697	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	822	779	.	.	.	.	.	.	43	.	Integrated technology
За шума	22	22	.	.	.	.	.	.	.	.	Noise
Специализирани съоръжения	16	16	.	.	.	.	.	.	.	.	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	6	6	.	.	.	.	.	.	.	.	Integrated technology
За научноизследователска дейност	2833	1694	149	336	516	.	.	.	.	138	Scientific and research activity
За апаратура за мониторинг и контрол	74683	73214	1091	240	.	.	.	.	20	118	Monitoring and control equipment

8. Източници на средства за финансиране на разходите за поддържане на дълготрайни материални активи с екологично предназначение и извършени мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда през 2009 година¹
Sources of financing expenditure on maintenance of tangible fixed assets with ecological use and activities on protection and restoration of the environment by source in 2009¹

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо Total	Собствени средства Own funds	Средства от републиканския бюджет Republican budget's funds	Средства от общините Municipal funds	Целеви средства за ОС, получени от държавата (субсидии) Special financial funds from the State budget	Национални фондове National funds			Заемни средства от източници в страната Loans from residents	Средства от чуждестранни източници Non-residents		Use
						Предприятие за управление на дейностите по опазване на ОС Enterprise for management of the environmental protection activities	Доверителен Trust	други Others		безвъзмездни помощи Financial assistance	заемни средства Loans	
Общо	735272	469810	18329	215860	22025	6996	.	1833	312	107	.	Total
За отпадъчните води	98856	95901	6	1516	185	1164	.	.	.	84	.	Wastewater
Специализирани съоръжения	96944	93989	6	1516	185	1164	.	.	.	84	.	End-of-pipe technology
в това число:												of which:
Производствени пречиствателни станции	64792	64617	6	40	129	.	.	.	.	.	.	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	27044	25056	.	952	5	947	.	.	.	84	.	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	1912	1912	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	51966	51966	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Circulating water supply
За въздуха	85741	85624	.	117	.	.	.	.	.	.	.	Air
Специализирани съоръжения	69671	69554	.	117	.	.	.	.	.	.	.	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	16070	16070	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	38415	10341	1271	7063	17962	875	.	693	210	.	.	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	38398	10324	1271	7063	17962	875	.	693	210	.	.	End-of-pipe technology

Интегрирани технологии	17	17	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Integrated technology
За горите	6417	1154	2965	116	1051	.	.	1082	49	.	.	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	540	30	1	378	.	.	131	.	.	.	.	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	540	30	1	378	.	.	131	.	.	.	.	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	1961	765	568	45	525	.	.	58	.	.	.	Hunting and fishing projects
За отпадъците	421667	209117	2178	205832	1719	.	2745	.	53	23	.	Waste
Специализирани съоръжения	421606	209077	2178	205832	1719	.	2745	.	32	23	.	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	61	40	.	.	.	.	.	.	21	.	.	Integrated technology
За шума	23	23	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Noise
Специализирани съоръжения	20	20	.	.	.	.	.	.	.	.	.	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	3	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Integrated technology
За научноизследователска дейност	19	19	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Scientific and research activity
Просветна, образователна и друга подобна дейност	111	24	.	6	.	.	81	.	.	.	.	Educational and other activity
За административна дейност	18661	6765	9083	539	274	.	2000	.	.	.	.	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	10739	7988	2202	240	309	.	.	.	.	.	.	Monitoring and control equipment
Оценка на въздействието върху околната среда	156	93	55	8	.	.	.	.	.	.	.	Environmental impact assessment

¹ Разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

¹ Expenditure on depreciation is not included in expenditure on environment.

9. Екологични глоби и санкции през 2009 година
Fines and sanctions referring to the environment in 2009

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Изплатени екологични глоби и санкции (чл. 69 - 70 от ЗООС) Fines and sanctions paid off (art. 69 - 70)	Изплатени други екологични глоби и санкции Other fines and sanctions paid off	Use
Общо	7413	217	Total
За отпадъчните води	593	87	Wastewater
За въздуха	6680	93	Air
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	4	9	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За отпадъците	63	5	Waste
За шума	1	.	Noise
Други	72	23	Others

10. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по икономически дейности през 2009 година¹
Expenditure on protection and restoration of the environment by economic activity groupings in 2009¹

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо Total	Селско, горско и рибно стопанство Agriculture, forestry and fishing	Промисленост Industry					Строителство Construction	Други дейности Others activities		Use
			общо Total	добивна промиш- леност Mining and quarrying	преработ- ваща промишле- ност Manufacturing	производство и разпределение на електро- и топлоенергия и газообразни вещества, доставяне на води Electricity, gas, steam and air conditioning supply, and water supply	специализирани производители на екоуслуги Specialised producers of EP services		общо Total	в т.ч. държавно управление of which: Public administration	
Общо	1280563	15927	759373	25220	239387	296535	198231	23800	481463	437571	Total
За отпадъчните води	270881	731	127414	14791	67102	41358	4163	151	142585	141369	Wastewater
Специализирани											End-of-pipe
съоръжения	263895	727	120589	14711	62021	39694	4163	151	142428	141218	technology
в това число:											of which:
Производствени											Industrial wastewater
пречиствателни станции	80164	682	78828	14624	59100	1987	3117	6	648	.	treatment plants
Селищни пречиствателни											Urban wastewater
станции	76960	.	27203	2	60	26181	960	145	49612	49311	treatment plants
Интегрирани технологии	6986	4	6825	80	5081	1664	.	.	157	151	Integrated technology
За оборотно											
водоснабдяване	86826	.	84792	178	46378	22918	15318	27	2007	1953	Circulating water supply
За въздуха											
Специализирани											
съоръжения	189802	1	185761	805	64930	119684	342	227	3813	1077	Air
Интегрирани технологии	19755	20	19676	.	16224	3452	.	40	19	.	End-of-pipe technology Integrated technology

За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	53573	4806	21198	7757	6381	126	6934	.	27569	25870	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	53454	4806	21079	7757	6366	22	6934	.	27569	25870	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	119	.	119	.	15	104	.	.	.	.	Integrated technology
За горите	7758	6831	204	.	.	.	204	.	723	350	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	1105	239	402	.	.	.	402	.	464	434	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	1105	239	402	.	.	.	402	.	464	434	End-of-pipe technology
За ловно- и рибно стопанските мероприятия	2642	2447	16	.	16	.	.	.	179	45	Hunting and fishing projects
За отпадъците	540974	82	229557	1576	33287	30335	164359	23240	288095	252988	Waste
Специализирани съоръжения	540091	82	228674	1536	32444	30335	164359	23240	288095	252988	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	883	.	883	40	843	.	.	.	.	.	Integrated technology
За шума	45	.	45	1	36	8	.	.	.	.	Noise
Специализирани съоръжения	36	.	36	1	27	8	.	.	.	.	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	9	.	9	.	9	.	.	.	.	.	Integrated technology
За научноизследователска дейност	2852	.	631	.	14	617	.	.	2221	506	Scientific and research activity
За просветна, образователна и друга подобна дейност	111	.	98	.	8	9	81	.	13	13	Educational and other activity
За административна дейност	18661	770	8289	.	2319	50	5920	98	9504	9276	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	85422	.	81214	87	2650	77969	508	.	4208	3627	Monitoring and control equipment
Оценка на въздействието върху околната среда	156	.	76	25	42	9	.	17	63	63	Environmental impact assessment

¹ Разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

¹ Expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

11. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по статистически зони и статистически райони през 2009 година¹
Expenditure on protection and restoration of the environment by statistical zone and statistical region in 2009¹

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо за страната Total for the country	Северна и Югоизточна България North and South-East Bulgaria				Югозападна и Южна централна България South-West and South Central Bulgaria		Use
		Северо-западен район North-West region	Северен централен район North Central region	Североизточен район North-East region	Юго-източен район South-East region	Югозападен район South-West region	Южен централен район South Central region	
		Общо	1280563	176614	68271	140429	321296	
За отпадъчните води	270881	7761	21305	51843	66004	68164	55804	Wastewater
Специализирани съоръжения	263895	7710	16480	51699	66004	66460	55542	End-of-pipe technology of which:
в това число:								
Производствени пречиствателни станции	80164	1924	2658	13746	26600	29370	5866	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	76960	4785	9431	17416	28490	8281	8557	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	6986	51	4825	144	.	1704	262	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	86826	6123	291	4001	37158	38766	487	Circulating water supply
За въздуха	209557	8009	2858	20131	116544	48071	13944	Air
Специализирани съоръжения	189802	1830	2854	18999	116498	36989	12632	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	19755	6179	4	1132	46	11082	1312	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	53573	4446	1962	4714	13242	17077	12132	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	53454	4444	1962	4597	13242	17077	12132	End-of-pipe technology

Интегрирани технологии	119	2	.	117	.	.	.	Integrated technology
За горите	7758	1352	1046	1249	725	2582	804	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	1105	.	178	59	1	801	66	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	1105	.	178	59	1	801	66	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	2642	56	599	991	485	118	393	Hunting and fishing projects
За отпадъците	540974	69981	38292	54844	83032	207614	87211	Waste
Специализирани съоръжения	540091	69897	38269	54844	83032	207594	86455	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	883	84	23	.	.	20	756	Integrated technology
За шума	45	12	.	12	.	1	20	Noise
Специализирани съоръжения	36	3	.	12	.	1	20	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	9	9	.	.	.	.	.	Integrated technology
За научноизследователска дейност	2852	624	5	109	7	2058	49	Scientific and research activity
Просветна, образователна и друга подобна дейност	111	.	5	7	.	95	4	Educational and other activity
За административна дейност	18661	523	726	1545	2363	10891	2613	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	85422	77717	1001	886	1720	3403	695	Monitoring and control equipment
Оценка на въздействието върху околната среда	156	10	3	38	15	90	.	Environmental impact assessment

¹ Разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

¹ Expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

VII. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Дълготрайните материални активи с екологично предназначение включват:

- съоръжения, инсталации и оборудване, необходими за опазване и възстановяване на околната среда по направления (за водните ресурси, въздуха, земята, обезвреждането на отпадъци, защитата от шума);
- апаратура за мониторинг и контрол.

Дълготрайните материални активи с екологично предназначение не включват оборудването за опазване на чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрациите в работните помещения, т.е. дейностите за охрана на труда.

Придобитите, излезлите от употреба и наличните в края на годината дълготрайни материални активи са дадени по отчетна стойност.

За изучаването на ДМА - ЕП е приложена методика съгласно изискванията за счетоводното им отчитане в съответствие със Закона за счетоводството и Националния сметкоплан.

ДМА - ЕП са част от общите дълготрайни материални активи в страната.

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

Наличността на дълготрайните материални активи за околната среда в края на 2009 г. се оценява на 3 144 944 хил. лв. и в сравнение с 2008 г. има увеличение с 124 839 хил. лева.

Делът на наличните ДМА - ЕП за опазването на въздуха е 34%, за отпадъчните води - 31%, и за отпадъците както и през предходната година - 19%.

VII. TANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE

METHODOLOGICAL NOTES

The tangible fixed assets with ecological use include:

- facilities, installations and equipment necessary for environmental protection and rerestitution of the environment by use (water resources, air, soil, waste disposal, protection from noise);
- monitoring and control equipment.

The tangible fixed assets with ecological use do not include the equipment for preserving air purity, and noise and vibration reduction in the working premises, i.e. labour protection activities.

The tangible fixed assets acquired during the year, those out of use and available at the end of year are shown at reported value.

For studying tangible fixed assets with ecological use are applied methods being in accordance with the requirements relating to their bookkeeping recording under the Law on Accountancy and National Accountancy Scheme.

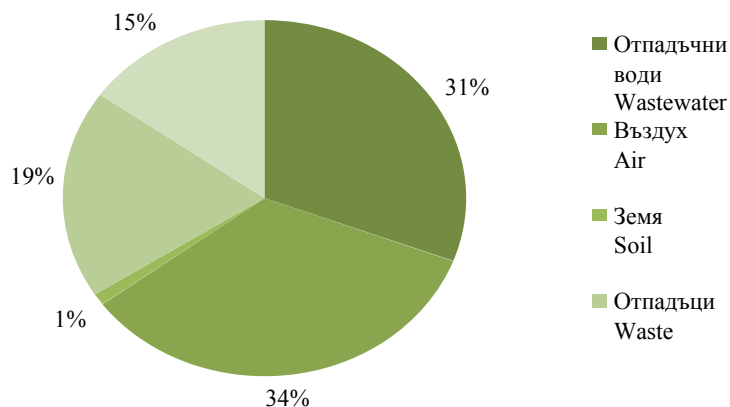
The tangible fixed assets with ecological use are a part of the total tangible fixed assets in the country.

COMMENTS TO THE DATA

The available tangible fixed assets with ecological use at the end of 2009 are evaluated to 3 144 944 thousand Levs. Compared to 2008 there is an increase of 124 839 thousand Levs.

The share of available tangible fixed assets with ecological use for preserving air is 34%, for water resources - 31%, and for waste - 19%.

Фиг. 7.1. Наличност на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по направления към 31.12.2009 година
Figure 7.1. Availability of tangible fixed assets with ecological use as of 31.12.2009

През 2009 г. са въведени в действие ДМА - ЕП за 467 778 хил. лева. Преобладаващата част от тях са за пречистване на отпадъчните води - 29%, за опазването на въздуха - 26%, и за отпадъците - 24%.

Наличните дълготрайни материални активи в страната са съсредоточени основно в промишлеността - 69%. От тях като причинители на най-голямо замърсяване са дейностите, свързани с добив на суровини и материали, производството на енергия, както и част от преработващите предприятия. Стойността на въведените в действие ДМА - ЕП през годината в промишлеността като цяло е 254 613 хил. лева. От тях делът на активите за изграждане на пречиствателни съоръжения за опазване на въздуха е 38%, за пречистване на отпадъчните води - 19%, и за отпадъците - 2%.

В края на 2009 година в категорията „други дейности“ наличните ДМА - ЕП се оценяват на 764 537 хил. лв., а въведените в действие дълготрайни материални активи с екологично предназначение през годината са за 186 102 хил. лева.

Съгласно Регламент № 58/97 на ЕС за структурната бизнес статистика (SBS) съоръженията за околната среда се разделят на два вида - специализирани (end-of-pipe) и интегрирани технологии (integrated technologies).

The tangible fixed assets with ecological use put into operation in 2009 are in the amount of 467 778 thousand Levs. The prevailing part of them was aimed to wastewater treatment - 29%, for preserving air - 26% and for waste - 24%.

69% of the available in the country tangible fixed assets with ecological use are concentrated mainly in the industry. Of them as agents of the greatest contamination are the activities associated with extraction of raw materials and stuffs, energy production, and some of the manufacturing enterprises. The value of totally put into operation tangible fixed assets with ecological use in the industry is 254 613 thousand Levs. Of these, the share of assets for building up purifying installations for preserving air purity – 38%, for wastewater treatment - 19% and for waste is 2% of total.

The available tangible fixed assets with ecological use in the category 'Other activities' at the end of 2009 are evaluated to 764 537 thousand Levs, and the tangible fixed assets put into operation during the year - to 186 102 thousand Levs.

According to the Council Regulation (EC, Euratom) No 58/97 concerning structural business statistics (SBS) the environmental equipment was split up in two kinds - end-of-pipe and integrated technologies.

1. Наличност на дълготрайни материални активи с екологично предназначение в края на годината (2002 - 2005 година)
Availability of the tangible fixed assets with ecological use at the end of year (2002 - 2005)

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	2002	2003	2004	2005	Use
Общо	925934	1132654	1331442	1564381	Total
За отпадъчните води	316713	346058	420118	512586	For wastewater
в това число:					of which:
Производствени пречиствателни станции	106084	102187	103542	129966	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	51750	52141	53872	86490	Urban wastewater treatment plants
За обратно водоснабдяване	88175	104060	119627	154659	For circulating water supply
За въздуха	271760	389649	451346	521944	For air
в т.ч. пречиствателни съоръжения	256460	374175	425963	469931	of which: Equipment for trapping and making
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	8640	7667	9291	13455	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	43	58	77	79	Protection of biodiversity and natural scenery
За ловно- и рибно стопански мероприятия	2376	2408	2912	1550	For hunting and fishing projects
За отпадъците	171529	179991	196182	225808	For waste
За шума	202	262	429	460	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	66496	102501	131460	133840	Monitoring and control equipment

2. Наличност на дълготрайни материални активи с екологично предназначение в края на годината (2006 - 2009 година)¹

Availability of the tangible fixed assets with ecological use at the end of year (2006 - 2009)¹

(Хил. левове)

(Thousand Levs)

Направления	2006	2007	2008	2009	Use
Общо	2044010	2554049	3020105	3144944	Total
За отпадъчните води	589514	692053	885144	966807	For wastewater
Специализирани съоръжения	530584	629134	806181	872315	End-of-pipe technology
в това число:					of which:
Производствени пречиствателни станции	145368	159031	193280	204951	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	105016	136847	178983	233375	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	58930	62919	78963	94492	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	190128	207871	196026	204610	For circulating water supply
За въздуха	809716	957791	1132498	1072212	For air
Специализирани съоръжения	712041	854205	1019293	935696	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	97675	103586	113205	136516	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	18417	28056	35927	33696	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	17881	27439	35268	32941	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	536	617	659	755	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	243	687	1221	1725	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	227	202	1031	1535	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	16	485	190	190	Integrated technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	1646	1906	2259	2701	For hunting and fishing projects
За отпадъците	276972	437845	569524	595647	For waste
Специализирани съоръжения	265174	418060	556293	579753	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	11798	19785	13231	15894	Integrated technology
За шума	476	561	681	694	For noise
Специализирани съоръжения	256	547	668	674	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	220	14	13	20	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	156898	227279	196825	266852	Monitoring and control equipment

¹ От 2006 г. съоръженията за околната среда по основните направления се разпределят допълнително на специализирани съоръжения и интегрирани технологии.

¹ Since 2006 environment equipment by use is additionally classified to end-of-pipe and integrated technology.

3. Наличност и движение на дълготрайни материални активи с екологично предназначение през 2009 година
Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use in 2009

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Придобити през годината Acquired	Излезли през годината Out of use	Наличност към 31.12. Availability as of 31.12.	Use
Общо	467778	64707	3144944	Total
За отпадъчните води	136476	15697	966807	For wastewater
Специализирани съоръжения	113880	15691	872315	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	15155	4967	204951	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	9074	6727	233375	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	22596	6	94492	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	20904	1992	204610	For circulating water supply
За въздуха	119767	1752	1072212	For air
Специализирани съоръжения	98433	1443	935696	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	21334	309	136516	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	3005	231	33696	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	2949	189	32941	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	56	42	755	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	531	.	1725	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	531	.	1535	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	190	Integrated technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	138	583	2701	For hunting and fishing projects
За отпадъците	113839	44112	595647	For waste
Специализирани съоръжения	109695	44103	579753	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	4144	9	15894	Integrated technology
За шума	16	.	694	For noise
Специализирани съоръжения	16	.	674	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	20	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	73102	340	266852	Monitoring and control equipment

4. Наличност и движение на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по икономически дейности през 2009 година
Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by economic activity grouping in 2009

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Придобити през годината Acquired	Излезли през годината Out of use	Наличност към 31.12. Availability as of 31.12.	Use
Общо	467778	64707	3144944	Total
Селско, горско и рибно стопанство (01 - 03)				Agriculture, hunting, forestry and fishing (01 - 03)
Общо	558	568	4755	Total
За отпадъчните води	410	487	1508	For wastewater
Специализирани съоръжения	410	487	1382	End-of-pipe technology
в т.ч. производствени пречиствателни станции	410	487	1331	of which: Industrial wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	.	.	126	Integrated technology
За въздуха	20	.	1830	For air
Интегрирани технологии	20	.	1830	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	.	10	156	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	.	10	156	End-of-pipe technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	4	.	104	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	4	.	104	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	122	71	1155	For hunting and fishing projects
За отпадъците	2	.	2	For waste
Специализирани съоръжения	2	.	2	End-of-pipe technology
Промисленост- общо (05 - 39)				Industry - total (05 - 39)
Общо	278602	14763	2362181	Total
За отпадъчните води	47811	4984	535609	For wastewater
Специализирани съоръжения	25366	4978	442192	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	14415	4235	190128	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	529	729	60430	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	22445	6	93417	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	18929	1782	188717	For circulating water supply
За въздуха	118770	1577	1055969	For air
Специализирани съоръжения	97468	1296	926394	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	21302	281	129575	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	507	74	15571	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	451	32	14942	End-of-pipe technology

Интегрирани технологии	56	42	629	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	.	.	16	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	.	.	16	End-of-pipe technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	16	.	16	For hunting and fishing projects
За отпадъците	9585	1237	176948	For waste
Специализирани съоръжения	5441	1228	161581	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	4144	9	15367	Integrated technology
За шума	16	.	664	For noise
Специализирани съоръжения	16	.	644	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	20	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	58979	1	201980	Monitoring and control equipment
Добивна промишленост (05 - 09)				Mining and quarrying (05 - 09)
Общо	7727	1691	81235	Total
За отпадъчните води	7057	1685	69907	For wastewater
Специализирани съоръжения	7057	1685	69675	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	7047	1683	24249	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	2	.	72	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	.	.	232	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	297	.	695	For circulating water supply
За въздуха	368	6	4504	For air
Специализирани съоръжения	368	6	4000	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	504	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	.	.	831	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	.	.	753	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	78	Integrated technology
За отпадъците	5	.	5141	For waste
Специализирани съоръжения	5	.	4968	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	173	Integrated technology
За шума	.	.	15	For noise
Специализирани съоръжения	.	.	1	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	14	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	.	.	142	Monitoring and control equipment
Преработваща промишленост (10 - 33)				Manufacturing (10 - 33)
Общо	70892	6493	1028261	Total
За отпадъчните води	29951	2126	236957	For wastewater
Специализирани съоръжения	11396	2120	213116	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	6961	2068	142362	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	.	44	993	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	18555	6	23841	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	4552	1759	76177	For circulating water supply
За въздуха	30465	1338	588423	For air
Специализирани съоръжения	22297	1274	547586	End-of-pipe technology

Интегрирани технологии	8168	64	40837	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	204	32	8142	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	202	32	7981	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	2	.	161	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	.	.	16	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	.	.	16	End-of-pipe technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	16	.	16	For hunting and fishing projects
За отпадъците	5219	1237	108127	For waste
Специализирани съоръжения	5219	1228	102953	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	9	5174	Integrated technology
За шума	16	.	648	For noise
Специализирани съоръжения	16	.	642	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	6	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	469	1	9755	Monitoring and control equipment
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива, доставяне на води (35 - 36)				Electricity, gas, steam and air conditioning supply, and water supply (35 - 36)
Общо	175994	1471	1065994	Total
За отпадъчните води	10803	1173	228745	For wastewater
Специализирани съоръжения в това число:	6913	1173	159401	End-of-pipe technology of which:
Производствени пречиствателни станции	407	484	23517	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	527	685	59365	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	3890	.	69344	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	14080	23	111845	For circulating water supply
За въздуха	87937	233	463042	For air
Специализирани съоръжения	74803	16	374808	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	13134	217	88234	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	303	42	6598	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	249	.	6208	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	54	42	390	Integrated technology
За отпадъците	4361	.	63680	For waste
Специализирани съоръжения	217	.	53660	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	4144	.	10020	Integrated technology
За шума	.	.	1	For noise
Специализирани съоръжения	.	.	1	End-of-pipe technology
За апаратура за мониторинг и контрол	58510	.	192083	Monitoring and control equipment
Специализирани производители на екоуслуги (37 - 39)				Specialised producers of EP services (37 - 39)
Общо	23989	5108	186691	Total
За отпадъчните води	96	25	10508	For wastewater
Специализирани съоръжения в това число:	96	25	10508	End-of-pipe technology of which:

Производствени пречиствателни станции	.	.	9897	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	82	25	57	Urban wastewater treatment plants
За обратно водоснабдяване	.	.	10	For circulating water supply
За въздуха	.	.	1	For air
Специализирани съоръжения	.	.	1	End-of-pipe technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	.	.	745	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	.	.	745	End-of-pipe technology
За отпадъците	23694	5083	174753	For waste
Специализирани съоръжения	23694	5083	174694	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	59	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	199	.	674	Monitoring and control equipment
Строителство (41 - 43)				Construction (41 - 43)
Общо	2516	105	13471	Total
За отпадъчните води	.	34	145	For wastewater
Специализирани съоръжения	.	34	145	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	.	29	104	Industrial wastewater treatment plants
За обратно водоснабдяване	.	.	16	For circulating water supply
За въздуха	170	32	4402	For air
Специализирани съоръжения	158	9	1641	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	12	23	2761	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	.	.	5	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	.	.	5	End-of-pipe technology
За отпадъците	2346	39	8903	For waste
Специализирани съоръжения	2346	39	8903	End-of-pipe technology
Други дейности - общо (45 - 99)				Others activities - total (45 - 99)
Общо	186102	49271	764537	Total
За отпадъчните води	88159	10167	419037	For wastewater
Специализирани съоръжения	88008	10167	418088	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	330	216	3491	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	8463	5973	172888	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	151	.	949	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	1975	210	15867	For circulating water supply
За въздуха	807	143	10010	For air
Специализирани съоръжения	807	138	7660	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	5	2350	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	2498	147	17219	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	2498	147	17093	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	126	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	527	.	1605	Protection of biodiversity and natural scenery

Специализирани съоръжения	527	.	1415	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	190	Integrated technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	.	512	1530	For hunting and fishing projects
За отпадъците	78212	37753	235041	For waste
Специализирани съоръжения	78212	37753	234573	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	468	Integrated technology
За шума	.	.	30	For noise
Специализирани съоръжения	.	.	30	End-of-pipe technology
За апаратура за мониторинг и контрол	13924	339	64198	Monitoring and control equipment
Държавно управление (84)				Public administration (84)
Общо	175268	48013	705171	Total
За отпадъчните води	87671	9950	413370	For wastewater
Специализирани съоръжения	87520	9950	412663	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	.	.	985	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	8354	5973	170766	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	151	.	707	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	1944	.	3151	For circulating water supply
За въздуха	406	.	3170	For air
Специализирани съоръжения	406	.	3170	End-of-pipe technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	2112	139	15530	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	2112	139	15465	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	65	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	527	.	1605	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	527	.	1415	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	190	Integrated technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	.	512	271	For hunting and fishing projects
За отпадъците	69256	37138	204847	For waste
Специализирани съоръжения	69256	37138	204379	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	468	Integrated technology
За шума	.	.	21	For noise
Специализирани съоръжения	.	.	21	End-of-pipe technology
За апаратура за мониторинг и контрол	13352	274	63206	Monitoring and control equipment

5. Наличност и движение на дълготрайни материални активи с екологично предназначение по статистически зони и статистически райони през 2009 година
Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by statistical zone and statistical region in 2009

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Статистически зони Статистически райони Направления	Придобити през годината	Излезли през годината	Наличност към 31.12.	Statistical zones, statistical regions and use
	Acquired	Out of use	Availability as of 31.12.	
Общо за страната	467778	64707	3144944	Total
Северна и Югоизточна България	261353	7163	1407746	North and South-East Bulgaria
Северозападен район				North-West region
Общо	96921	699	534219	Total
За отпадъчните води	7173	393	70713	For wastewater
Специализирани съоръжения	3283	387	37599	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	855	385	10719	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	2355	2	24708	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	3890	6	33114	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	504	.	44446	For circulating water supply
За въздуха	21993	.	113081	For air
Специализирани съоръжения	1480	.	14195	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	20513	.	98886	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	77	42	2467	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	75	.	2214	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	2	42	253	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	.	.	16	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	.	.	16	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	16	.	16	For hunting and fishing projects
За отпадъците	8988	264	114637	For waste
Специализирани съоръжения	8855	255	106233	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	133	9	8404	Integrated technology
За шума	2	.	459	For noise
Специализирани съоръжения	2	.	446	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	13	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	58168	.	188384	Monitoring and control equipment
Северен централен район				North Central region
Общо	35134	1686	205643	Total
За отпадъчните води	23645	65	85501	For wastewater
Специализирани съоръжения	5090	65	66946	End-of-pipe technology
в това число:				of which:

Производствени пречиствателни станции	468	53	19242	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	93	.	17238	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	18555	.	18555	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	174	123	2307	For circulating water supply
За въздуха	4242	75	48904	For air
Специализирани съоръжения	4237	11	42950	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	5	64	5954	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	.	.	715	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	.	.	704	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	11	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	.	.	10	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	.	.	10	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	.	3	1160	For hunting and fishing projects
За отпадъците	7034	1408	66344	For waste
Специализирани съоръжения	7034	1408	66269	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	75	Integrated technology
За шума	.	.	53	For noise
Специализирани съоръжения	.	.	53	End-of-pipe technology
За апаратура за мониторинг и контрол	39	12	649	Monitoring and control equipment
Североизточен район				North-East region
Общо	104872	1077	338611	Total
За отпадъчните води	21496	212	140653	For wastewater
Специализирани съоръжения в това число:	21496	212	139633	End-of-pipe technology of which:
Производствени пречиствателни станции	4747	201	13360	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	925	5	26213	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	.	.	1020	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	2987	130	9384	For circulating water supply
За въздуха	72683	278	135880	For air
Специализирани съоръжения	72639	278	128710	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	44	.	7170	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	207	36	10110	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	153	36	9869	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	54	.	241	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	4	.	94	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	4	.	94	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	.	.	199	For hunting and fishing projects
За отпадъците	6646	409	38251	For waste
Специализирани съоръжения	2635	409	34195	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	4011	.	4056	Integrated technology
За шума	4	.	15	For noise

Специализирани съоръжения	4	.	15	End-of-pipe technology
За апаратура за мониторинг и контрол	845	12	4025	Monitoring and control equipment
Югоизточен район				South-East region
Общо	24426	3701	329273	Total
За отпадъчните води	4818	585	124696	For wastewater
Специализирани съоръжения	4818	585	124696	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	1144	552	56612	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	76	33	46283	Urban wastewater treatment plants
За оборотно водоснабдяване	2663	2	70804	For circulating water supply
За въздуха	13167	191	98391	For air
Специализирани съоръжения	13167	191	92430	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	5961	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	.	.	3117	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	.	.	3117	End-of-pipe technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	512	.	702	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	512	.	512	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	190	Integrated technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	122	512	417	For hunting and fishing projects
За отпадъците	2623	2357	28298	For waste
Специализирани съоръжения	2623	2357	28264	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	34	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	521	54	2848	Monitoring and control equipment
Югозападна и Южна централна България	206425	57544	1737198	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район				South-West region
Общо	92283	7076	1236414	Total
За отпадъчните води	28115	2045	339012	For wastewater
Специализирани съоръжения	28115	2045	300811	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	7268	1942	67255	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	1309	103	67440	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	.	.	38201	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	14194	1634	64561	For circulating water supply
За въздуха	5002	287	498094	For air
Специализирани съоръжения	5002	282	495130	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	5	2964	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	2048	6	12398	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	2048	6	12148	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	250	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	15	.	776	Protection of biodiversity and natural scenery

Специализирани съоръжения	15	.	776	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	.	68	663	For hunting and fishing projects
За отпадъците	29426	2774	253492	For waste
Специализирани съоръжения	29426	2774	251202	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	2290	Integrated technology
За шума	.	.	16	For noise
Специализирани съоръжения	.	.	9	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	7	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	13483	262	67402	Monitoring and control equipment
Южен централен район				South Central region
Общо	114142	50468	500784	Total
За отпадъчните води	51229	12397	206232	For wastewater
Специализирани съоръжения	51078	12397	202630	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	673	1834	37763	Industrial wastewater treatment plants
Селищни пречиствателни станции	4316	6584	51493	Urban wastewater treatment plants
Интегрирани технологии	151	.	3602	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	382	103	13108	For circulating water supply
За въздуха	2680	921	177862	For air
Специализирани съоръжения	1908	681	162281	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	772	240	15581	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	673	147	4889	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	673	147	4889	End-of-pipe technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	.	.	127	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	.	.	127	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	.	.	246	For hunting and fishing projects
За отпадъците	59122	36900	94625	For waste
Специализирани съоръжения	59122	36900	93590	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	.	.	1035	Integrated technology
За шума	10	.	151	For noise
Специализирани съоръжения	10	.	151	End-of-pipe technology
За апаратура за мониторинг и контрол	46	.	3544	Monitoring and control equipment

VIII. НАКАЗАНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, И ОСЪДЕНИ ЛИЦА

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Данните за престъпленията, свързани с околната среда, са резултат от статистическото наблюдение за наказаната престъпност. През 2009 г. по всички членове от Наказателния кодекс, свързани с околната среда, има завършени дела и осъдени лица:

- чл. 235 и 236 - за причинени вреди на горските култури;
- чл. 237 и 238 - за неразрешен улов на дивеч и риба;
- чл. 278 (в) - за нанесени щети на защитени природни обекти, ценни земни образувания и обявени за уникални видове на флората и фауната.

КОМЕНТАР КЪМ ДАНИТЕ

През 2009 г. наказаните престъпления, свързани с околната среда, са 505 бр., като от тях 429 са приключили с ефективно осъждане, а 76 - с условно. В сравнение с 2008 г. се наблюдава увеличение на общия брой наказани престъпления със 114 (от 391 през 2008 г. на 505 през 2009 г.).

Осъдените лица през 2009 г. са 635, като спрямо 2005 г. са се увеличили близо шест пъти. От 2005 до 2009 г. се наблюдава тенденция на нарастване на броя на осъдените лица.

VIII. CRIMES AGAINST ENVIRONMENT WITH PENALTIES IMPOSED AND CONVICTED PERSONS

METHODOLOGICAL NOTES

Data about crimes related to environment are a result of statistical survey on punished criminality. In 2009, there are concluded trials and convicted persons on all articles of the Penal Code which are related to the environment as follows:

- Art. 235 and 236 - on damages caused to forest species;
- Art. 237 and 238 - on unauthorized catching game and fish;
- Art. 278, (c) - on damages caused to protected natural scenery, precious natural forms and announced unique plant and animal species.

COMMENTS TO THE DATA

In 2009 there are 505 crimes related to the environment. 429 of them have been concluded with effective sentence, and 76 - with conditional conviction. In comparison with 2008 there is an increase in the total number of punished crimes by 114 (from 391 in 2008 to 505 in 2009).

Persons convicted in 2009 were 635 and compared to 2005 they have increased nearly six times. A trend of increasing the number of convicted persons was registered from 2005 to 2009.

Фиг. 8.1. Осъдени лица за престъпления, свързани с околната среда
Figure 8.1. Persons convicted for crimes related to the environment

От 2007 до 2009 г. от наложените наказания преобладават тези с глоба и пробадия.

From 2007 to 2009, among the imposed penalties prevail those related with fine and probation.

И през 2009 г. остава тенденцията, най-многобройни (494 бр.) да са наказаните престъпления по чл. 235, свързани с причиняване на вреди на горските култури.

In 2009 the trend remains at that the most numerous (494) are punished crimes under Art. 235 related to causation of damages to forest species.

1. Наказани престъпления, свързани с околната среда **Crimes against the environment with penalties imposed**

Година Year	Общо Total	(Брой) (Number)	
		С ефективно осъждане With effective sentence	С условно осъждане With conditional sentence
2005	78	54	24
2006	102	74	28
2007	341	301	40
2008	391	343	48
2009	505	429	76

2. Осъдени лица за извършени престъпления, свързани с околната среда¹ Persons convicted for committed crimes against the environment¹

(Брой)
(Number)

	2005	2006	2007	2008	2009	
Осъдени лица	101	114	392	457	635	Persons convicted
С ефективно осъждане	70	82	343	388	489	With effective sentence
С условно осъждане	31	32	49	69	146	With conditional sentence
Наложени наказания						Imposed
Пробация	19	49	201	188	226	Probation
Обществено порицание	2	1	6	6	6	Public censure
Глоба	37	21	118	166	205	Fine
Поправителен труд	2	-	-	-	-	Community service orders
Лишаване от свобода	41	43	67	97	195	Imprisonment
в това число:						of which:
До 6 месеца	26	30	53	75	128	Up to 6 months
С ефективно осъждане	4	5	14	24	33	Effective sentence
С условно осъждане	22	25	39	51	95	Conditional sentence
От 6 месеца до 1 година	13	13	11	19	62	From 6 months to 1 year
С ефективно осъждане	5	6	2	4	13	Effective sentence
С условно осъждане	8	7	9	15	49	Conditional sentence
От 1 до 3 години	2	-	3	3	5	From 1 to 3 years
С ефективно осъждане	1	-	2	-	3	Effective sentence
С условно осъждане	1	-	1	3	2	Conditional sentence
Неразпределени	-	-	-	-	3	Not allocated

¹ Осъдени лица по чл. 235, 236, 237, 238 и 278 от Наказателния кодекс.

¹ Convicted persons under Art.235, 236, 237, 238 and 278 in the Penal code.

3. Наказани престъпления - общо и по някои членове от Наказателния кодекс, свързани с околната среда, през 2009 година Crimes against the environment with penalties imposed in 2009 - total and by Penal code article

(Брой)
(Number)

	Общо Total	С ефективно осъждане With effective sentence	С условно осъждане With conditional sentence	
Общо	505	429	76	Total
По членове от Наказателния кодекс				By article of the Penal code
Чл. 235	494	420	74	Art. 235
Чл. 236	2	1	1	Art. 236
Чл. 237	6	6	-	Art. 237
Чл. 238	1	1	-	Art. 238
Чл. 278 в	2	1	1	Art. 278 c

4. Осъдени лица - общо и по някои членове от Наказателния кодекс, свързани с околната среда, през 2009 година

Persons convicted for crimes against the environment in 2009 - total and by Penal code article

(Брой)
(Number)

	Общо Total	Членове от Наказателния кодекс Articles of Penal code					
		чл. 235	чл. 236	чл. 237	чл. 238	чл. 278 в	
		Art. 235	Art. 236	Art. 237	Art. 238	Art. 278 с	
Осъдени лица	635	623	2	6	1	3	Persons convicted
С ефективно осъждане	489	480	1	6	1	1	With effective sentence
С условно осъждане	146	143	1	-	-	2	With conditional sentence
Наложени наказания							Imposed
Пробация	226	222	-	3	1	-	Probation
Обществено порицание	6	6	-	-	-	-	Public censure
Глоба	205	200	1	3	-	1	Fine
Поправителен труд	-	-	-	-	-	-	Community service orders
Лишаване от свобода	195	192	1	-	-	2	Imprisonment
в това число:							of which:
До 6 месеца	128	127	1	-	-	-	Up to 6 months
С ефективно осъждане	33	33	-	-	-	-	Effective sentence
С условно осъждане	95	94	1	-	-	-	Conditional sentence
От 6 месеца до 1 година	62	60	-	-	-	2	From 6 months to 1 year
С ефективно осъждане	13	13	-	-	-	-	Effective sentence
С условно осъждане	49	47	-	-	-	2	Conditional sentence
От 1 до 3 години	5	5	-	-	-	-	From 1 to 3 years
С ефективно осъждане	3	3	-	-	-	-	Effective sentence
С условно осъждане	2	2	-	-	-	-	Conditional sentence
Неразпределени	3	3	-	-	-	-	Not allocated